

2024/1143

23.4.2024

UREDBA (EU) 2024/1143 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. aprila 2024

o geografskih označbah za vino, žgane pijače in kmetijske proizvode ter zajamčenih tradicionalnih posebnostih in neobveznih navedbah kakovosti za kmetijske proizvode, spremembi uredb (EU) št. 1308/2013, (EU) 2019/787 in (EU) 2019/1753 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1151/2012

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 43(2) in prvega odstavka člena 118 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija je z leti vzpostavila sheme kakovosti proizvodov z določljivimi posebnimi značilnostmi, ki zajemajo geografske označbe za vino, žgane pijače in kmetijske proizvode, vključno z živili, ter zajamčene tradicionalne posebnosti in neobvezne navedbe kakovosti za kmetijske proizvode, vključno z živili.
- (2) Z evropskim zelenim dogovorom, ki ga je uvedla Komisija v svojem sporočilu z dne 11. decembra 2019, je bilo med politike za preoblikovanje gospodarstva Unije za trajnostno prihodnost vključeno oblikovanje pravičnega, trajnostnega, bolj zdravega in okolju prijaznejšega prehranskega sistema, ki je dostopen vsem („od vil do vilic“).
- (3) Geografske označbe imajo lahko pomembno vlogo z vidika trajnostnosti, tudi na področju krožnega gospodarstva, kar povečuje njihovo vrednost kot dediščino, s tem pa krepi njihovo vlogo v okviru nacionalnih in regionalnih politik za doseganje ciljev evropskega zelenega dogovora.
- (4) Sporočilo Komisije z dne 20. maja 2020 z naslovom „Strategija, od vil do vilic“ – za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem“ je poleg poziva k prehodu na trajnostne prehranske sisteme vsebovalo tudi poziv h krepitvi zakonodajnega okvira o geografskih označbah in k vključitvi posebnih trajnostnih meril. Komisija se je v navedenem sporočilu zavezala, da bo med drugimi akterji okrepila položaj proizvajalcev proizvodov z geografsko označbo, njihovih zadrug in organizacij proizvajalcev v živilski verigi. Osredotočiti se je treba na male proizvajalce, zlasti tiste, ki najbolj ohranjajo tradicionalne spretnosti in znanje.
- (5) Komisija se je v svojem sporočilu z dne 25. novembra 2020 z naslovom „Čim boljše izkoriščanje inovacijskega potenciala EU – Akcijski načrt za pravice intelektualne lastnine v podporo okrevanju in odpornosti EU“ zavezala, da bo preučila načine za okrepitev, posodobitev, racionalizacijo in boljše izvrševanje geografskih označb za kmetijske proizvode, vino in žgane pijače.

⁽¹⁾ UL C 443, 22.11.2022, str. 116.

⁽²⁾ UL C 79, 2.3.2023, str. 74.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 28. februarja 2024 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 26. marca 2024.

- (6) Kakovost in raznovrstnost proizvodnje vina in žganih pijač ter kmetijske proizvodnje in proizvodnje hrane v Uniji sta ena od njenih pomembnih prednosti, ki proizvajalcem Unije dajejo konkurenčno prednost in pomembno prispevata k njeni živi kulturni in gastronomski dediščini. To je posledica spretnosti in odločnosti proizvajalcev Unije, ki ohranjajo tradicije in raznolikost kulturnih identitet kot del dediščine Unije ter hkrati upoštevajo razvoj novih proizvodnih metod in materialov, zaradi katerih so tradicionalni proizvodi Unije postali simbol kakovosti.
- (7) Vse večje je povpraševanje državljanov in potrošnikov v Uniji po kakovostnih, tradicionalnih in dostopnih proizvodih s posebnimi lastnostmi in značilnostmi, ki jih je mogoče pripisati njihovem poreklu in načinu proizvodnje. Poleg tega se zanimajo za ohranitev raznovrstnosti in zanesljive preskrbe v kmetijski proizvodnji in proizvodnji hrane v Uniji. S tem se ustvarja povpraševanje po vinu, žganih pijačah in kmetijskih proizvodih, vključno z živili, z določljivimi posebnimi značilnostmi, zlasti takimi, ki so povezane z njihovim geografskim poreklom. Državljeni in potrošniki se vse bolj zavedajo proizvodnih pogojev, ki so vplivali na ugled in identiteto takih proizvodov.
- (8) Kakovostni proizvodi so ena največjih prednosti Unije, tako za njeno gospodarstvo kot za njeno kulturno identiteto. So najboljša predstavitev znamke „proizvedeno v EU“, ki je prepoznavna po vsem svetu, ter ustvarjajo rast in ohranjajo dediščino Unije. Vina, žgane pijače in kmetijski proizvodi, vključno z živili, so bogastvo Unije, ki ga je treba dodatno okrepiti in zaščititi.
- (9) Državljeni in potrošniki pričakujejo, da vse geografske označbe in sheme kakovosti temeljijo na zanesljivem sistemu preverjanja in nadzora, ne glede na to, ali proizvod izvira iz Unije ali tretje države.
- (10) Varstvo posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov je temeljna pravica. Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ določa pravila o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije ter o prostem pretoku takih podatkov. Za obdelavo osebnih podatkov, ki jo v okviru zadevnih postopkov izvajajo države članice, se uporablja Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾. Vloge Komisije in držav članic pri obdelavi osebnih podatkov v postopkih, za katere so pristojne, je treba jasno opredeliti, da se zagotovi visoka raven varstva.
- (11) Kot splošno načelo in za čim manjše razkrivanje osebnih podatkov dokumenti, ki jih je treba predložiti med ustreznimi postopki, ne bi smeli vsebovati osebnih podatkov. Kadar to ni mogoče, bi bilo treba informacije, ki bi lahko vsebovale osebne podatke, kot so kontaktni podatki fizičnih oseb, predložiti v ločenih posebnih dokumentih.
- (12) Za namen te uredbe se lahko imena in priimki fizičnih oseb ter z njimi povezani kontaktni podatki navedejo v dokumentih, ki jih obdelujejo Komisija in države članice v okviru postopkov, določenih v tej uredbi. Osebnih podatki bi se lahko navedli, čeprav redko, v postopkih za registracijo, spremembo ali preklic geografskih označb in v zajamčenih tradicionalnih posebnosti. Do tega lahko pride tako na ravni držav članic kot na ravni Komisije, kadar ime zadevne skupine proizvajalcev ali vložnika ugovora vsebuje ime fizične osebe. Osebnih podatki bi se lahko navedli tudi kot del imen priznanih skupin proizvajalcev. Taki podatki se obdelujejo v zvezi z označbo navedenih skupin in vključitvijo njihovih imen v register Unije za geografske označbe. Osebnih podatki se lahko navedejo tudi kot del imen pooblaščenih organov in organov za certificiranje proizvodov ter fizičnih oseb, na katere so bile prenesene nekatere naloge uradnega nadzora. Taki podatki se obdelujejo v okviru nadzornih postopkov za

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

geografske označbe in zajamčene tradicionalne posebnosti tako na ravni držav članic kot na ravni Komisije. Po drugi strani je bolj verjetno, da se bodo osebni podatki navedli kot del imen gospodarskih subjektov, ki jim je bilo odobreno prehodno obdobje v postopku registracije ali spremembe geografske označbe ali zajamčene tradicionalne posebnosti, tako na ravni držav članic kot na ravni Komisije. Osebni podatki bi se lahko navedli tudi kot del imen proizvajalcev, vključenih na seznam gospodarskih subjektov in v orodje za potrjevanje skladnosti s specifikacijo proizvoda, ki jih države članice obdelujejo v nadzornih postopkih za geografske označbe in zajamčene tradicionalne posebnosti. Komisija in države članice bi zato lahko bile zavezane k obdelavi informacij, ki vsebujejo osebne podatke, zlasti imena fizičnih oseb in z njimi povezane kontaktne podatke.

- (13) Kadar Komisija in države članice menijo, da je treba osebne podatke obdelovati v skladu s to uredbo, je taka obdelava utemeljena z javnim interesom. Za pravilno delovanje sistema za zaščito geografskih označb in zajamčenih tradicionalnih posebnosti je potrebno ustrezno izvajanje postopkov za registracijo, spremembo ali preklic geografskih označb in zajamčenih tradicionalnih posebnosti ter nadzornih postopkov v okviru te uredbe ter uredb (EU) št. 1308/2013 ⁽⁶⁾ in (EU) 2019/787 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾. Navedeni postopki so javni. Informacije o zadevnih subjektih so potrebne za opredelitev njihovih odgovornosti v postopkih ter za zagotovitev poštene konkurence in enakih konkurenčnih pogojev za gospodarske subjekte. Poleg tega je v nekaterih primerih obdelava imen proizvajalcev in skupin proizvajalcev nujna, da lahko uveljavljajo svoje interese ali uživajo svoje pravice. Obdelava osebnih podatkov lahko poteka v zvezi z odobritvijo prehodnega obdobja s strani držav članic ali Komisije v okviru postopka registracije ali spremembe geografske označbe ali zajamčene tradicionalne posebnosti, z imenovanjem priznanih skupin proizvajalcev in vključitvijo njihovih imen v register Unije za geografske označbe, s pripravo seznama proizvajalcev proizvodov z geografsko označbo, ki ga vodijo države članice, ter z določitvijo in delovanjem sistema, ki potrjuje skladnost s specifikacijo proizvoda. V vseh navedenih primerih se obdelava osebnih podatkov izvaja v javnem interesu in v nekaterih primerih tudi v interesu posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki.
- (14) Na splošno se v skladu s to uredbo informacije, ki lahko vsebujejo osebne podatke, običajno obdelujejo v obliki digitalnih ali papirnih dokumentov, ki se lahko izmenjujejo med državami članicami in Komisijo ali med državami članicami in zadevnimi proizvajalci ali osebami ali arhivirajo. Take informacije se ne razkrijejo tretjim osebam in se ne objavijo. Vendar pa Komisija v primeru postopkov ugovora vložniku in vložniku ugovora pošlje kontaktne podatke druge strani, da bi vzpostavila stike med njima ter jima omogočila začetek posvetovanj in dosego dogovora. Kadar je vložnik ali vložnik ugovora identificiran z imenom, ki vsebuje ime fizične osebe, so ime in kontaktni podatki osebni podatki, ki jih je treba sporočiti tretji osebi. Poleg tega bi bilo treba vložnika za pravilno doseganje ciljev postopka ugovora seznaniti z vsemi informacijami, ki jih je poslal vložnik ugovora, da bi utemeljil svoj ugovor zoper registracijo, spremembo ali preklic. Poleg tega se objavijo imena vložnikov sprememb, oseb, ki zahtevajo preklic, skupin proizvajalcev, posameznih proizvajalcev in upravičencev do prehodnega obdobja. Če so osebni podatki del teh imen, bi bilo treba objaviti tudi te osebne podatke. V primeru postopkov za odobritev spremembe na ravni Unije se ime vložnika objavi v *Uradnem listu Evropske unije*, da se morebitnemu vložniku ugovora omogoči, da izpodbija njegov interes za vložitev zahtevka za spremembo na ravni Unije. V primeru postopkov za preklic, kadar preklic zahteva fizična ali pravna oseba s sedežem ali prebivališčem v tretji državi, se objavi ime fizične ali pravne osebe, ki zahteva preklic, da se identificirajo osebe, ki so sprožile postopek za preklic, in da se morebitnemu vložniku ugovora omogoči, da izpodbuja njihov pravni interes za zahtevo preklica. V primeru postopkov za standardno spremembo, kadar standardno spremembo sporoči fizična ali pravna oseba s sedežem ali prebivališčem v tretji državi, se ime te osebe objavi. Pri vpisu informacij v register Unije za geografske označbe bi bilo treba ime priznane skupine proizvajalcev zaradi preglednosti objaviti v navedenem registru in tej skupini omogočiti, da dokaže

⁽⁶⁾ Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L 347, 20.12.2013, str. 671).

⁽⁷⁾ Uredba (EU) 2019/787 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o opredelitvi, opisu, predstavitvi in označevanju žganih pijač, uporabi imen žganih pijač pri predstavitvi in označevanju drugih živil, zaščiti geografskih označb žganih pijač, uporabi etanola in destilatov kmetijskega porekla v alkoholnih pijačah ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 110/2008 (UL L 130, 17.5.2019, str. 1).

svoj status priznane skupine proizvajalcev za zadevno geografsko označbo. V primeru, da države članice objavijo imena pooblaščenih teles in fizičnih oseb, na katere so bile prenesene naloge uradnega nadzora v zvezi z geografskimi označbami in zajamčenimi tradicionalnimi posebnostmi s poreklom z njihovega ozemlja, ter v primeru objave imen organov za certificiranje za proizvode s strani Komisije v zvezi z geografskimi označbami in zajamčenimi tradicionalnimi posebnostmi s poreklom iz tretjih držav, se ta imena objavijo, da se omogoči popolna preglednost nadzornih postopkov. V primeru uredbe Komisije ali nacionalnega akta, s katerim se proizvajalcu odobri prehodno obdobje, da se dovoli uporaba geografske označbe ali zajamčene tradicionalne posebnosti, bi bilo treba v navedeni uredbi Komisije ali nacionalnem aktu navesti ime zadevnega proizvajalca in ga objaviti, da se navedenemu proizvajalcu omogoči uveljavljanje pravic, ki so mu bile dodeljene, in zagotovijo enaki konkurenčni pogoji. V tem okviru in za pravilno izvajanje postopkov iz te uredbe ter v skladu z uredbama (EU) 2016/679 in (EU) 2018/1725 bi bilo treba državam članicam in Komisiji omogočiti, da take osebne podatke razkrijejo tretjim osebam ali jih objavijo.

- (15) Dokumentacijo v zvezi z registracijo geografske označbe in zajamčene tradicionalne posebnosti v digitalni ali papirni obliki bi bilo treba hraniti deset let po preklicu registracije, da se zagotovi hramba zgodovinskih informacij in omogoči primerjava z morebitnimi naknadnimi zahtevki v zvezi z enakimi ali podobnimi imeni. Če so osebni podatki del navedene dokumentacije, bi bilo treba hraniti tudi te osebne podatke.
- (16) Za namene uporabe Uredbe (EU) 2018/1725 je Komisija organ, pri katerem lahko posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, uveljavlja povezane pravice, tako da pošlje pripombe, vprašanja ali pomisleke ali vloži pritožbo v zvezi z zbiranjem in uporabo osebnih podatkov. Zato bi bilo treba pojasniti, da se Komisija šteje za upravljavca v smislu Uredbe (EU) 2018/1725 pri obdelavi osebnih podatkov v postopkih, za katere je odgovorna na podlagi te uredbe, uredb (EU) št. 1308/2013 in (EU) 2019/787 ter določb, sprejetih na podlagi te uredbe in navedenih uredb. Pri vzdrževanju in posodabljanju registra Unije za geografske označbe bi moral Urad Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO) delovati kot obdelovalec. EUIPO ne bi smel imeti diskrecijske pravice, da bi vplival na namen in bistvene elemente obdelave osebnih podatkov.
- (17) Za namene uporabe Uredbe (EU) 2016/679 so pristojni organi držav članic organi, pri katerih lahko posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, uveljavlja povezane pravice, tako da pošlje pripombe, vprašanja ali pomisleke ali vloži pritožbo v zvezi z zbiranjem in uporabo osebnih podatkov. Zato bi bilo treba pojasniti, da se države članice štejejo za upravljavce v smislu Uredbe (EU) 2016/679 pri obdelavi osebnih podatkov v postopkih, za katere so odgovorne na podlagi te uredbe, uredb (EU) št. 1308/2013 in (EU) 2019/787 ter določb, sprejetih na podlagi te uredbe in navedenih uredb.
- (18) Skrb za to, da se v celotni Uniji enotno priznavajo in varujejo pravice intelektualne lastnine, povezane z imeni, ki so zaščitena v Uniji, je prednostna naloga, ki jo je mogoče uspešno doseči samo na ravni Unije. Zato bi bilo treba v pravu Unije določiti enoten in izčrpen sistem geografskih označb. Geografske označbe so kolektivna pravica vseh upravičenih proizvajalcev na določenem območju, ki so pripravljeni upoštevati specifikacijo proizvoda.
- (19) Proizvajalci, ki delujejo skupaj, imajo več moči kot posamezni proizvajalci in prevzemajo skupno odgovornost za upravljanje svojih geografskih označb, vključno z odzivanjem na družbeno povpraševanje po proizvodih, ki izhajajo iz trajnostne proizvodnje. Podobno lahko kolektivna organizacija proizvajalcev proizvoda z geografsko označbo bolje zagotovi pravično porazdelitev dodane vrednosti med udeleženci v dobavni verigi, da bo proizvajalcem zagotovljen pošten dohodek, ki bo kril njihove stroške in jim omogočal nadaljnje naložbe v kakovost in trajnostnost njihovih proizvodov. Uporaba geografskih označb pošteno nagraduje proizvajalce pri njihovih prizadevanjih za proizvodnjo raznovrstnih kakovostnih proizvodov. Hkrati lahko to koristi podeželskemu gospodarstvu, zlasti na območjih z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami, kot so gorska območja in oddaljena območja, tudi najbolj oddaljene regije, kjer je kmetijski sektor pomemben del gospodarstva in so proizvodni stroški visoki. Na ta način lahko sheme kakovosti prispevajo k politiki razvoja podeželja ter politikam tržne in dohodkovne podpore skupne kmetijske politike (SKP) ter jih dopolnjujejo. Zlasti lahko prispevajo k razvoju v kmetijskem sektorju in še posebej na območjih z omejenimi možnostmi. Komisija je v sporočilu z dne 30. junija 2021 z naslovom „Dolgoročna vizija za

podeželska območja EU – do močnejših, povezanih, odpornih in uspešnih podeželskih območij do leta 2040“ geografskim označbam priznala ključno vlogo med vodilnimi pobudami, ki spodbujajo podeželska območja, in sicer zaradi njihovega prispevka k blaginji, gospodarski diverzifikaciji in razvoju podeželskih območij ter močne povezave med proizvodom in njegovim teritorialnim poreklom. Okvir Unije, ki štiti geografske označbe z vpisom v register na ravni Unije, olajšuje razvoj kmetijskega sektorja, saj enotnejši pristop posledično omogoča pošteno konkurenco med proizvajalci proizvodov s takimi označbami in izboljšuje verodostojnost proizvodov z vidika potrošnikov. Cilj sistema geografskih označb je potrošnikom omogočiti bolj ozaveščeno izbiro pri nakupu ter jim z označevanjem in oglaševanjem pomagati, da pravilno prepoznajo njihove proizvode na trgu.

- (20) Enoten in izčrpen sistem geografskih označb bi moral pri potrošnikih znatno prispevati k večji ozaveščenosti, prepoznavnosti in razumevanju simbolov, označb in kratic, ki dokazujejo sodelovanje v shemah kakovosti Unije in njihovo dodano vrednost, tako v Uniji kot v tretjih državah. Navedeni sistem bi lahko okrepil in olajšal promocijo, na podlagi Uredbe (EU) št. 1144/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾, proizvodov z geografskimi označbami.
- (21) Geografske označbe, ki so vrsta pravice intelektualne lastnine, pomagajo gospodarskim subjektom in podjetjem ovrednotiti njihova neopredmetena sredstva. Da bi se izognili ustvarjanju nepoštenih konkurenčnih pogojev in podpirali notranji trg, bi vsak proizvajalec, vključno s proizvajalci iz tretje države, moral imeti možnost, da po vsej Uniji in v elektronskem trgovanju uporablja registrirano ime in trži proizvode z geografskimi označbami, če zadevni proizvodi izpolnjujejo zahteve iz ustrezne specifikacije proizvoda in je proizvajalec vključen v sistem nadzora. Ob upoštevanju izkušenj, pridobljenih pri izvajanju uredb (EU) št. 1308/2013 in (EU) 2019/787 ter Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁹⁾, bi bilo treba obravnavati nekatera pravna vprašanja, razjasniti in poenostaviti nekatera pravila ter racionalizirati postopke.
- (22) Za namene urejanja geografskih označb za kmetijske proizvode in živila je ustrezno opredeliti zadevne kmetijske proizvode in živila tako, da se upošteva mednarodni regulativni okvir, in sicer Sporazum Svetovne trgovinske organizacije (STO) o kmetijstvu, ob upoštevanju področja uporabe kmetijskih proizvodov iz Priloge I k Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU). Zato bi se bilo treba sklicevati na kombinirano nomenklaturu, uvedeno z Uredbo Sveta (EGS) št. 2658/87 ⁽¹⁰⁾. Tako bi morali kmetijski proizvodi in živila vključevati proizvode, ki spadajo na področje uporabe poglavij 1 do 23 kombinirane nomenklature, vključno s proizvodi iz Priloge I k tej uredbi.
- (23) Politika kakovosti Unije bi morala prispevati k omogočanju prehoda na trajnostni prehranski sistem ter se odzivati na družbene zahteve po trajnostnih okolju in podnebnju prijaznih proizvodnih metodah, ki zagotavljajo dobrobit živali, so gospodarne z viri ter družbeno in etično odgovorne. Proizvajalce proizvodov z geografskimi označbami bi bilo treba spodbujati k upoštevanju trajnostnih praks, ki zajemajo okoljske, socialne in gospodarske cilje, ki presegajo obvezne standarde. Take prakse bi lahko določili v specifikaciji proizvoda ali v okviru ločene pobude. Trajnostne prakse, vključene v specifikacijo proizvoda, bi se morale nanašati na najmanj eno od treh glavnih vrst trajnostnosti, in sicer okoljsko, socialno in gospodarsko.
- (24) Trajnostne prakse bi morale prispevati k enemu ali več okoljskim, socialnim ali gospodarskim ciljem. Okoljski cilji bi morali vključevati blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje podnebnim spremembam, ohranjanje in trajnostno rabo tal, krajine, vode in naravnih virov, ohranjanje biotske raznovrstnosti, ohranjanje redkih semen, lokalnih pasem in rastlinskih sort, spodbujanje kratkih dobavnih verig ter upravljanje in spodbujanje dobrobiti živali. Socialni cilji bi morali vključevati izboljšanje delovnih in zaposlitvenih pogojev ter kolektivnih pogajanj, socialnega varstva in varnostnih standardov, privabljanje in podpiranje mladih in novih proizvajalcev proizvodov z geografsko označbo,

⁽⁸⁾ Uredba (EU) št. 1144/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o ukrepih za informiranje o kmetijskih proizvodih in njihovo promocijo, ki se izvajajo na notranjem trgu in v tretjih državah, ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 3/2008 (UL L 317, 4.11.2014, str. 56).

⁽⁹⁾ Uredba (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil (UL L 343, 14.12.2012, str. 1).

⁽¹⁰⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 2658/87 z dne 23. julija 1987 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi (UL L 256, 7.9.1987, str. 1).

da bi olajšali generacijsko pomladitev ter omogočili solidarnost in prenos znanja med generacijami. Gospodarski cilji bi morali vključevati zagotavljanje stabilnega in pravičnega dohodka ter močnega položaja v vrednostni verigi za proizvajalce proizvodov z geografsko označbo, izboljšanje gospodarske vrednosti proizvodov z geografsko označbo in prerazporeditev dodane vrednosti po vrednostni verigi, prispevanje k diverzifikaciji podeželskega gospodarstva in lokalnemu razvoju, vključno z zaposlovanjem v kmetijstvu, ter ohranjanje podeželja.

- (25) Da bi zagotovili prepoznavnost prizadevanj proizvajalcev proizvodov z geografskimi označbami v zvezi s trajnostnostjo, lahko skupine proizvajalcev ali priznane skupine proizvajalcev pripravijo poročila o trajnostnosti, v katerih sporočijo trajnostne prakse, ki se uporabljajo pri proizvodnji zadevnega proizvoda. Komisija bi morala ta poročila objaviti.
- (26) Unija si že nekaj časa prizadeva za poenostavitev regulativnega okvira SKP. Postopki za spremembo specifikacij proizvodov za proizvode z geografsko označbo so bili že poenostavljeni in so postali učinkovitejši za vina in agroživilske proizvode v okviru pregleda SKP, zlasti z razširitvijo ureditve „standardnih sprememb“, ki se je prej uporabljala v sektorju vina in žganih pijač, na sektor kmetijskih proizvodov. S tem se zmanjša število korakov za odobritev sprememb, ki ne zadevajo bistvenih elementov specifikacije proizvoda niti ne vplivajo na interese tretjih oseb s sedežem ali prebivališčem v državah članicah, ki niso država članica porekla zadevne geografske označbe. Za nadaljnjo poenostavitev dolgotrajnih postopkov registracije, spremembe na ravni Unije in preklica registracije bi bilo treba harmonizirana postopkovna pravila za geografske označbe za vino, žgane pijače in kmetijske proizvode določiti v enem samem pravnem instrumentu, pri tem pa ohraniti posebne določbe za proizvode za vino v Uredbi (EU) št. 1308/2013, za žgane pijače v Uredbi (EU) 2019/787 in za kmetijske proizvode v tej uredbi. Postopke za registracijo, spremembe specifikacije proizvoda na ravni Unije in preklic registracije geografskih označb s poreklom iz Unije, vključno s postopki ugovora, bi morale izvajati države članice in Komisija. Države članice in Komisija bi morale biti odgovorne za posamezne faze postopka. Vendar bi morale biti države članice v zvezi z odobritvijo standardnih sprememb izključno odgovorne za upravljanje postopka in sprejetje končne odločitve. Države članice bi morale biti odgovorne za prvo fazo postopka, ki vključuje prejem zahtevka od skupine proizvajalcev, njegovo oceno, vključno z izvajanjem nacionalnega postopka ugovora, in vložitev zahtevka pri Komisiji na podlagi rezultatov ocene. Komisija bi morala biti odgovorna za preizkus zahtevka v drugi fazi postopka, vključno z vodenjem postopka ugovora na svetovni ravni, in odločitev o odobritvi ali neodobritvi zaščite za geografsko označbo. Določiti bi bilo treba roke za vložitev ugovora, da se zagotovi polno uveljavljanje pravice do ugovora brez zavlačevanja postopka registracije. Vložnik ugovora bi moral imeti možnost, da med posvetovanji z vložnikom predloži dodatne podrobnosti k razlogom iz ugovora. Geografske označbe bi bilo treba registrirati samo na ravni Unije. Vendar bi z učinkom od datuma, ko se pri Komisiji vloži zahtevek za registracijo na ravni Unije, morale biti državam članicam omogočeno, da dodelijo prehodno zaščito na nacionalni ravni, ne da bi to vplivalo na trgovino znotraj Unije ali mednarodno trgovino. Zaščita po registraciji, ki jo določa ta uredba, bi morala biti prav tako na voljo za geografske označbe tretjih držav, ki izpolnjujejo ustrezna merila in so zaščitene v svoji državi porekla. Komisija bi morala izvajati ustrezne postopke za geografske označbe proizvodov s poreklom iz tretjih držav.
- (27) Da bi lahko države članice, tretje države in fizične ali pravne osebe s sedežem ali prebivališčem v tretji državi Komisijo opozorile na morebitne napake ali dodatne informacije v zvezi z zahtevkom za registracijo, bi bilo treba predvideti možnost predložitve obvestila o pripombah.
- (28) Za zagotovitev usklajenega in učinkovitega odločanja o zahtevkih za zaščito in pravnih sredstvih, vloženih v nacionalnem postopku, bi morala biti Komisija pravočasno in redno obveščena o začetku postopkov pred nacionalnimi sodišči ali drugimi organi v zvezi z zahtevkom za registracijo, ki ga je država članica poslala Komisiji, in o končnih izidih teh postopkov. Iz istega razloga bi morala država članica, kadar meni, da bo nacionalna odločitev, na kateri temelji zahtevek za zaščito, verjetno razveljavljena zaradi nacionalnega sodnega postopka, o tem obvestiti Komisijo. Če država članica zahteva odložitev preizkusa zahtevka na ravni Unije, bi Komisija morala biti oproščena obveznosti, da upošteva rok za preizkus, ki je določen v tej uredbi. Da bi se vložnik zaščitil pred zlonamernimi pravnimi postopki in bi se ohranila pravica vložnika do zaščite imena v razumnem roku, bi bilo treba oprostitev

omejiti na primere, ko je bil zahtevek za registracijo na nacionalni ravni razveljavljen s takoj izvršljivo, vendar nepravnomočno sodno odločbo, ali primere, ko država članica meni, da tožba za izpodbijanje veljavnosti zahtevka temelji na tehtnih razlogih.

- (29) Da se gospodarskim subjektom, na katerih interese vpliva registracija imena, omogoči, da še naprej uporabljajo to ime za omejeno časovno obdobje, čeprav bi bila uporaba imena v nasprotju z vzpostavljeno ureditvijo varstva iz te uredbe, bi bilo treba odobriti posebna odstopanja za uporabo imen s prehodnimi obdobji. Taka obdobja bi se lahko dovolila tudi za premagovanje začasnih težav, pri čemer je dolgoročni cilj zagotoviti, da vsi proizvajalci upoštevajo specifikacijo proizvoda.
- (30) Za zagotovitev preglednosti in enotnosti v državah članicah je treba vzpostaviti in voditi enotni elektronski register Unije za geografske označbe, ki so registrirane kot zaščitene označbe porekla ali zaščitene geografske označbe. Register, ki se redno posodablja, bi moral potrošnikom in tistim, ki so vključeni v trgovanje, zagotavljati informacije o vseh vrstah geografskih označb, vpisanih v ta register. Register bi moral biti elektronska podatkovna zbirka, shranjena v informacijskem sistemu, in bi moral biti dostopen javnosti. EUIPO bi moral na podlagi svojih izkušenj pri upravljanju drugih registrov pravic intelektualne lastnine voditi in posodabljati register Unije na področju registracij, sprememb in preklicov geografskih označb.
- (31) Unija se o mednarodnih sporazumih, vključno s tistimi, ki izboljšujejo zaščito označb porekla in geografskih označb, pogaja s svojimi trgovinskimi partnerji. Zaradi lažjega obveščanja javnosti o imenih, zaščitениh s takimi mednarodnimi sporazumi, ter zlasti za zagotovitev zaščite njihove uporabe in nadzora nad njo, se navedena imena lahko vpišejo v register Unije za geografske označbe. Imena bi bilo treba v register vpisati kot zaščitene geografske označbe, razen če so v takih mednarodnih sporazumih posebej opredeljena kot označbe porekla.
- (32) Za čim boljše delovanje notranjega trga je pomembno, da imajo proizvajalci in drugi zadevni gospodarski subjekti, organi in potrošniki hiter in enostaven dostop do ustreznih informacij o registrirani zaščiteni označbi porekla ali zaščiteni geografski označbi. Te informacije bi morale po potrebi vključevati informacije o identiteti skupine proizvajalcev, priznane na nacionalni ravni.
- (33) Imena v registru Unije za geografske označbe bi bilo treba zaščititi, da bi zagotovili njihovo pošteno uporabo in preprečili prakse, ki bi lahko zavajale potrošnike. Za okrepitev zaščite geografskih označb in učinkovitejši boj proti kršitvam bi se morala zaščita označb porekla in geografskih označb uporabljati za vsa domenska imena, ki so dostopna v Uniji, ne glede na sedež ustreznih registrov.
- (34) Pri ugotavljanju, ali so proizvodi primerljivi s proizvodi z geografsko označbo, bi bilo treba upoštevati vse ustrezne dejavnike. Navedeni dejavniki bi morali vključevati to, ali imajo proizvodi skupne objektivne značilnosti, kot so metoda proizvodnje, fizični videz ali uporaba iste surovine; v katerih okoliščinah se proizvodi uporabljajo z vidika upoštevne javnosti; ali se pogosto distribuirajo po istih kanalih in ali zanje veljajo podobna tržna pravila.
- (35) Na podlagi ustaljene sodne prakse Sodišča Evropske unije se lahko navajanje geografske označbe pojavi zlasti, kadar je pri povprečnem evropskem potrošniku, ki je normalno obveščen ter razumno pozoren in preudaren, prisotna povezava s proizvodom, označenim z registrirano geografsko označbo, vključno s sklicevanjem na izraz, znak ali drugo označevanje ali embalažo.
- (36) Ob upoštevanju poslovnih praks in sodne prakse Unije je potrebna jasnost glede uporabe geografske označbe v prodajnem imenu predelanega proizvoda, katerega sestavina je proizvod z geografsko označbo. Zagotoviti bi bilo treba, da je taka uporaba v skladu s poštenimi poslovnimi praksami in ne slabi, zmanjšuje ali kvari slovesa proizvoda z geografsko označbo. V ta namen bi bilo treba dodati pogoje za lastnosti, ki se z geografsko označbo pripisujejo kot sestavina v predelanih živilih. Poleg tega bi morali proizvajalci predpakiranih živil uradno obvestiti priznano skupino

proizvajalcev, če taka skupina obstaja, preden začnejo uporabljati geografsko označbo v imenu predpakiranega živila. Tak pristop je v skladu s ciljema krepitev zaščite geografskih označb in izboljšanja vloge priznanih skupin proizvajalcev. Za doseganje navedenih ciljev bi morale imeti države članice možnost, da ohranijo ali uvedejo dodatna nacionalna postopkovna pravila, ki se uporabljajo v notranjih primerih, kadar imata proizvajalec predpakiranega živila in priznana skupina proizvajalcev sedež na ozemlju navedene države članice, v skladu s Pogodbama in sodno prakso ter brez oviranja prostega pretoka blaga in svobode ustanavljanja. Poleg tega lahko priznana skupina proizvajalcev in proizvajalec predpakiranega živila ob upoštevanju načela pogodbene svobode skleneta dogovor o posebnih tehničnih in vizualnih elementih predstavitve geografske označbe sestavine v imenu predpakiranega živila.

- (37) Pravila za nadaljnjo uporabo generičnih izrazov bi bilo treba razjasniti tako, da bi morali generični izrazi, ki so podobni zaščitenemu imenu ali izrazu ali so del takega imena ali izraza, ohraniti svoj generični status.
- (38) Razjasniti bi bilo treba področje uporabe zaščite, ki izhaja iz te uredbe, zlasti pri omejitvah registracije novih znamk iz Direktive (EU) 2015/2436 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹¹⁾ ter iz Uredbe (EU) 2017/1001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹²⁾, ki so v nasprotju z registracijo geografskih označb. Taka razjasnitev je potrebna tudi za imetnike prednostnih pravic intelektualne lastnine, zlasti tistih za znamke in homonimna imena, ki so registrirani kot geografske označbe.
- (39) Treba bi bilo razjasniti razmerje med znamkami in geografskimi označbami pri merilih za zavrnitev zahtevkov za znamke, razveljavitev znamk ter soobstoje znamk in geografskih označb.
- (40) Geografske označbe se lahko registrirajo tudi kot znamke, kadar to ni v nasprotju s to uredbo. V ta namen ta uredba ne vpliva na nacionalna pravila glede računovodskega vrednotenja navedenih znamk in njihove vključitve v letno bilanco stanja proizvajalcev in skupin proizvajalcev.
- (41) Skupine proizvajalcev imajo bistveno vlogo v postopku vložitve zahtevka za registracijo geografskih označb in pri upravljanju njihovih geografskih označb. Skupinam proizvajalcev lahko pri pripravi njihovega zahtevka pomagajo zainteresirane strani, kot so regionalni in lokalni organi. Skupine proizvajalcev bi morale imeti na voljo načine za boljšo opredelitev in trženje posebnih značilnosti svojih proizvodov. Zato bi bilo treba razjasniti vlogo skupine proizvajalcev.
- (42) Ker so proizvajalci proizvodov z geografskimi označbami večinoma mala ali srednja podjetja, se srečujejo s konkurenco drugih gospodarskih subjektov v živilski verigi, kar lahko povzroči nelojalno konkurenco med lokalnimi proizvajalci in proizvajalci, ki delujejo v večjem obsegu. V zvezi s tem je v interesu vseh zadevnih proizvajalcev treba omogočiti, da ena sama skupina proizvajalcev izvaja posebne ukrepe v imenu proizvajalcev. V ta namen bi bilo treba določiti kategorijo priznane skupine proizvajalcev. Poleg splošnih pravil o skupinah proizvajalcev, ki bi se morala ustrezno uporabljati tudi za priznane skupine proizvajalcev, je treba opredeliti merila, ki jih mora priznana skupina proizvajalcev izpolniti, da šteje kot takšna, in povezane posebne dodatne pravice, zlasti da bi priznane skupine proizvajalcev dobile prava orodja za boljše uveljavljanje svojih pravic intelektualne lastnine v boju proti nepoštenim praksam in praksam za zniževanje vrednosti. V zvezi s tem bi morale biti priznane skupine proizvajalcev sposobne zastopati vse proizvajalce proizvodov z zadevnimi geografskimi označbami in delovati v njihovem imenu. Prav tako bi jim bilo treba zaupati izvajanje nekaterih posebnih nalog, navedenih v tej uredbi, zlasti ker učinek ali obseg teh nalog zadeva vse take proizvajalce. V ta namen se delitev med nacionalno, regionalno in lokalno ravno razume v skladu z ustavno strukturo in nacionalnim pravom držav članic. Določbe o priznanih skupinah proizvajalcev temeljijo na že dolgo uveljavljenih sistemih v več državah članicah. Ti obstoječi sistemi

⁽¹¹⁾ Direktiva (EU) 2015/2436 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2015 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z blagovnimi znamkami (UL L 336, 23.12.2015, str. 1).

⁽¹²⁾ Uredba (EU) 2017/1001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o blagovni znamki Evropske unije (UL L 154, 16.6.2017, str. 1).

kažejo, da je priznana skupina proizvajalcev dragocen instrument za izboljšanje kolektivnega upravljanja in zaščite geografskih označb, ki bi ga bilo treba ohraniti. V skladu s tem bi morala ta uredba državam članicam, ki želijo take sisteme kadar koli vzpostaviti, zagotoviti potrebna regulativna orodja.

- (43) V primeru geografskih označb, katerih geografsko območje se razteza na več kot eno državo članico, bi bilo treba na podlagi soglasja zadevnih držav članic prav tako priznati eno samo skupino proizvajalcev. Ob upoštevanju Protokola o Irski/Severni Irski k Sporazumu o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo ⁽¹³⁾ bi morale veljati enako, kar zadeva ozemlje Severne Irske.
- (44) Glede na dragocen in stalen prispevek združenj skupin proizvajalcev k promociji in popularizaciji sistema geografskih označb bi bilo treba določiti vlogo in funkcije takih združenj.
- (45) Z namenom izboljšanja izvrševanja geografskih označb na trgu bi bilo treba razjasniti razmerje med internetnimi domenskimi imeni in zaščito geografskih označb za področje uporabe popravilnih ukrepov, priznavanje geografskih označb pri reševanju sporov in pošteno uporabo domenskih imen. V sistemih alternativnega reševanja sporov v zvezi z registri državnih vrhnjih domenskih imen po vsej Uniji bi bilo treba geografske označbe priznati kot pravico, na katero se je mogoče sklicevati v takih sporih.
- (46) Da ne bi ustvarjali nepoštenih konkurenčnih pogojev, bi morale biti vsakemu gospodarskemu subjektu, vključno z gospodarskimi subjekti iz tretjih držav, omogočeno, da uporabi registrirano geografsko označbo, če zadevni proizvod izpolnjuje zahteve iz ustrezne specifikacije proizvoda. Sistem, ki ga določijo države članice, bi moral tudi zagotoviti, da so gospodarski subjekti, ki izpolnjujejo pravila, upravičeni do preverjanja skladnosti s specifikacijo proizvoda.
- (47) Simboli, označbe in kratice, ki opredeljujejo registrirano geografsko označbo, ter pravice pri tem, ki zadevajo Unijo, bi morali biti zaščiteni v Uniji in tretjih državah, da se zagotovi njihova uporaba na pristnih proizvodih in prepreči zavajanje potrošnikov glede kakovosti proizvodov.
- (48) Za označevanje žganih pijač in kmetijskih proizvodov bi morala veljati splošna pravila iz Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁴⁾, zlasti določbe o preprečevanju označevanja, ki bi lahko zmedlo ali zavajalo potrošnike.
- (49) Uporaba simbolov Unije na embalaži (označevanje in oglaševalsko gradivo) kmetijskih proizvodov z geografsko označbo bi morala postati obvezna, da bi lahko potrošnike bolje seznanili z navedeno kategorijo proizvodov in z njimi povezanimi jamstvi ter omogočili lažjo prepoznavnost navedenih proizvodov na trgu, s čimer bi olajšali preverjanje. Zaradi njihove posebne narave bi bilo treba ohraniti posebne določbe v zvezi z označevanjem žganih pijač. Uporaba simbolov ali označb Unije bi morala ostati prostovoljna za geografske označbe in označbe porekla tretjih držav za kmetijske proizvode. Pravila o označevanju v zvezi z zaščitnimi označbami porekla (ZOP) in zaščitnimi geografskimi označbami (ZGO) v vinskem sektorju bi bilo treba ohraniti v Uredbi (EU) št. 1308/2013, hkrati pa pojasniti, da se lahko na etiketi dodata tudi okrajšavi „ZOP“ in „ZGO“.

⁽¹³⁾ UL C 384 I, 12.11.2019, str. 1.

⁽¹⁴⁾ Uredba (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL L 304, 22.11.2011, str. 18).

- (50) Da bi proizvajalcem proizvodov z geografskimi označbami zagotovili prepoznavnost, bi moralo biti obvezno, da se na etiketi navede ime proizvajalca ali, v primeru kmetijskih proizvodov, ime gospodarskega subjekta.
- (51) Dodana vrednost geografskih označb temelji na zaupanju potrošnikov. Sistem geografskih označb se znatno opira na lastni nadzor, potrebno skrbnost in individualno odgovornost proizvajalcev, pristojni organi držav članic pa morajo sprejeti potrebne ukrepe za preprečevanje ali ustavitev uporabe imen proizvodov, ki kršijo pravila o geografskih označbah. Vloga Komisije je, da opravlja revizijo držav članic na podlagi analize tveganja. Za geografske označbe bi moral veljati sistem uradnega nadzora v skladu z načeli iz Uredbe (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁵⁾, ki bi moral vključevati sistem nadzora v vseh fazah pridelave, predelave in distribucije. Vsak gospodarski subjekt bi moral biti vključen v sistem nadzora, s katerim se preverja skladnost s specifikacijo proizvoda. Ob upoštevanju, da za vino velja posebni nadzor, določen v Uredbi (EU) št. 1308/2013, bi bilo treba v tej uredbi določiti nadzor samo za žgane pijače in kmetijske proizvode.
- (52) Da bi zagotovili nepristranskost in učinkovitost pristojnih organov, imenovanih za preverjanje skladnosti s specifikacijo proizvoda, bi ti morali izpolnjevati številna operativna merila. Predvideti bi bilo treba določbe o prenosu nekaterih nalog uradnega nadzora na pooblaščenata telesa in organe za certificiranje proizvodov ter fizične osebe, da bi bila naloga nadzornih organov lažja in učinkovitost sistema večja. Informacije o pristojnih organih, pooblaščenih telesih in organih za certificiranje proizvodov ter fizičnih osebah bi bilo treba objaviti, da se zagotovi preglednost in zainteresiranim stranem omogoči stik z njimi.
- (53) Pri akreditaciji pooblaščenih teles in organov za certificiranje proizvodov ter pri delovanju teh organov bi se morali uporabljati evropski standardi, ki jih je oblikoval Evropski odbor za standardizacijo, in mednarodni standardi, ki jih je oblikovala Mednarodna organizacija za standardizacijo. Akreditacija navedenih organov bi morala potekati v skladu z Uredbo (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁶⁾.
- (54) Izvrševanje geografskih označb na trgu v skladu z Uredbo (EU) 2017/625 je pomembno za preprečevanje goljufivih in zavajajočih praks ter omogočanje učinkovitega boja proti ponarejanju, s čimer se zagotovi, da so proizvajalci ustrezno nagrajeni za dodano vrednost svojih proizvodov z geografsko označbo in se nezakonitim uporabnikom navedenih geografskih označb prepreči prodaja njihovih proizvodov. Nadzor na trgu bi bilo treba izvajati na podlagi ocene tveganja ali obvestil s strani gospodarskih subjektov ali pristojnih organov, da se zagotovi skladnost s specifikacijo proizvoda ali enotnim dokumentom ali slednjemu enakovrednim dokumentom, kot je povzetek specifikacije proizvoda. Sprejeti bi bilo treba ustrezne, učinkovite in sorazmerne upravne in sodne ukrepe za preprečevanje ali ustavitev uporabe imen na proizvodih ali storitvah, ki ne spoštujejo zaščitnih geografskih označb ali so v nasprotju z njimi.
- (55) Poleg tega je treba glede na povečano uporabo spletnih posredniških storitev posebno pozornost nameniti izvrševanju zaščite geografskih označb pred domenskimi imeni, ki so v nasprotju z navedeno zaščito. Pristojnim nacionalnim organom je treba zagotoviti orodja za ustrezen odziv na kršitev zaščite geografske označbe z registriranim domenskim imenom, ugotovljeno na podlagi te uredbe. Zato bi morali imeti navedeni organi pri izvajanju svojih nalog uradnega nadzora možnost, da sprejmejo ustrezne ukrepe za onemogočitev dostopa z ozemlja zadevne države članice do domenskih imen, registriranih v nasprotju z zaščito geografskih označb, ob
- ⁽¹⁵⁾ Uredba (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o izvajanju uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmi, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmacevtskih sredstvih, ter o spremembi uredb Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001, (ES) št. 396/2005, (ES) št. 1069/2009, (ES) št. 1107/2009, (EU) št. 1151/2012, (EU) št. 652/2014, (EU) 2016/429 in (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 1/2005 in (ES) št. 1099/2009 ter direktiv Sveta 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES in 2008/120/ES ter razveljavitvi uredb Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004, direktiv Sveta 89/608/EGS, 89/662/EGS, 90/425/EGS, 91/496/EGS, 96/23/ES, 96/93/ES in 97/78/ES ter sklepa Sveta 92/438/EGS (Uredba o uradnem nadzoru) (UL L 95, 7.4.2017, str. 1).
- ⁽¹⁶⁾ Uredba (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93 (UL L 218, 13.8.2008, str. 30).

upoštevanju načela sorazmernosti ter pravic in interesov prizadetih strani. Taki ukrepi bi morali biti v skladu z drugim ustreznim pravom Unije, kot je Uredba (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁷⁾.

- (56) Za prodajo proizvodov, vključno s proizvodi z geografskimi označbami, se vse pogosteje uporabljajo posredniške storitve, zlasti spletne platforme, ki so v nekaterih primerih lahko pomemben prostor za preprečevanje goljufij. Informacije v zvezi z oglaševanjem, promocijo in prodajo blaga, ki je v nasprotju z zaščito geografskih označb, bi bilo treba šteti za nezakonito vsebino na podlagi Uredbe (EU) 2022/2065. V zvezi s tem ta uredba določa opredelitev takih nezakonitih vsebin in morebitne ukrepe, ki jih morajo sprejeti nacionalni organi.
- (57) Ob upoštevanju, da se proizvod, ki je označen z geografsko označbo in je proizveden v eni državi članici, lahko prodaja v drugi državi članici, bi bilo treba poskrbeti za upravno pomoč med državami članicami, ki bi omogočila učinkovit nadzor, in določiti praktične vidike te upravne pomoči.
- (58) Za optimalno delovanje notranjega trga je pomembno, da proizvajalci v več okoliščinah hitro in enostavno dokažejo, da imajo dovoljenje za uporabo zaščenega imena, na primer med carinskimi kontrolami ali tržnimi pregledi ali na zahtevo trgovcev. V ta namen bi moralo biti gospodarskemu subjektu na voljo potrdilo o skladnosti s specifikacijo proizvoda.
- (59) Ob upoštevanju obstoječe prakse bi bilo treba ohraniti različna instrumenta za opredelitev povezave med proizvodom in njegovim geografskim poreklom, torej označbo porekla in geografsko označbo. Pravila in opredelitve za rastlinske sorte in živalske pasme bi bilo treba razjasniti, da bi bolje razumeli njihov odnos z geografskimi označbami v primeru spora. Pravila o izvoru krme in surovin bi morala ostati nespremenjena.
- (60) Pri zaščenih označbah porekla je povezava med geografskim okoljem in posebno kakovostjo ali značilnostmi proizvoda, ki jih je mogoče večinoma ali izključno pripisati temu okolju, na splošno sestavljena iz več elementov. Začasne spremembe, s katerimi se za omejeno obdobje opusti zahteva po izvoru minimalnega praga 50 % krme z geografskega območja, bi bilo treba sprejeti le, kadar ne vplivajo na povezavo vseh njenih elementov, ker bi jo tako izničile in bi omogočile trženje proizvodov, ki sploh nimajo posebne kakovosti ali značilnosti, povezanih z geografskim območjem, pod zaščenim imenom.
- (61) Proizvod z geografsko označbo bi moral izpolnjevati določene pogoje iz specifikacije proizvoda. Da bi bile take informacije lahko razumljive tudi zainteresiranim stranem, bi bilo treba specifikacijo proizvoda povzeti v enotnem dokumentu.
- (62) Poseben cilj sheme zajamčenih tradicionalnih posebnosti je proizvajalcem tradicionalnih proizvodov pomagati pri obveščanju potrošnikov o lastnostih njihovega proizvoda, ki imajo dodano vrednost. Da ne bi ustvarjali pogojev nepošteno konkurence, bi bilo treba vsakemu proizvajalcu, vključno s proizvajalci iz tretjih držav, omogočiti uporabo registriranega imena zajamčene tradicionalne posebnosti, če zadevni proizvod ustreza zahtevam iz ustrezne specifikacije proizvoda in je bil proizvajalec vključen v sistem nadzora.
- (63) Ker ni splošne mednarodne obveznosti priznavanja shem zajamčenih tradicionalnih posebnosti, ki lahko obstajajo v tretjih državah, in ker se ta uredba uporablja izključno v Uniji, bi bilo treba tradicionalne prakse v zvezi z načinom proizvodnje, predelave ali sestave ter tradicionalno uporabo surovin ali sestavin proizvoda, označenega z imenom, ki je upravičeno do registracije kot zajamčena tradicionalna posebnost, razumeti kot sklicevanje na take prakse ali uporabe v Uniji. Navedeno bi moralo veljati tudi za zahtevke, ki izvirajo iz tretjih držav.

⁽¹⁷⁾ Uredba (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah) (UL L 277, 27.10.2022, str. 1).

- (64) Ker je bilo registriranih le nekaj imen, sedanja shema zajamčenih tradicionalnih posebnosti ni uresničila svojega potenciala. Sedanje določbe bi bilo torej treba izboljšati, razjasniti in okrepiti, da bi bila shema razumljivejša, uporabnejša in privlačnejša za morebitne vložnike. Za zagotovitev, da se imena pristnih tradicionalnih proizvodov registrirajo, bi bilo treba prilagoditi merila in pogoje za registracijo imen, zlasti z odpravo pogoja, da morajo imeti zajamčene tradicionalne posebnosti posebne lastnosti.
- (65) Za zagotovitev skladnosti zajamčenih tradicionalnih posebnosti z njihovimi specifikacijami in njihove ustaljenosti bi proizvode v specifikaciji morali opredeliti sami proizvajalci, ki se organizirajo v skupine. Proizvajalcem iz tretjih držav bi morala biti na voljo možnost registracije imena kot zajamčene tradicionalne posebnosti.
- (66) Za zagotovitev preglednosti bi bilo treba zajamčene tradicionalne posebnosti vpisati v register Unije za zajamčene tradicionalne posebnosti.
- (67) Pri označevanju zajamčenih tradicionalnih posebnosti, proizvedenih v Uniji, bi bilo treba navesti simbol Unije, ki bi ga moralo biti mogoče povezati z označbo „zajamčena tradicionalna posebnost“. Uporabo imen, simbola Unije in označbe bi bilo treba ustrezno urediti, da se zagotovi enoten pristop na celotnem notranjem trgu.
- (68) Zajamčene tradicionalne posebnosti bi bilo treba učinkovito zaščititi na trgu, tako da so njihovi proizvajalci ustrezno nagrajeni za njihovo dodano vrednost in da se nezakonitim uporabnikom zajamčenih tradicionalnih posebnosti prepreči prodaja njihovih proizvodov.
- (69) Da bi se izognili zavajanju potrošnikov, bi bilo treba registrirane zajamčene tradicionalne posebnosti zaščititi pred kakršno koli zlorabo ali posnemanjem, vključno s proizvodi, ki se uporabljajo kot sestavine, ali pred kakršno koli drugo prakso, ki bi lahko zavajala potrošnika. Za dosego istega cilja bi bilo treba določiti pravila za posebne uporabe zajamčenih tradicionalnih posebnosti, zlasti glede uporabe izrazov, ki so generični v Uniji, označevanja, ki vsebuje poimenovanje rastlinske sorte ali živalske pasme ali sestoji iz njega, in znamk.
- (70) Postopke za registracijo, spremembe specifikacije proizvoda in preklic registracije zajamčenih tradicionalnih posebnosti s poreklom iz Unije, vključno s postopki ugovora, bi morale izvajati države članice in Komisija. Države članice in Komisija bi morale biti odgovorne za posamezne faze postopka. Države članice bi morale biti odgovorne za prvo fazo postopka, ki vključuje prejem zahtevka od skupine proizvajalcev, njegovo oceno, vključno z izvajanjem nacionalnega postopka ugovora, in vložitev zahtevka za registracijo na ravni Unije pri Komisiji na podlagi rezultatov ocene. Komisija bi morala biti odgovorna za preizkus zahtevka, vključno z vodenjem postopka ugovora na svetovni ravni, in odločitev o odobritvi zaščite za zajamčeno tradicionalno posebnost ali ne. Zaščita po registraciji, ki jo določa ta uredba, bi morala biti prav tako na voljo za zajamčene tradicionalne posebnosti iz tretjih držav, ki izpolnjujejo ustrezna merila in so zaščitene v njihovi državi porekla. Komisija bi morala izvajati tudi ustrezne postopke za zajamčene tradicionalne posebnosti s poreklom iz tretjih držav.
- (71) Shema neobveznih navedb kakovosti je bila uvedena z Uredbo (EU) št. 1151/2012. Nanaša se na posebne horizontalne značilnosti ene ali več kategorij proizvodov, načinov kmetovanja ali lastnosti predelave, ki se uporabljajo na posameznih območjih. Neobvezna navedba kakovosti „gorski proizvod“ je izpolnjevala pogoje za neobvezne navedbe kakovosti in je bila določena z navedeno uredbo. S to navedbo so gorski proizvajalci dobili učinkovito orodje za boljše trženje svojih proizvodov in zmanjšanje dejanskega tveganja za zmedo med potrošniki glede gorskega porekla proizvodov na trgu. Ohraniti bi bilo treba možnost, da proizvajalci uporabijo neobvezne navedbe kakovosti, saj shema še ni dosegla svojega celotnega potenciala v državah članicah.

- (72) Določbe o geografskih označbah za vino iz Uredbe (EU) št. 1308/2013 in za žgane pijače iz Uredbe (EU) 2019/787 je treba spremeniti, da se uskladijo s skupnimi pravili o registraciji, spremembi, ugovoru, preklicu, zaščiti in izvrševanju geografskih označb, za žgane pijače pa tudi s skupnimi pravili o nadzoru iz te uredbe.
- (73) Za vino so potrebne dodatne spremembe opredelitve zaščiteneh geografskih označb, da bi jo uskladili s Sporazumom STO o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (TRIPS), ki kot izjemen primer ne opredeljuje geografske označbe z geografskim območjem, ki ustreza celotnemu ozemlju države. Čeprav zaščitene geografske označbe v vinskem sektorju, ki zajema celotno območje države, ni več treba upravičiti kot izjemen primer, je treba tako označbo vseeno skrbno preučiti ob upoštevanju pogojev za registracijo, zlasti v zvezi z zelo velikimi območji. Uskladitev z opredelitvijo geografske označbe v TRIPS ne bi smela privedi do registracije izmišljenih ali fiktivnih imen v vinskem sektorju. Ime bi se moralo šteti za upravičeno do registracije, kadar, čeprav ne vključuje nobenega geografskega izraza, implicitno razkriva kraj, regijo ali državo porekla proizvoda.
- (74) Uredbo (EU) 2019/1753 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁸⁾ glede izvajanja Ženevskega akta Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah (v nadaljnjem besedilu: Ženevski akt) v Uniji je treba spremeniti, da se okrepi vloga priznane skupine proizvajalcev v postopku registracije geografskih označb Unije v mednarodnem registru na podlagi Ženevskega akta. Uredbo (EU) 2019/1753 bi bilo treba prilagoditi tudi tako, da se omogoči registracija označb porekla sedmih držav članic, ki so pogodbenice Lizbonskega sporazuma, na podlagi Ženevskega akta v zvezi s proizvodi, ki ne spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) št. 1151/2012, vendar spadajo na področje uporabe te uredbe.
- (75) Da se dopolnijo ali spremenijo nekateri nebitni elementi te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi z naslednjim: zagotavljanjem podrobnih postopkov in rokov za postopek ugovora; določitvijo določb o spremembah specifikacij proizvodov za geografske označbe na ravni Unije, za katere enotni dokument ni bil objavljen, o dopustnosti zahtevkov za spremembe na ravni Unije, o razmerju med spremembami na ravni Unije in standardnimi spremembami ter o standardnih spremembah; določitvijo dodatnih pravil o uporabi geografskih označb v imenu predelanih proizvodov s sklicevanjem na uporabo primerljivih sestavin in meril za podelitev bistvenih značilnosti predelanim proizvodom; pooblastitvijo EUIPO za vzpostavitev in upravljanje sistema obveščanja in opozarjanja o domenskih imenih; določitvijo omejitev in odstopanj glede zakola živih živali ali izvora surovin; določitvijo pravil za opredelitev uporabe poimenovanj rastlinske sorte ali živalske pasme; določitvijo pravil, ki omejujejo informacije v specifikaciji proizvoda za geografske označbe in zajamčene tradicionalne posebnosti; določitvijo dodatnih podrobnih pravil o merilih za zajamčene tradicionalne posebnosti; dopolnitvijo pravil za postopek ugovora pri zajamčenih tradicionalnih posebnostih, da se določijo podrobni postopki in roki; dopolnitvijo pravil za postopek pri vložitvi zahtevka za spremembo za zajamčene tradicionalne posebnosti; dopolnitvijo pravil o uporabi zajamčenih tradicionalnih posebnosti v imenu predelanih proizvodov s sklicevanjem na uporabo primerljivih sestavin in meril za podelitev bistvenih značilnosti predelanim proizvodom; določitvijo podrobnih pravil za merila za neobvezne navedbe kakovosti; rezerviranjem dodatne neobvezne navedbe kakovosti, pri čemer se določijo pogoji njene uporabe; določitvijo odstopanj od uporabe navedbe „gorski proizvod“ ter uvedbo metod proizvodnje in drugih meril, ki so pomembna za uporabo te neobvezne navedbe kakovosti, zlasti določitvijo pogojev, pod katerimi lahko surovine ali krma izvirajo zunaj gorskih območij. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje⁽¹⁹⁾. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

⁽¹⁸⁾ Uredba (EU) 2019/1753 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o ukrepih Unije po njenem pristopu k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah (UL L 271, 24.10.2019, str. 1).

⁽¹⁹⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

- (76) Komisiji bi moral pri izvajanju pravil iz te uredbe v zvezi z geografskimi označbami, zajamčenimi tradicionalnimi posebnostmi in neobveznimi navedbami kakovosti pomagati odbor, ki ga sestavljajo delegati držav članic.
- (77) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi z naslednjim:

— glede geografskih označb: določitev v skladu s kombinirano nomenklaturo tehnične predstavitve razvrstitve proizvodov z geografskimi označbami in spletnega dostopa do nje; določitev oblike in spletne predstavitve spremne dokumentacije ter določitev izločitve ali anonimizacije osebnih podatkov; določitev podrobnih pravil za postopke, predlogo in predstavitev pri zahtevkih za registracijo na ravni Unije, vključno z zahtevki, ki se nanašajo na več kot eno nacionalno ozemlje; določitev oblike in predstavitve ugovorov ter določitev izločitve ali anonimizacije osebnih podatkov; določitev oblike in predstavitve obvestil o pripombah; odobritvijo prehodnega obdobja, da se omogoči uporaba registriranega imena skupaj z drugimi imeni, ki bi bila sicer v nasprotju z registriranim imenom, in podaljšanjem takega prehodnega obdobja; zavrnitvijo zahtevka; odločitev o registraciji geografske označbe, če dogovor ni bil dosežen; registracijo geografskih označb proizvodov iz tretjih držav, ki so zaščitene v Uniji z mednarodnim sporazumom, katerega pogodbenica je Unija; določitev vsebine in predstavitve registra Unije za geografske označbe; določitev oblike in spletne predstavitve izpiskov iz registra Unije za geografske označbe ter določitev izločitve ali anonimizacije osebnih podatkov; določitev podrobnih pravil za postopke, predlogo in predstavitev pri zahtevkih za spremembo na ravni Unije ter za postopke, predlogo in obvestilo Komisiji pri standardni spremembi; preklicem registracije geografske označbe; določitev podrobnih pravil za postopke in predlogo pri preklicu registracije ter predstavitvi zahtevkov za preklic; izbrisom vseh geografskih označb, registriranih v nasprotju z določbami o homonimnih imenih, iz registra Unije; določitev tehničnih značilnosti simbolov Unije ter tehničnih pravil za njihovo uporabo in uporabo označb ter kratic na proizvodih, ki se tržijo pod registrirano geografsko označbo, vključno z jezikovnimi različicami; določitev obvestil, ki jih morajo tretje države poslati Komisiji; ureditvami za spremljanje in preverjanje dejavnosti, vključene v specifikacijo proizvoda; določitev podrobnih pravil o naravi in vrsti informacij, ki se izmenjujejo, ter načinov za izmenjavo informacij pri medsebojni pomoči za namene nadzora in izvrševanja; določitev podrobnih pravil o predlogi in vsebini potrdila o skladnosti in uvrstitvi na seznam, predlogah, v katerih jih gospodarski subjekti ali trgovci dajo na voljo za namene nadzora ali pri poslovanju, ter okoliščinah in predlogah, v katerih se v primeru proizvodov s poreklom iz tretjih držav zahteva enakovredno potrdilo; določitev pravil o predlogi specifikacije proizvoda za geografske označbe kmetijskih proizvodov; določitev oblike in spletne predstavitve enotnega dokumenta za geografske označbe kmetijskih proizvodov ter določitev izločitve ali anonimizacije osebnih podatkov;

— glede zajamčenih tradicionalnih posebnosti: določitev pravil o predlogi specifikacije proizvoda; določitev vsebine in predstavitve registra Unije za zajamčene tradicionalne posebnosti; določitev tehničnih značilnosti simbolov Unije ter tehničnih pravil za njihovo uporabo in uporabo označb in kratic na proizvodih, ki se tržijo kot zajamčena tradicionalna posebnost, vključno z jezikovnimi različicami; določitev postopkovnih zahtev za zaščito zajamčenih tradicionalnih posebnosti; določitev podrobnih pravil o postopkih, predlogi in predstavitvi pri zahtevkih za registracijo, vključno z zahtevki, ki se nanašajo na več kot eno nacionalno ozemlje, zahtevkih za spremembo specifikacije proizvoda in zahtevah za preklic registracije; določitev predloge in predstavitve ugovorov ter določitev izločitve ali anonimizacije osebnih podatkov; odobritvijo prehodnih obdobja za uporabo zajamčenih tradicionalnih posebnosti; zavrnitvijo zahtevka za registracijo; odločitev o registraciji zajamčene tradicionalne posebnosti, če dogovor ni bil dosežen; preklicem zahtevka za zajamčene tradicionalne posebnosti; določitev obvestil, ki jih morajo tretje države poslati Komisiji v zvezi s pristojnimi organi in organi za certificiranje proizvodov, odgovornimi za nadzor; določitev podrobnih pravil o naravi in vrsti informacij, ki se izmenjujejo med državami članicami, ter načinov za izmenjavo teh informacij za namene nadzora in izvrševanja; ter določitev podrobnih pravil o predlogi in vsebini potrdila o skladnosti in uvrstitvi na seznam ter okoliščinah in predlogah, v katerih jih gospodarski subjekti ali trgovci dajo na voljo za namene nadzora ali pri poslovanju, tudi v primeru proizvodov s poreklom iz tretjih držav;

- glede neobveznih navedb kakovosti: določitev tehničnih podrobnosti, potrebnih za priglasitev neobveznih navedb kakovosti; ter določitev pravil o predlogah, postopkih ali drugih tehničnih podrobnostih, potrebnih za uporabo neobveznih navedb kakovosti;
- glede označb porekla in geografskih označb v vinskem sektorju na podlagi Uredbe (EU) št. 1308/2013: predlogo specifikacije proizvoda, opredelitvijo oblike in spletne predstavitve enotnega dokumenta ter izločitve ali anonimizacije osebnih podatkov; obvestili, ki jih morajo države članice poslati Komisiji, pravili v zvezi z organom, pristojnim za preverjanje skladnosti zaščitene označbe porekla in zaščitene geografske označbe s specifikacijami proizvodov, tudi kadar je geografsko območje v tretji državi, ter pregledi za preverjanje skladnosti s specifikacijo proizvoda, ki jih morajo izvesti države članice, vključno s testiranjem;
- glede tradicionalnih izrazov v vinskem sektorju na podlagi Uredbe (EU) št. 1308/2013: obvestili, ki jih morajo države članice poslati Komisiji, pravili v zvezi z organom, pristojnim za preverjanje skladnosti z opredelitvijo tradicionalnih izrazov, in po potrebi pogoji uporabe tradicionalnih izrazov, ukrepi, ki jih morajo države članice izvesti, da se prepreči nezakonita uporaba zaščitene tradicionalne izrazov, ter pregledi za preverjanje skladnosti, ki jih morajo izvesti države članice; razglasitvijo neveljavnosti in izbrisom vseh tradicionalnih izrazov, registriranih v nasprotju s to uredbo, iz registra zaščitene tradicionalne izrazov;
- glede žganih pijač na podlagi Uredbe (EU) 2019/787: predlogo specifikacije proizvoda, opredelitvijo oblike in spletne predstavitve enotnega dokumenta ter izločitve ali anonimizacije osebnih podatkov;
- glede uporabe Ženevskega akta v Uniji na podlagi Uredbe (EU) 2019/1753: dovoljenjem državi članici, ki je pogodbenica Lizbonskega sporazuma in je pripravljena registrirati svoje označbe porekla na podlagi Ženevskega akta, da opravi potrebne spremembe in o tem uradno obvesti Mednarodni urad Svetovne organizacije za intelektualno lastnino (v nadaljnjem besedilu: Mednarodni urad).

Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁰⁾.

- (78) Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov brez uporabe Uredbe (EU) št. 182/2011 v zvezi z registracijo imena, če ni dopustnega ugovora ali če je bil ob dopustnem ugovoru dosežen dogovor o geografskih označbah in zajamčenih tradicionalnih posebnostih, in po potrebi spremembo objavljenih informacij, če spremembe niso bistvene; vzpostavitev in vodenjem javno dostopnega elektronskega registra geografskih označb in elektronskega registra zajamčenih tradicionalnih posebnosti; odobritvijo prehodnega obdobja za uporabo geografskih označb po ugovoru, vloženem v nacionalnem postopku, ter določitev načinov za objavo imena in naslova pristojnih organov ter pooblaščenih teles za zajamčene tradicionalne posebnosti.
- (79) Uredbe (EU) št. 1308/2013, (EU) 2019/787 in (EU) 2019/1753 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti, Uredbo (EU) št. 1151/2012 pa razveljaviti.
- (80) Zaščitene označbe porekla, zaščitene geografske označbe in zajamčene tradicionalne posebnosti, ki so že registrirane na podlagi Uredbe (EU) št. 1151/2012, zaščitene označbe porekla in zaščitene geografske označbe, ki so že registrirane na podlagi Uredbe (EU) št. 1308/2013, ter geografske označbe, ki so že registrirane na podlagi Uredbe (EU) 2019/787, bi morale biti še naprej zaščitene na podlagi te uredbe in bi jih bilo treba samodejno vključiti v zadevni register.

⁽²⁰⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (81) Vzpostaviti bi bilo treba ustrezen mehanizem, s katerim bi lahko brez težav prenehala nacionalna zaščita geografskih označb, ki ne spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) št. 1151/2012, vendar spadajo na področje uporabe te uredbe. Hkrati bi bilo treba olajšati registracijo teh geografskih označb na podlagi te uredbe, tako da se jih izvzame iz nacionalne faze postopka registracije. Prav tako je treba zagotoviti, da se take geografske označbe, ki so registrirane na podlagi Lizbonskega sporazuma, lahko registrirajo na podlagi Ženevskega akta, ne da bi izgubile svoje prednostne pravice.
- (82) Določiti bi bilo treba ustrezno ureditev za olajšanje nemotenega prehoda s pravil iz uredb (EU) št. 1151/2012, (EU) št. 1308/2013 in (EU) 2019/787 na pravila iz te uredbe.
- (83) Primerno je določiti določbe za zagotovitev nemotenega prehoda z ureditve, vzpostavljene z Uredbo (EU) št. 1151/2012, na ureditev, vzpostavljeno s to uredbo, tudi kar zadeva delegirane in izvedbene akte. Namen teh določb je zagotoviti pravno varnost, da se lahko organi držav članic, proizvajalci in skupine proizvajalcev ter druge zadevne osebe ali subjekti nedvoumno seznani s svojimi pravicami in obveznostmi ter ukrepajo v skladu z njimi.
- (84) Ker ciljev te uredbe, in sicer vzpostavitve enotne zaščite geografskih označb ter vzpostavitve sistema zaščite zajamčenih tradicionalnih posebnosti in neobveznih navedb kakovosti, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov te uredbe lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (85) V skladu s členom 42(1) Uredbe (EU) 2018/1725 je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal 18. julija 2022 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba določa pravila o naslednjih shemah kakovosti:

- (a) zaščitene označbe porekla in zaščitene geografske označbe za vino, zaščitene označbe porekla in zaščitene geografske označbe za kmetijske proizvode, vključno z živili, iz člena 5(1), točka (c), ter geografske označbe žganih pijač;
- (b) zajamčene tradicionalne posebnosti in neobvezne navedbe kakovosti, kot so določene v naslovu III, poglavje 2 oziroma 3, za kmetijske proizvode, vključno z živili, iz člena 51.

Za namene naslovov I, II in V, razen poglavja 5 naslova II, izraz „geografske označbe“ zajema zaščitene označbe porekla in zaščitene geografske označbe za vino, zaščitene označbe porekla in zaščitene geografske označbe za kmetijske proizvode, vključno z živili, iz člena 5(1), točka (c), in geografske označbe žganih pijač.

Člen 2

Opredelitev pojmov

1. V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „vino“ pomeni proizvode iz člena 92(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013;
- (b) „žgana pijača“ pomeni žgano pijačo v smislu člena 2 Uredbe (EU) 2019/787;
- (c) „označevanje“ za vse proizvode, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, pomeni označevanje, kakor je opredeljeno v členu 2(2), točka (j), Uredbe (EU) št. 1169/2011;

- (d) „proizvodna faza“ pomeni katero koli stopnjo proizvodnje, tudi surovin, ali predelave, priprave ali staranja do točke, ko je proizvod pripravljen za dajanje na trg;
- (e) „gospodarski subjekt“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki opravlja dejavnosti, za katere velja ena ali več obveznosti iz specifikacije proizvoda;
- (f) „predelani proizvod“ pomeni predelani proizvod, kakor je opredeljen v členu 2(1), točka (o), Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 852/2004 ⁽²¹⁾;
- (g) „pooblaščen telo“ pomeni pooblaščen telo, kakor je opredeljeno v členu 3, točka 5, Uredbe (EU) 2017/625, ki potrjuje skladnost s specifikacijo proizvoda za proizvode z geografskimi označbami ali zajamčenimi tradicionalnimi posebnostmi;
- (h) „generični izraz“ pomeni ime proizvoda, ki je postalo običajno ime proizvoda v Uniji, čeprav se navezuje na kraj, regijo ali državo, v kateri se je proizvod prvotno proizvajal ali dajal na trg;
- (i) „poimenovanje rastlinske sorte“ pomeni ime posamezne sorte, ki je v splošni rabi ali uradno sprejeto v nacionalnem katalogu ali katalogu Unije v skladu z direktivami Sveta 2002/53/ES ⁽²²⁾, 2002/55/ES ⁽²³⁾, 2008/90/ES ⁽²⁴⁾ ali Uredbo Sveta (ES) št. 2100/94 ⁽²⁵⁾ v jeziku ali jezikih, v katerih se uporablja ali je navedeno na dan vložitve zahtevka za registracijo zadevne geografske označbe;
- (j) „poimenovanje živalske pasme“ pomeni ime pasme iz Uredbe (EU) 2016/1012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁶⁾, ki je vpisana v rodovniških knjigah ali registrih. Za vrste, ki jih navedena uredba ne zajema, pomeni ime pasme, ki je v skladu z nacionalnim pravom navedena v rodovniških knjigah ali registrih. Tako ime je v jeziku ali jezikih, v katerih je navedeno na dan vložitve zahtevka za registracijo zadevne geografske označbe;
- (k) „kombinirana nomenklatura“ pomeni nomenklaturu blaga iz člena 1 Uredbe (EGS) št. 2658/87.

2. V naslovu II se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „specifikacija proizvoda“ pomeni dokument iz:
 - (i) člena 94 Uredbe (EU) št. 1308/2013 za vino;
 - (ii) člena 22 Uredbe (EU) 2019/787 za žgane pijače;
 - (iii) člena 49 te uredbe za kmetijske proizvode;
- (b) „enotni dokument“ pomeni dokument, ki povzema specifikacijo proizvoda, iz:
 - (i) člena 95 Uredbe (EU) št. 1308/2013 za vino;
 - (ii) člena 23 Uredbe (EU) 2019/787 za žgane pijače;

⁽²¹⁾ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 852/2004 z dne 29. aprila 2004 o higieni živil (UL L 139, 30.4.2004, str. 1).

⁽²²⁾ Direktiva Sveta 2002/53/ES z dne 13. junija 2002 o skupnem katalogu sort poljščin (UL L 193, 20.7.2002, str. 1).

⁽²³⁾ Direktiva Sveta 2002/55/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semena zelenjadnic (UL L 193, 20.7.2002, str. 33).

⁽²⁴⁾ Direktiva Sveta 2008/90/ES z dne 29. septembra 2008 o trženju razmnoževalnega materiala sadnih rastlin in sadnih rastlin, namenjenih za pridelavo sadja (UL L 267, 8.10.2008, str. 8).

⁽²⁵⁾ Uredba Sveta (ES) št. 2100/94 z dne 27. julija 1994 o žlahtniteljskih pravicah v Skupnosti (UL L 227, 1.9.1994, str. 1).

⁽²⁶⁾ Uredba (EU) 2016/1012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o zootehniških in genealoških pogojih za rejo, trgovino s čistopasemskimi plemenskimi živalmi, hibridnimi plemenskimi prašiči in njihovim zarodnim materialom ter za njihov vstop v Unijo ter o spremembi Uredbe (EU) št. 652/2014, direktiv Sveta 89/608/EGS in 90/425/EGS ter razveljavitvi določenih aktov na področju reje živali („Uredba o reji živali“) (UL L 171, 29.6.2016, str. 66).

(iii) člena 50 te uredbe za kmetijske proizvode.

3. V naslovu III, poglavje 2, „tradicionalen“ pomeni dokazano zgodovinsko uporabo imena s strani proizvajalcev v skupnosti v obdobju, ki omogoča prenos iz generacije v generacijo. To obdobje mora biti najmanj 30 let, taka uporaba pa lahko vključuje spremembe, potrebne zaradi spremenjenih praks glede higiene, varnosti in drugih relevantnih praks.

Člen 3

Varstvo podatkov

1. Države članice in Komisija osebne podatke, prejete v postopkih za registracijo, odobritev sprememb, preklic, ugovor, odobritev prehodnega obdobja in nadzor na podlagi te uredbe ter uredb (EU) št. 1308/2013 in (EU) 2019/787, obdelajo in objavijo v skladu z uredbama (EU) 2018/1725 in (EU) 2016/679.
2. Komisija je upravljavec v smislu Uredbe (EU) 2018/1725 pri obdelavi osebnih podatkov v postopku, za katerega je pristojna v skladu z uredbama (EU) 2019/787 in (EU) št. 1308/2013 ter to uredbo.
3. Pristojni organi držav članic so upravljavci v smislu Uredbe (EU) 2016/679 pri obdelavi osebnih podatkov v postopkih, za katere so pristojni v skladu z uredbama (EU) 2019/787 in (EU) št. 1308/2013 ter to uredbo.
4. Urad Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO) je „obdelovalec“ v smislu Uredbe (EU) 2018/1725 pri obdelavi osebnih podatkov, povezanih z registrom Unije za geografske označbe.

NASLOV II

GEOGRAFSKE OZNAČBE

POGLAVJE 1

Splošne določbe

Člen 4

Cilji

Ta naslov določa enoten in izčrpen sistem geografskih označb, ki ščitijo imena vin, žganih pijač in kmetijskih proizvodov z značilnostmi, lastnostmi ali slovesom, vezanim na njihov kraj proizvodnje, s čimer se:

- (a) zagotovi, da proizvajalci, ki delujejo skupaj, imajo potrebna pooblastila in odgovornosti za upravljanje zadevne geografske označbe, tudi za odzivanje na družbene zahteve, na primer v povezavi z zdravjem in dobrobitjo živali, po proizvodih iz trajnostne proizvodnje ob upoštevanju njenih treh razsežnosti gospodarske, okoljske in družbene vrednosti, ter za delovanje in konkurenčnost na trgu;
- (b) prispeva k poštenu konkurenci in ustvarja dodana vrednost s ciljem delitve te dodane vrednosti v celotni tržni verigi, da se zagotovi pravičen dohodek proizvajalcev in njihova sposobnost vlaganja v kakovost, ugled in trajnostnost njihovih proizvodov ter prispeva k uresničevanju ciljev politike razvoja podeželja z zagotavljanjem podpore kmetijskim in predelovalnim dejavnostim, ohranjanjem znanja in izkušenj ter spodbujanjem proizvodov posebne kakovosti zaradi geografskega območja, na katerem se proizvajajo;
- (c) zagotovi, da imajo potrošniki na voljo zanesljive informacije in potrebna jamstva o poreklu, pristnosti, kakovosti, slovesu in drugih značilnostih, povezanih z geografskim poreklom ali geografskim okoljem takih proizvodov, ter da jih lahko brez težav prepoznajo na trgu, tudi pri elektronskem trgovanju;
- (d) zagotovi učinkovita in uporabniku prijazna registracija geografskih označb ob upoštevanju ustreznega varstva pravic intelektualne lastnine;

- (e) zagotovi učinkovit nadzor, izvrševanje in dajanje na trg po vsej Uniji, tudi pri elektronskem trgovanju, s čimer se zagotavlja celovitost notranjega trga, in
- (f) prispeva k učinkovitemu varstvu pravic intelektualne lastnine v povezavi s takimi proizvodi na trgih tretjih držav.

Člen 5

Področje uporabe

1. Ta naslov zajema:
 - (a) vino, kot je opredeljeno v členu 2(1), točka (a);
 - (b) žgane pijače, kot so opredeljene v členu 2(1), točka (b), in
 - (c) kmetijske proizvode.

Za namene tega naslova izraz „kmetijski proizvodi“ zajema kmetijske proizvode, vključno z živili ter ribiškimi proizvodi in proizvodi iz akvakulture, iz poglavij 1 do 23 kombinirane nomenklature iz drugega dela Priloge I k Uredbi (EGS) št. 2658/87 ter kmetijske proizvode pod tarifnimi števkami kombinirane nomenklature iz Priloge I k tej uredbi, razen vina in žganih pijač.

2. Registracija in zaščita geografskih označb ne posegata v obveznost proizvajalcev, da upoštevajo druga pravila Unije, zlasti pravila o dajanju proizvodov na trg, sanitarne in fitosanitarne predpise, skupno ureditev trgov, pravila o konkurenci in zagotavljanje informacij o živilih potrošnikom.

3. Direktiva (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁷⁾ se za sistem geografskih označb iz te uredbe ne uporablja.

Člen 6

Razvrstitev

1. Proizvodi z geografskimi označbami, se v skladu s kombinirano nomenklaturjo razvrstijo na dvo-, štiri-, šest- ali, kadar tako odloči država članica, osemštevilčno raven. Kadar geografska označba zajema proizvode iz več kot ene kategorije, se opredeli vsak vnos. Razvrstitev proizvodov se uporablja samo za namene registracije, statistike in vodenja evidenc, zlasti za carinske organe. Navedena razvrstitev se ne uporablja za določitev primerljivih proizvodov za namene zaščite pred neposredno in posredno tržno rabo iz člena 26(1), točka (a).
2. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi tehnično predstavitev razvrstitve iz odstavka 1 tega člena in spletni dostop do nje. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

Člen 7

Trajnostnost

1. Skupina proizvajalcev ali priznana skupina proizvajalcev, kadar taka skupina obstaja, se lahko dogovori o trajnostnih praksah, ki jih je treba upoštevati pri proizvodnji proizvoda z geografsko označbo ali pri izvajanju drugih dejavnosti, za katere velja ena ali več obveznosti iz specifikacije proizvoda. Cilj takih praks je uporaba trajnostnih standardov, ki so višji od standardov iz prava Unije ali nacionalnega prava v smislu okoljske, socialne ali gospodarske trajnostnosti ali dobrobiti živali.
2. Za namene odstavka 1 „trajnostna praksa“ pomeni prakso, ki prispeva k enemu ali več socialnim, okoljskim ali gospodarskim ciljem, kot so:

⁽²⁷⁾ Direktiva (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL L 241, 17.9.2015, str. 1).

- (a) blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje, trajnostna raba in varstvo krajine, vode in tal, prehod na krožno gospodarstvo, vključno z zmanjšanjem živilskih odpadkov, preprečevanje onesnaževanja in nadzor nad njim ter varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov;
- (b) proizvodnja kmetijskih proizvodov na načine, ki zmanjšujejo uporabo pesticidov in obvladujejo tveganja zaradi take uporabe ali ki zmanjšujejo nevarnost protimikrobne odpornosti v kmetijski proizvodnji;
- (c) dobrobit živali;
- (d) pravičen dohodek za proizvajalce, diverzifikacija dejavnosti, spodbujanje lokalne kmetijske proizvodnje ter vrednotenje podeželske strukture in lokalnega razvoja;
- (e) ohranjanje delovnih mest v kmetijstvu s privabljanjem in podpiranjem mladih in novih proizvajalcev proizvodov z geografsko označbo;
- (f) izboljšanje delovnih in varnostnih pogojev v kmetijskih in predelovalnih dejavnostih.

3. Če skupina proizvajalcev ali priznana skupina proizvajalcev, kadar taka skupina obstaja, odloči, da so trajnostne prakse iz odstavka 1 obvezne za vse proizvajalce zadevnega proizvoda, se te prakse vključijo v specifikacijo proizvoda v skladu s postopkom za registracijo ali spremembo.

Člen 8

Poročilo o trajnostnosti

1. Skupina proizvajalcev ali priznana skupina proizvajalcev, kadar taka skupina obstaja, lahko pripravi in redno posodablja poročilo o trajnostnosti na podlagi preverljivih informacij, ki zajemajo opis obstoječih trajnostnih praks, vključenih v proizvodnjo proizvoda, opis vplivov metode pridobivanja proizvoda na trajnostnost v smislu okoljskih, socialnih ali gospodarskih zavez ali zavez na področju dobrobiti živali, ter informacij, potrebnih za razumevanje, kako trajnostnost vpliva na razvoj, učinkovitost in položaj proizvoda.

2. Komisija poskrbi za objavo poročila o trajnostnosti.

POGLAVJE 2

Registracija geografskih označb

Člen 9

Vložnik v nacionalni fazi postopka registracije

1. Zahtevke za registracijo geografskih označb lahko vloži samo skupina proizvajalcev vložnica. Skupina proizvajalcev vložnica je združenje, ne glede na njegovo pravno obliko, sestavljeno iz proizvajalcev istega proizvoda, katerega ime se predlaga za registracijo. Javni organi in druge zainteresirane strani lahko pomagajo pri pripravi zahtevka in pri povezanem postopku.

2. Za namene tega naslova se organ, ki ga imenuje država članica, lahko šteje za skupino proizvajalcev vložnico za geografsko označbo za žgano pijačo, če za zadevne proizvajalce zaradi njihovega števila, geografske lokacije ali organizacijskih značilnosti oblikovanje skupine ni izvedljivo. V takem primeru se ti razlogi navedejo v zahtevku iz člena 10 (2).

3. Za namene tega naslova se lahko za skupino proizvajalcev vložnico šteje en sam proizvajalec, če so dokazano izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- (a) ta proizvajalec je edini proizvajalec, ki je pripravljen vložiti zahtevek za registracijo geografske označbe;

- (b) zadevno geografsko območje je opredeljeno na podlagi povezave iz člena 49(1), točka (f), te uredbe, člena 94(1), točka (i), Uredbe (EU) št. 1308/2013 in člena 22(1), točka (f), Uredbe (EU) 2019/787, in ne na podlagi zemljiških meja ter
- (c) zadevno geografsko območje ima značilnosti, ki se znatno razlikujejo od značilnosti sosednjih območij, ali pa se značilnosti proizvoda razlikujejo od značilnosti proizvodov s sosednjih območij ali ima – če gre za geografsko označbo za žgano pijačo – žgana pijača posebno kakovost, sloves ali druge značilnosti, ki jih je jasno mogoče pripisati njenemu geografskemu poreklu.
4. Pri geografski označbi, ki označuje čezmejno geografsko območje, lahko več skupin proizvajalcev vložnic iz različnih držav članic ali tretjih držav vloži skupni zahtevek za registracijo geografske označbe. Tak skupni zahtevek se naslovi na vse zadevne države članice.

Člen 10

Nacionalna faza postopka registracije

1. Zahtevek za registracijo geografske označbe za proizvod s poreklom iz Unije se naslovi na pristojne organe države članice porekla proizvoda.
2. Zahtevek iz odstavka 1 vsebuje:
 - (a) specifikacijo proizvoda;
 - (b) enotni dokument in
 - (c) spremno dokumentacijo iz člena 12(1).
3. Zadevna država članica preizkusi zahtevek za registracijo, da preveri, ali izpolnjuje pogoje za registracijo iz ustreznih določb za vino, žgane pijače ali kmetijske proizvode, kakor je ustrezno.
4. Zadevna država članica pri preizkusu iz odstavka 3 tega člena izvede nacionalni postopek ugovora. Z nacionalnim postopkom ugovora se zagotovi objava zahtevka za registracijo z izjemo dokumentov iz člena 12(1), točki (b) in (c), ter določi obdobje najmanj enega meseca od datuma objave, ko lahko vsaka fizična ali pravna oseba s pravnim interesom in sedežem ali prebivališčem v državi članici porekla zadevnega proizvoda vloži ugovor zoper zahtevek za registracijo v tej državi članici.
5. Zadevna država članica določi načine postopka ugovora. Ti načini lahko vključujejo merila za dopustnost ugovora, obdobje posvetovanja med skupino proizvajalcev vložnico in vsakim vložnikom ugovora ter predložitev poročila skupine proizvajalcev vložnice o izidu posvetovanja, vključno z vsemi spremembami, ki jih je skupina proizvajalcev vložnica vnesla v zahtevek za registracijo.
6. Če zadevna država članica po preizkusu zahtevka za registracijo ter oceni izida vseh prejetih ugovorov in vseh sprememb zahtevka, dogovorjenih s skupino proizvajalcev vložnico, meni, da so zahteve iz te uredbe izpolnjene, lahko sprejme pozitivno odločitev in vloži zahtevek za registracijo na ravni Unije iz člena 13.
7. Zadevna država članica zagotovi, da ima vsaka fizična ali pravna oseba s pravnim interesom možnost vložiti pritožbo. Zadevna država članica zagotovi tudi objavo pozitivne odločitve in ustrezne specifikacije proizvoda ter elektronski dostop do specifikacije proizvoda.
8. V primeru skupnega zahtevka iz člena 9(4) se zahtevek naslovi na vse zadevne države članice, povezani nacionalni postopki, vključno s fazo ugovora, pa se izvedejo v vseh teh državah članicah.

Člen 11

Prehodna nacionalna zaščita

1. Država članica lahko začasno odobri prehodno zaščito imena na nacionalni ravni z učinkom od datuma, ko se zahtevek za registracijo na ravni Unije vloži pri Komisiji.
2. Taka nacionalna zaščita preneha veljati na dan začetka veljavnosti izvedbenega akta, s katerim se odloči o zahtevku za registracijo, sprejetega v skladu s členom 21, ali na dan umika zahtevka za registracijo.
3. Kadar ime ni registrirano na podlagi te uredbe, je za posledice prehodne nacionalne zaščite odgovorna le zadevna država članica.
4. Ukrepi, ki jih države članice sprejmejo v skladu s tem členom, imajo učinek le na nacionalni ravni in ne vplivajo na notranji trg ali mednarodno trgovino.

Člen 12

Spremna dokumentacija

1. Dokumentacija, priložena zahtevku za registracijo, vsebuje:
 - (a) po potrebi informacije, ki pojasnjujejo vse predlagane omejitve uporabe ali zaščite geografske označbe in morebitne prehodne ukrepe, ki jih predlaga skupina proizvajalcev vložnica;
 - (b) ime in kontaktne podatke skupine proizvajalcev vložnice;
 - (c) ime in kontaktne podatke enega ali več pristojnih organov, pooblaščenih teles ali organov za certificiranje proizvodov ali fizičnih oseb, ki preverjajo skladnost s specifikacijo proizvoda v skladu s:
 - (i) členom 116a Uredbe (EU) št. 1308/2013 za vino;
 - (ii) členom 39 te uredbe za žgane pijače in kmetijske proizvode;
 - (d) vse druge informacije, za katere zadevna država članica ali po potrebi skupina proizvajalcev vložnica meni, da so primerne.
2. Komisija z izvedbenimi akti določi obliko in spletno predstavitev spremne dokumentacije iz odstavka 1, točke (a), (b) in (c), tega člena v zahtevku za registracijo na ravni Unije iz člena 13 ter izločitev ali anonimizacijo osebnih podatkov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

Člen 13

Zahtevek za registracijo na ravni Unije

1. Za geografske označbe za proizvode s poreklom iz Unije zahtevek za registracijo vsebuje:
 - (a) enotni dokument;
 - (b) spremno dokumentacijo iz člena 12(1), točke (a), (b) in (c);
 - (c) izjavo države članice, na katero je bil zahtevek naslovljen v nacionalni fazi postopka registracije, ki potrjuje, da zahtevek izpolnjuje pogoje za registracijo;
 - (d) vsako prehodno obdobje, ki so ga nacionalni organi odobrili ali predlagali po nacionalnem postopku preizkusa in ugovora, ter informacije o povezanih dopustnih ugovorih in
 - (e) sklic na elektronsko objavo najnovejše specifikacije proizvoda.

2. Za geografske označbe za proizvode s poreklom zunaj Unije zahtevek za registracijo na ravni Unije vsebuje:
 - (a) specifikacijo proizvoda s sklicem na njeno objavo;
 - (b) enotni dokument;
 - (c) spremno dokumentacijo iz člena 12(1), točke (a), (b) in (c);
 - (d) pravno dokazilo o zaščiti geografske označbe v državi porekla in
 - (e) pooblastilo, kadar vložnika zastopa pooblaščenec.
3. Skupni zahtevek za registracijo iz člena 9(4) poleg enotnega dokumenta po potrebi vključuje dokumente iz odstavka 1, točke (b) do (e), ali 2, točke (c), (d) in (e), tega člena iz vseh zadevnih držav članic ali tretjih držav.
4. Dokumenti iz tega člena se pripravijo v enem od uradnih jezikov Unije.
5. Komisija z izvedbenimi akti določi podrobna pravila o postopkih, predlogi in predstavitvi zahtevkov za registracijo na ravni Unije, tudi zahtevkov, ki se nanašajo na več kot eno nacionalno ozemlje. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

Člen 14

Vložitev zahtevka za registracijo na ravni Unije

1. Zahtevek za registracijo geografske označbe na ravni Unije se pri Komisiji vloži elektronsko prek digitalnega sistema.

Komisija po prejemu zahteve ene ali več držav članic prilagodi digitalni sistem, da bi bil primeren za uporabo v nacionalnem delu postopka registracije geografske označbe v kateri koli državi članici, ki to želi.

2. Kadar se zahtevek za registracijo nanaša na geografsko območje zunaj Unije, se vloži pri Komisiji, in sicer ga neposredno vloži vložnik, in sicer skupina proizvajalcev ali en sam proizvajalec, ali se vloži prek organov zadevne tretje države.

En sam proizvajalec iz tretje države mora izpolnjevati pogoje iz člena 9(3). Skupina proizvajalcev iz tretje države je skupina proizvajalcev, ki dela s proizvodom, katerega ime se predlaga za registracijo.

3. Skupni zahtevek za registracijo iz člena 9(4) vloži:
 - (a) ena od zadevnih držav članic ali
 - (b) vložnik iz tretje države, in sicer skupina proizvajalcev ali en sam proizvajalec, neposredno ali prek organov navedene tretje države.
4. Komisija objavi imena, za katera so bili vloženi zahtevki za registracijo na ravni Unije, prek digitalnega sistema iz odstavka 1.

Člen 15

Preizkus s strani Komisije in objava za ugovor

1. Komisija preizkusi zahtevke za registracijo, ki so bili vloženi v skladu s členom 14(1), (2) in (3). Preveri, ali zahtevki vsebujejo zahtevane informacije in ali v njih ni očitnih napak, pri tem pa upošteva rezultate nacionalnega postopka preizkusa in ugovora, ki ga je izvedla zadevna država članica.

2. Preizkus ne traja dlje kot šest mesecev od dneva prejema zahtevka. Komisija lahko od vložnika zahteva vse potrebne dodatne informacije ali spremembo zahtevka. Kadar Komisija naslovi take zahtevke na vložnika, obdobje preizkusa ni daljše od petih mesecev od dneva, ko Komisija prejme vložnikov odgovor.
3. Če Komisija ne zaključi preizkusa iz odstavka 2 v predpisanih rokih, vložnika pisno obvesti o razlogih za zamudo in navede predvideni čas, potreben za zaključek preizkusa, ki ni daljši od enega meseca.
4. Kadar Komisija meni, da so izpolnjeni pogoji iz členov 9, 10, 12, 13, 28, 29, 30, 31, 46 in 47, člena 48(1) in (2) ter člena 50 te uredbe, iz členov 93 in 95 ter člena 100(4) Uredbe (EU) št. 1308/2013 in iz člena 3(4), člena 23 ter člena 34(4) Uredbe (EU) 2019/787, kakor je ustrezno, v *Uradnem listu Evropske unije* objavi enotni dokument in sklic na objavo specifikacije proizvoda.

Člen 16

Nacionalno izpodbijanje zahtevka za registracijo

1. Države članice Komisijo obvestijo o vseh nacionalnih upravnih ali sodnih postopkih, ki bi lahko vplivali na registracijo geografske označbe.
2. Komisija je izvzeta iz obveznosti spoštovanja rokov za izvedbo preizkusa iz člena 15(2) in obveščanja države članice o razlogih za zamudo, kadar za zahtevek za registracijo iz člena 10(6) prejme obvestilo navedene države članice, s katerim:
 - (a) Komisijo obvesti, da je bila odločitev iz člena 10(6) na nacionalni ravni razveljavljena s takoj izvršljivo, vendar nepravnomočno upravno ali sodno odločbo, ali
 - (b) Komisijo pozove, naj začasno prekine preizkus, ker se je začel nacionalni upravni ali sodni postopek za izpodbijanje veljavnosti zahtevka in država članica meni, da za ta postopek obstajajo tehtni razlogi.
3. Izvzetje iz odstavka 2 velja, dokler zadevna država članica Komisije ne obvesti, da je bilo za prvotni zahtevek ugotovljeno, da je veljaven, ali da država članica umika svojo zahtevo za začasno prekinitev.
4. Če je bila pozitivna odločitev države članice iz člena 10(6) v celoti ali delno razveljavljena s pravnomočno sodbo nacionalnega sodišča, navedena država članica po potrebi pretehta ustrezne ukrepe, kot je umik ali sprememba zahtevka za registracijo na ravni Unije.

Člen 17

Postopek ugovora na ravni Unije

1. V treh mesecih od datuma objave enotnega dokumenta in sklica na objavo specifikacije proizvoda v *Uradnem listu Evropske unije* v skladu s členom 15(4) lahko organi države članice ali tretje države oziroma fizične ali pravne osebe s pravnim interesom in s sedežem ali prebivališčem v tretji državi, vložijo ugovor pri Komisiji.
2. Vsaka fizična ali pravna oseba s pravnim interesom in s sedežem ali prebivališčem v državi članici, ki ni tista, iz katere je bil vložen zahtevek za registracijo na ravni Unije, lahko vloži ugovor pri državi članici, v kateri ima sedež ali prebivališče, v roku, ki navedeni državi članici omogoča preizkus tega ugovora in odločitev o tem, ali naj ugovor vloži pri Komisiji v skladu z odstavkom 1. Države članice lahko ta rok določijo v svojem nacionalnem pravu.
3. V ugovoru se navede, da se nasprotuje registraciji geografske označbe. Ugovor, ki ne vsebuje te navedbe, je neveljaven.

4. Komisija preizkusi dopustnost ugovora. Če Komisija meni, da je ugovor dopusten, v petih mesecih od datuma objave iz člena 15(4) vložnika ugovora in vložnika pozove k ustreznemu posvetovanju z razumnim trajanjem, ki ne sme biti daljše od treh mesecev. Komisija vložniku pošlje ugovor in vse dokumente, ki jih je predložil vložnik ugovora. Komisija lahko kadar koli v tem obdobju na zahtevo vložnika enkrat podaljša rok za posvetovanje za največ tri mesece.

5. Vložnik ugovora in vložnik brez nepotrebnega odlašanja začeta ustrezno posvetovanje. Izmenjata si ustrezne informacije za oceno, ali je zahtevek za registracijo skladen s to uredbo, Uredbo (EU) št. 1308/2013 ali Uredbo (EU) 2019/787, kakor je ustrezno.

6. V enem mesecu po koncu posvetovanja iz odstavka 4 vložnik uradno obvesti Komisijo o izidu posvetovanja, vključno z vsemi izmenjanimi informacijami, ali je bil dosežen dogovor z enim ali vsemi vložniki ugovora, in o vseh posledičnih spremembah zahtevka za registracijo. Vložnik ugovora lahko prav tako o svojem stališču ob koncu posvetovanja obvesti Komisijo.

7. Kadar se po koncu posvetovanja iz odstavka 4 tega člena podatki, objavljeni v skladu s členom 15(4), spremenijo, Komisija ponovno preizkusi zahtevek za registracijo, kakor je bil spremenjen. Kadar je bil zahtevek za registracijo bistveno spremenjen in Komisija meni, da spremenjeni zahtevek izpolnjuje pogoje za registracijo, ponovno objavi enotni dokument in sklic na objavo specifikacije proizvoda v skladu s členom 15(4).

8. Dokumenti iz tega člena se pripravijo v enem od uradnih jezikov Unije.

9. Komisija zaključi svojo oceno zahtevka za registracijo na ravni Unije, pri čemer upošteva vse zahteve za prehodna obdobja, izid postopka ugovora in vse druge zadeve, ki se pojavijo naknadno v zvezi s preizkusom in bi lahko povzročile spremembo enotnega dokumenta.

10. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 87 za dopolnitev te uredbe z določitvijo podrobnih postopkov in rokov za postopek ugovora.

11. Komisija z izvedbenimi akti določi obliko in predstavitev ugovorov ter izločitev ali anonimizacijo osebnih podatkov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

Člen 18

Obvestilo o pripombah

1. V treh mesecih od datuma objave enotnega dokumenta in sklica na objavo specifikacije proizvoda v skladu s členom 15(4) lahko organi države članice ali tretje države ali fizične ali pravne osebe s sedežem ali prebivališčem v tretji državi vložijo obvestilo o pripombah pri Komisiji.

2. V obvestilu o pripombah se navedejo morebitne napake ali dodatne informacije v zvezi z zahtevkom za registracijo, vključno z morebitnimi kršitvami prava Unije. Obvestilo o pripombah organom ali osebam iz odstavka 1 ne daje nobenih pravic niti ne sproži postopka ugovora.

3. Kadar se po predložitvi obvestila o pripombah podatki, objavljeni v skladu s členom 15(4), bistveno spremenijo, Komisija ponovno objavi enotni dokument in sklic na objavo specifikacije proizvoda v skladu z navedenim odstavkom.

4. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi obliko in predstavitev obvestil o pripombah. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

Člen 19

Razlogi za ugovor

1. Ugovor, vložen v skladu s členom 17, je dopusten le, če vložnik ugovora izkaže, da:
 - (a) predlagana geografska označba ne ustreza opredelitvi geografske označbe ali zahtevam iz te uredbe, oddelka 2 poglavja I naslova II dela II Uredbe (EU) št. 1308/2013 ali člena 3(4) in poglavja III Uredbe (EU) 2019/787, kakor je ustrezno;
 - (b) bi registracijo predlagane geografske označbe preprečila ena ali več okoliščin iz členov 28, 29, 30 ali člena 48(1) ali
 - (c) bi registracija predlagane geografske označbe ogrozila obstoj popolnoma ali delno identičnega imena ali znamke ali obstoj proizvodov, ki so bili zakonito na trgu že najmanj pet let pred datumom objave informacij iz člena 15(4).
2. Dopustnost ugovora Komisija oceni glede na ozemlje Unije.

Člen 20

Prehodno obdobje za uporabo geografskih označb

1. Za proizvode s poreklom iz države članice ali tretje države, katerih označba je sestavljena iz imena ali vsebuje ime, ki je v nasprotju s členom 26(1), lahko Komisija z izvedbenimi akti odobri prehodno obdobje do petih let, da se omogoči nadaljnja uporaba navedene označbe, pod katero so se tržili, če dopustni ugovor iz člena 10(4) ali člena 17 zoper zahtevek za registracijo geografske označbe, katere zaščita je kršena, izkaže, da:
 - (a) bi registracija zadevne geografske označbe ogrozila obstoj popolnoma ali delno identičnega imena v označbi proizvoda ali
 - (b) so se taki proizvodi zakonito tržili z navedenim imenom v označbi proizvoda na zadevnem ozemlju vsaj pet let pred objavo iz člena 15(4).
2. Izvedbeni akti iz odstavka 1 tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2), kadar pa je v skladu s členom 10(4) vložen dopustni ugovor, se sprejmejo brez uporabe postopka pregleda.
3. Komisija lahko z izvedbenimi akti podaljša prehodno obdobje, odobreno na podlagi odstavka 1, do skupno 15 let ali neposredno odobri prehodno obdobje do 15 let, če se poleg tega izkaže, da:
 - (a) se je ime na označbi iz odstavka 1 stalno in pošteno zakonito uporabljalo že najmanj 25 let pred vložitvijo zahtevka za registracijo zadevne geografske označbe pri Komisiji;
 - (b) namen uporabe imena na označbi iz odstavka 1 v nobenem trenutku ni bil izkoriščati sloves imena proizvoda, registriranega kot geografska označba, in
 - (c) potrošniki niso bili ali niso mogli biti zavedeni glede pravega porekla proizvoda.
4. Izvedbeni akti iz odstavka 3 tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2), kadar pa je v skladu s členom 10(4) vložen dopustni ugovor, se sprejmejo brez uporabe postopka pregleda.

5. Kadar se uporablja označba iz odstavkov 1 in 3, mora biti država porekla jasno in vidno navedena pri označevanju, po potrebi pa tudi v opisu proizvoda, kadar se trži na spletu.
6. Kar zadeva zahtevke za registracijo geografskih označb in spremembe na ravni Unije, lahko država članica za premagovanje začasnih težav pri doseganju dolgoročnega cilja, s katerim se zagotovi, da vsi gospodarski subjekti, katerih proizvod ima geografsko označbo na zadevnem območju, upoštevajo zadevno specifikacijo proizvoda, odobri prehodno obdobje za uskladitev do 10 let z učinkom od datuma vložitve zahtevka pri Komisiji, če so zadevni gospodarski subjekti zakonito tržili ta proizvod z neprekinjeno uporabo zadevnih imen vsaj pet let pred vložitvijo zahtevka pri organih zadevne države članice in če so se na to sklicevali v nacionalnem postopku ugovora iz člena 10(4).
7. Kadar čas med zahtevkom za registracijo na ravni Unije in registracijo zadevnega imena presega pet let, lahko država članica prehodno obdobje podaljša za največ pet let. Odločitev o podaljšanju prehodnega obdobja se brez odlašanja sporoči Komisiji, ki to objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
8. Odstavek 6 se smiselno uporablja za geografsko označbo, ki se nanaša na geografsko območje v tretji državi, razen glede postopka ugovora.

Člen 21

Odločitev Komisije o zahtevku za registracijo

1. Kadar Komisija na podlagi razpoložljivih informacij po preizkusu, izvedenem v skladu s členom 15, meni, da kateri koli od tam navedenih pogojev ni izpolnjen, z izvedbenimi akti zavrne zahtevek za registracijo. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).
2. Če ni nobenega dopustnega ugovora, Komisija z izvedbenimi akti in brez uporabe postopka iz člena 88(2) registrira geografsko označbo. Komisija lahko upošteva obvestila o pripombah, prejeta v skladu s členom 18.
3. Kadar Komisija prejme dopustni ugovor, po postopku iz člena 17 in ob upoštevanju njegovega izida:
- (a) sprejme izvedbene akte o registraciji geografske označbe brez uporabe postopka iz člena 88(2), če je bil dosežen dogovor, potem ko preveri, da je dogovor skladen s pravom Unije, in po potrebi spremeni informacije, objavljene v skladu s členom 15(4), če te spremembe niso bistvene, ali
- (b) sprejme izvedbene akte, s katerimi odloči o zahtevku za registracijo, če dogovor ni bil dosežen; ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).
4. Izvedbeni akti o registraciji geografske označbe določajo vse pogoje, ki se uporabljajo za registracijo, in ponovno objavo, za namene obveščanja, enotnega dokumenta, objavljenega v skladu s členom 15(4) in spremenjenega po postopku ugovora, v primeru sprememb, ki niso navedene v členu 17(7) in členu 18(3).
5. Izvedbene uredbe Komisije o registraciji in izvedbeni sklepi Komisije o zavrnitvi se objavijo v seriji L *Uradnega lista Evropske unije*.

Člen 22

Register Unije za geografske označbe

1. Komisija z izvedbenimi akti in brez uporabe postopka iz člena 88(2) vzpostavi in vodi javno dostopen register Unije za geografske označbe. Navedeni register ima tri dele, in sicer za geografske označbe za vino, žgane pijače oziroma kmetijske proizvode. Podatki, vpisani v navedeni register po 13. maju 2024, morajo biti v strojno berljivem formatu, kakor je opredeljen v členu 2, točka 13, Direktive (EU) 2019/1024 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁸⁾.

⁽²⁸⁾ Direktiva (EU) 2019/1024 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o odprtih podatkih in ponovni uporabi informacij javnega sektorja (UL L 172, 26.6.2019, str. 56).

2. EUIPO vodi in posodablja register Unije na področju registracij, sprememb in preklícov geografskih označb.
 3. Vsaka geografska označba za vino in kmetijske proizvode se v registru Unije za geografske označbe opredeli kot „zaščitena označba porekla“ oziroma „zaščitena geografska označba“, vsaka geografska označba za žgane pijače pa se opredeli kot „geografska označba“.
 4. Geografske označbe za proizvode iz tretjih držav, ki so zaščitene v Uniji na podlagi mednarodnega sporazuma, katerega pogodbenica je Unija, se lahko vpišejo v register Unije za geografske označbe. Komisija v takih primerih z izvedbenimi akti registrira take geografske označbe. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).
- Pri vinu in kmetijskih proizvodih se imena takih proizvodov, razen če niso v sporazumih iz prvega pododstavka izrecno opredeljena kot zaščitene označbe porekla, vnesejo v register Unije za geografske označbe kot zaščitene geografske označbe.
5. Vsaka geografska označba se vpiše v register Unije za geografske označbe v izvorni pisavi. Kadar izvorna pisava ni latinica, se geografska označba transkribira ali prečrkuje v latinico, obe različici geografske označbe pa se vpišeta v register Unije za geografske označbe in imata enak status.
 6. Komisija objavi in redno posodablja seznam mednarodnih sporazumov iz odstavka 4 in seznam geografskih označb, zaščitениh na podlagi teh sporazumov.
 7. Komisija dokumentacijo o registraciji geografske označbe hrani v digitalni ali papirni obliki. V primeru preklica registracije Komisija dokumentacijo hrani nadaljnjih deset let.
 8. Komisija z izvedbenimi akti določi vsebino in predstavitev registra Unije za geografske označbe. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

Člen 23

Izpiski iz registra Unije za geografske označbe

1. Vsaka oseba lahko enostavno in brezplačno prenese uradni izpisek iz registra Unije za geografske označbe, ki dokazuje registracijo geografske označbe, in druge ustrezne podatke, vključno z datumom vložitve zahtevka za registracijo geografske označbe ali drugim datumom začetka prednostne pravice. Uradni izpisek o registraciji, vpisan v navedeni register po 13. maju 2024, mora biti v strojno berljivem formatu, kakor je opredeljen v členu 2, točka 13, Direktive (EU) 2019/1024. Navedeni uradni izpisek se lahko uporabi kot verodostojno potrdilo v pravnih, sodnih, upravnih in podobnih postopkih.
2. Kadar nacionalni organi priznajo skupino proizvajalcev v skladu s členom 33, se ta skupina opredeli kot predstavnica proizvajalcev proizvoda z geografsko označbo v registru Unije za geografske označbe in v uradnem izpisku iz odstavka 1 tega člena.
3. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi obliko in spletno predstavitev izpiskov iz registra Unije za geografske označbe ter izločitev ali anonimizacijo osebnih podatkov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

Člen 24

Spremembe specifikacije proizvoda

1. Skupina proizvajalcev proizvoda, katerega ime je registrirana geografska označba, lahko vloži zahtevek za odobritev spremembe specifikacije proizvoda. Kadar obstaja priznana skupina proizvajalcev, je ta skupina edina upravičena do vložitve zahtevka.
2. Spremembe specifikacije proizvoda se razvrstijo v dve kategoriji:
 - (a) spremembe na ravni Unije, za katere se zahteva postopek ugovora na ravni Unije, in

(b) standardne spremembe, ki se obravnavajo na ravni države članice ali tretje države.

3. Sprememba velja za spremembo na ravni Unije, če pomeni spremembo enotnega dokumenta ali dokumenta, ki mu je enakovreden, in:

(a) vključuje spremembo:

(i) pri kmetijskih proizvodih: imena ali uporabe tega imena;

(ii) pri vinu: imena, ali uporabe imena, ali kategorije proizvoda ali proizvodov, označenih z geografsko označbo;

(iii) pri žganih pijačah: imena, katerega koli dela imena, uporabe imena, kategorije proizvoda ali proizvodov, označenih z geografsko označbo, ali pravnega imena ali

(b) bi lahko izničila povezavo z geografskim območjem iz enotnega dokumenta ali

(c) vključuje dodatne omejitve za trženje proizvoda.

Merila iz točk (a), (b) in (c) preverijo države članice.

4. Vsaka druga sprememba specifikacije proizvoda za registrirano geografsko označbo, ki ni sprememba na ravni Unije v skladu z odstavkom 3, se šteje za standardno spremembo.

5. Standardna sprememba velja za začasno spremembo, kadar zadeva začasno spremembo specifikacije proizvoda zaradi uvedbe obveznih sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov s strani javnih organov ali začasno spremembo, potrebno zaradi naravne nesreče ali slabih vremenskih razmer ali znatnih motenj na trgu zaradi izjemnih okoliščin, tudi zaradi geopolitičnega dogajanja, ki vpliva na oskrbo s surovinami, pod pogojem, da naravno nesrečo, slabe vremenske razmere ali znatne motnje na trgu uradno priznajo pristojni organi.

6. Spremembe na ravni Unije odobri Komisija. Za postopek odobritve se smiselno uporablja postopek iz členov 9 in 10 ter členov 12 do 21.

7. Zahtevki za spremembo na ravni Unije, ki izvirajo iz držav zunaj Unije, morajo vsebovati dokaz, da je zahtevana sprememba skladna z veljavnimi zakoni o zaščiti geografskih označb v zadevni tretji državi.

8. Če zahtevek za spremembo specifikacije proizvoda za registrirano geografsko označbo na ravni Unije vključuje tudi standardne aličasne spremembe, Komisija preizkusi samo spremembo na ravni Unije. Za standardne inčasne spremembe se šteje, da niso bile predložene. Pri preizkusu takih zahtevkov se obravnavajo predvsem predlagane spremembe na ravni Unije. Po potrebi lahko Komisija ali zadevna država članica vložnika pozove, naj spremeni druge elemente specifikacije proizvoda.

9. Standardne spremembe ocenijo in odobrijo države članice ali tretje države, na ozemlju katerih leži geografsko območje zadevnega proizvoda, ter jih sporočijo Komisiji. Komisija te spremembe objavi.

10. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 87 za dopolnitev te uredbe z določbami o spremembah specifikacij proizvodov za geografske označbe na ravni Unije, za katere enotni dokument ni bil objavljen, o dopustnosti zahtevkov za spremembe na ravni Unije, o razmerju med spremembami na ravni Unije in standardnimi spremembami ter o standardnih spremembah, vključno z njihovo objavo;

11. Komisija z izvedbenimi akti določi podrobna pravila o postopkih, predlogi in predstavitvi za zahtevke za spremembo na ravni Unije ter o postopkih, predlogi in sporočanju standardnih sprememb Komisiji. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

Člen 25

Preklic registracije

1. Komisija lahko na lastno pobudo ali na ustrezno utemeljeno zahtevo države članice, tretje države ali katere koli fizične ali pravne osebe s pravnim interesom in s sedežem ali prebivališčem v tretji državi z izvedbenimi akti prekliče registracijo geografske označbe v naslednjih primerih:

- (a) kadar upoštevanja zahtev za specifikacije proizvoda ni več mogoče zagotoviti ali
- (b) kadar vsaj sedem predhodnih zaporednih let na trg ni bil dan noben proizvod s to geografsko označbo.

2. Komisija lahko sprejme tudi izvedbene akte o preklicu registracije na zahtevo proizvajalcev proizvoda, ki se trži pod registriranim imenom. Kadar obstaja priznana skupina proizvajalcev, je ta skupina proizvajalcev edina upravičena do vložitve takšne zahteve.

3. Registracija imena kot pravice intelektualne lastnine, ki ni geografska označba, zlasti kot znamke, je prepovedana eno leto po preklicu registracije geografske označbe, razen če je taka pravica intelektualne lastnine obstajala ali je bila taka znamka registrirana pred registracijo geografske označbe.

4. Za postopek preklica se smiselno uporabljajo členi 10, 13 do 17 in 21.

Ugovori so dopustni samo, če izkazujejo trajno trgovinsko odvisnost zadevne fizične ali pravne osebe v zvezi z registriranim imenom.

5. Komisija se pred sprejetjem izvedbenega akta iz odstavkov 1 in 2 posvetuje z organi države članice, organi tretje države, ali kadar je mogoče, s proizvajalcem iz tretje države, ki je prvotno vložil zahtevek za registracijo zadevne geografske označbe, razen če preklic neposredno zahtevajo navedeni prvotni vložniki. Posvetovanje traja vsaj en mesec.

6. Komisija z izvedbenimi akti določi podrobna pravila o postopkih, o predlogi in predstavitvi za zahteve za preklic registracije.

7. Izvedbeni akti iz odstavkov 1, 2 in 6 tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

POGLAVJE 3

Zaščita geografskih označb

Člen 26

Zaščita geografskih označb

1. Geografske označbe, vpisane v register Unije za geografske označbe, so zaščitene pred:

- (a) vsako neposredno ali posredno komercialno rabo za proizvode, ki jih registracija ne zajema, kadar so ti proizvodi primerljivi s proizvodi, registriranimi pod navedenim imenom, ali kadar uporaba te geografske označbe za kateri koli proizvod ali katero koli storitev izkorišča, slabi, zmanjšuje ali kvari sloves zaščenega imena, tudi kadar so ti proizvodi uporabljeni kot sestavina;
- (b) vsako zlorabo, posnemanjem ali namigovanjem, tudi če je resnično poreklo proizvodov ali storitev navedeno ali če je zaščiteno ime prevedeno, transkribirano ali prečrkovano ali če mu je dodan izraz, kot so „vrsta“, „tip“, „metoda“, „kot se proizvaja v“, „imitacija“, „okus“, „kot“ ali podobno, tudi kadar so ti proizvodi uporabljeni kot sestavina;

- (c) vsako drugo napačno ali zavajajočo označbo izvora, porekla, značaja ali bistvenih lastnosti proizvoda, ki se uporablja na notranji ali zunanji embalaži, v oglaševalskem gradivu, v dokumentih ali kot informacija na spletnih vmesnikih o zadevnem proizvodu ter pri pakiranju proizvoda v embalažo, ki lahko ustvari napačen vtis o njegovem poreklu;
 - (d) vsako drugo prakso, ki lahko potrošnike zavede glede pravega porekla proizvoda.
2. Odstavek 1 se uporablja za vsa domenska imena, ki so dostopna v Uniji.
3. Nacionalni predpisi o imenih, ki se uporabljajo za kmetijske proizvode, vina in žgane pijače, ne smejo povzročati zamenjave z registriranimi geografskimi označbami.
4. Zaščita iz odstavka 1 se uporablja tudi za:
- (a) blago, ki vstopa na carinsko območje Unije, ne da bi bilo sproščeno v prosti promet na tem območju;
 - (b) blago, prodano na daljavo, na primer z elektronskim trgovanjem, in
 - (c) blago, ki je namenjeno izvozu v tretje države.
5. Subjekti iz člena 3(1), točka (d), Uredbe (EU) št. 608/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁹⁾ so upravičeni, da pri carinskih organih vložijo zahtevek, da se vsem tretjim osebam pri gospodarskem prometu prepreči vnos blaga v Unijo, ne da bi bilo tam sproščeno v prosti promet, kadar tako blago, vključno z embalažo, prihaja iz tretjih držav in krši odstavek 1 tega člena.
6. Geografske označbe, registrirane na podlagi te uredbe, v Uniji ne morejo postati generične.
7. Kadar je geografska označba sestavljeno ime, ki vsebuje izraz, ki se šteje za generičnega, uporaba tega izraza na splošno ne pomeni ravnanja iz odstavka 1, točki (a) in (b).

Člen 27

Uporaba geografskih označb, ki označujejo proizvod, uporabljen kot sestavina, v imenu predelanega proizvoda

1. Brez poseganja v člen 26 in člen 37(7) te uredbe ter v člena 7 in 17 Uredbe (EU) št. 1169/2011 se lahko geografska označba, ki označuje proizvod, uporabljen kot sestavina v predelanem proizvodu, uporablja v imenu tega predelanega proizvoda ali pri njegovem označevanju ali v oglaševalskem gradivu zanj, kadar:
- (a) predelani proizvod ne vsebuje nobenega drugega proizvoda, ki je primerljiv s sestavino z geografsko označbo;
 - (b) se sestavina z geografsko označbo uporablja v zadostnih količinah, da zadevni predelani proizvod z njo pridobi bistveno značilnost, in
 - (c) je v predelanem proizvodu na označbi naveden odstotni delež sestavine z geografsko označbo.

⁽²⁹⁾ Uredba (EU) št. 608/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2013 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine s strani carinskih organov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1383/2003 (UL L 181, 29.6.2013, str. 15).

2. Poleg tega predložijo proizvajalci predpakiranega živila, kakor je opredeljeno v členu 2(2), točka (e), Uredbe (EU) št. 1169/2011, ki kot sestavino vsebuje proizvod z geografsko označbo, kadar želijo to geografsko označbo uporabljati v imenu zadevnega predpakiranega živila, tudi v oglaševalskem gradivu, predhodno pisno priglasitev priznani skupini proizvajalcev, kadar ta za navedeno geografsko označbo obstaja. Ti proizvajalci v tej priglasitvi navedejo informacije, ki dokazujejo, da izpolnjujejo zahteve iz odstavka 1 tega člena, in ustrezno postopajo. Priznana skupina proizvajalcev v štirih mesecih pisno potrdi prejem navedenega priglasila. Proizvajalec predpakiranega živila lahko začne v imenu predpakiranega živila uporabljati geografsko označbo po prejemu tega potrdila ali po izteku navedenega roka, odvisno od tega, kaj nastopi prej. Priznana skupina proizvajalcev lahko temu potrdilu priloži nezavezujoče informacije o uporabi zadevne geografske označbe.

Države članice lahko v skladu s Pogodbama določijo dodatna postopkovna pravila za proizvajalce predpakiranih živil s sedežem na njihovem ozemlju.

3. Brez poseganja v odstavke 1 lahko priznana skupina proizvajalcev in proizvajalec predpakiranih živil skleneta pogodbeni sporazum o posebnih tehničnih in vizualnih vidikih glede tega, kako bo geografska označba sestavine predstavljena v imenu predpakiranega živila zunaj seznama sestavin pri označevanju ali v oglaševalskem gradivu.

4. Ta člen se ne uporablja za žgane pijače.

5. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 87 za dopolnitev te uredbe z dodatnimi pravili o uporabi primerljivih proizvodov kot sestavin in meril za podelitev bistvenih značilnosti predelanim proizvodom iz odstavka 1 tega člena.

Člen 28

Generični izrazi

1. Generični izrazi se ne registrirajo kot geografske označbe.
2. Pri ugotavljanju, ali je izraz postal generičen ali ne, se upoštevajo vsi relevantni dejavniki, zlasti:
 - (a) obstoječe stanje na območjih potrošnje;
 - (b) zadevni nacionalni predpisi ali predpisi Unije.

Člen 29

Homonimne geografske označbe

1. Geografska označba, za katero je bil vložen zahtevek, potem ko je bil vložen zahtevek za popolnoma ali delno homonimno geografsko označbo ali je bila v Uniji taka označba zaščitena, se ne registrira, razen če v praksi obstaja dovolj velika razlika med pogoji lokalne in že dolgo uveljavljene rabe in predstavitvijo dveh popolnoma ali delno homonimnih označb, pri čemer je treba zagotoviti enako obravnavo zadevnih proizvajalcev in preprečiti zavajanje potrošnikov glede prave identitete ali geografskega porekla proizvodov.
2. Popolnoma ali delno homonimna geografska označba, zaradi katere potrošnik napačno meni, da proizvodi prihajajo z drugega območja, se ne registrira, čeprav je ime dejanskega območja, regije ali kraja porekla zadevnih proizvodov pravilno.
3. V tem členu se popolnoma ali delno homonimna geografska označba, za katero se vloži zahtevek ali je zaščitena v Uniji, nanaša na:
 - (a) geografske označbe, ki so vpisane v register Unije za geografske označbe;
 - (b) geografske označbe, za katere je bil vložen zahtevek, pod pogojem, da se naknadno vpišejo v register Unije za geografske označbe;

- (c) označbe porekla in geografske označbe, zaščitene v Uniji v skladu z Uredbo (EU) 2019/1753, in
 - (d) geografske označbe, imena porekla in enakovredne izraze, zaščitene na podlagi mednarodnega sporazuma med Unijo in eno ali več tretjimi državami.
4. Komisija z izvedbenim aktom iz registra Unije izbriše vsako geografsko označbo, registrirano v nasprotju z odstavkom 1 ali 2. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

Člen 30

Znamke

Ime se ne registrira kot geografska označba, kadar bi zaradi slovesa znamke ter njenega ugleda in trajanja uporabe registracija predlaganega imena kot geografske označbe lahko zavedla potrošnika glede resnične identitete proizvoda.

Člen 31

Razmerje med geografskimi označbami in znamkami

1. Zahtevek za registracijo znamke, katere uporaba bi bila v nasprotju s členom 26, se zavrne, če je zahtevek za registracijo znamke vložen po datumu vložitve zahtevka za registracijo geografske označbe pri Komisiji.
2. Znamke Unije, katerih registracija krši odstavek 1, razveljavi EUIPO, nacionalne znamke Unije, katerih registracija krši odstavek 1, pa razveljavijo pristojni nacionalni organi.
3. Znamka, katere uporaba je v nasprotju s členom 26, vendar je bil zanjo vložen zahtevek, je bila registrirana ali z dobroverno uporabo potrjena na ozemlju Unije, kadar to omogoča ustrezna zakonodaja, pred datumom vložitve zahtevka za registracijo geografske označbe pri Komisiji, se lahko še naprej uporablja in podaljšuje ne glede na registracijo geografske označbe, pod pogojem, da na podlagi Direktive (EU) 2015/2436 ali Uredbe (EU) 2017/1001 ne obstajajo razlogi za ničnost ali razveljavitev znamke. V takih primerih je dovoljena uporaba geografske označbe, potem ko je registrirana, in ustrezne znamke.
4. Kadar so bile geografske označbe registrirane v Uniji brez vložitve zahtevka za registracijo na ravni Unije, se za namene odstavkov 1 in 3 kot datum prvega dne zaščite šteje datum vložitve zahtevka za registracijo geografske označbe pri Komisiji.
5. Brez poseganja v Uredbo (EU) št. 1169/2011 se lahko garancijske ali certifikacijske znamke iz člena 28(4) Direktive (EU) 2015/2436 in kolektivne znamke iz člena 29(3) navedene direktive ter kolektivne znamke iz poglavja VIII Uredbe (EU) 2017/1001 pri označevanju uporabljajo skupaj z geografsko označbo.

Člen 32

Skupine proizvajalcev

1. Skupina proizvajalcev je združenje proizvajalcev istega proizvoda ali proizvodov, ne glede na njegovo pravno obliko. Izpolnjuje naslednja merila:
 - (a) opravlja naloge na podlagi te uredbe, med drugim vsaj eno nalogo iz odstavka 4;
 - (b) ustanovljena je prostovoljno na pobudo proizvajalcev in je sestavljena iz proizvajalcev ter
 - (c) je demokratično organizirana, kontrolirajo in nadzorujejo pa jo njeni člani.

Skupine proizvajalcev vložnice ta merila izpolnjujejo najpozneje na dan registracije zadevne geografske označbe.

Pravico do pridružitve skupini proizvajalcev ima proizvajalec proizvoda z geografsko označbo. Države članice lahko članstvo omejijo na nekatere kategorije proizvajalcev, pri čemer upoštevajo naravo proizvoda, ki ga proizvajajo proizvajalci iz zadevne skupine proizvajalcev.

2. Države članice se lahko odločijo, da so gospodarski subjekti, predstavniki gospodarskih dejavnosti, povezanih z eno od faz dobavne verige proizvodov z geografsko označbo, in deležniki iz člena 157 Uredbe (EU) št. 1308/2013 lahko člani skupine proizvajalcev, če imajo posebni interes za proizvode, ki jih proizvajajo proizvajalci iz te skupine. Navedeni člani ne smejo imeti nadzora nad skupino proizvajalcev.

3. Države članice lahko določijo dodatna pravila, zlasti glede organizacije, statuta, delovanja in narave članstva v skupinah proizvajalcev ter finančnih prispevkov zanje.

4. Skupina proizvajalcev lahko opravlja zlasti naslednje naloge:

(a) izdelava specifikacije proizvoda, vloži zahtevek za registracijo, spremembo in preklic, razvija dejavnosti, vključno s podpiranjem svojih članov glede njihovih lastnih nadzornih sistemov za preverjanje in zagotavljanje skladnosti z zadevno specifikacijo proizvoda;

(b) ustrezno ukrepa, da se zaščitijo geografska označba in pravice intelektualne lastnine, ki so nanjo neposredno vezane, tudi s pravnimi postopki in vlaganjem zahtev za ukrepanje pri carinskih organih v skladu z Uredbo (EU) št. 608/2013 ter preprečevanjem ali odpravljanjem kakršnih koli ukrepov ali tržnih praks, ki ogrožajo ali bi lahko ogrozili ugled zadevne geografske označbe ali bi lahko škodovali slovesu ali vrednosti zadevne geografske označbe;

(c) zastopa svoje člane v mrežah za uveljavljanje pravic intelektualne lastnine in v odnosih z organi za boj proti ponarejanju, ustanovljenimi na ravni Unije ali nacionalni ravni;

(d) se dogovarja o trajnostnih praksah iz člena 7, v okviru specifikacije proizvoda ali kot ločena pobuda, kar vključuje ukrepe za preverjanje skladnosti s temi praksami in skrbjo za ustrezno obveščanje javnosti, zlasti prek informacijskega sistema, ki ga da na voljo Komisija;

(e) sprejema ukrepe za izboljšanje učinkovitosti geografske označbe v smislu okoljske, socialne in gospodarske trajnosti, vključno z:

(i) oblikovanjem, organizacijo in izvajanjem skupnih trženjskih in oglaševalskih akcij;

(ii) razširjanjem informacij in promocijskimi dejavnostmi za obveščanje potrošnikov o lastnostih proizvoda z geografsko označbo, vključno z razvojem turističnih storitev na zadevnem geografskem območju;

(iii) analizo gospodarske, socialne ali okoljske uspešnosti ter prehranskega in organoleptičnega profila proizvoda z geografsko označbo;

(iv) razširjanjem informacij o geografski označbi ter zadevnem simbolu Unije in kratici (ZOP ali ZGO) ter

(v) svetuje sedanjim in prihodnjim proizvajalcem ter jih usposablja in seznaja s smernicami o najboljših praksah, tudi glede trajnostnih praks, zlasti tistih iz člena 7, znanstveno-tehničnega napredka, digitalizacije, vključevanja vidika spola in načela enakosti spolov ter ozaveščanje potrošnikov;

(f) se bori proti kršitvam in zaznamim goljufivim uporabam proizvodov z geografskimi označbami, ki niso v skladu s specifikacijo proizvoda, na trgih, in sicer s spremljanjem in preverjanjem uporabe geografske označbe na notranjem trgu in na trgih tretjih držav, v katerih so geografske označbe zaščitene, tudi na spletnih vmesnikih, ter po potrebi obvešča izvršilne organe z uporabo zaupnih sistemov, kadar so ti na voljo;

- (g) ukrepa za povečanje vrednosti proizvodov in, če je to potrebno, za preprečevanje ali odpravljanje vseh ukrepov ali trgovinskih praks, ki ogrožajo ali bi lahko ogrozili ugled in vrednost teh proizvodov, vključno s tržnimi praksami za zniževanje vrednosti in cene.

5. Države članice lahko na svojem ozemlju pomagajo proizvajalcem pri ustanavljanju in upravljanju skupin proizvajalcev.

6. Če za proizvod z geografsko označbo skupina proizvajalcev ne obstaja, lahko države članice izvajajo naloge iz odstavka 4, točke (b), (e) in (f). Države članice sodelujejo s proizvajalci in jim pomagajo pri ustanavljanju skupine proizvajalcev.

7. Države članice lahko vzpostavijo javni register skupin proizvajalcev za proizvode z geografskimi označbami s poreklom na njihovem ozemlju, vključno z organi iz člena 9(2) in proizvajalci iz člena 9(3). V tem registru so navedeni vsaj ime, pravna oblika in naslov vsake skupine proizvajalcev in vseh geografskih označb, ki jih zajema zadevna skupina proizvajalcev.

Člen 33

Priznane skupine proizvajalcev

1. Poleg člena 32 lahko države članice uporabljajo sistem priznavanja skupin proizvajalcev. Sistem priznavanja se lahko uporablja za vse skupine proizvajalcev, katerih člani proizvajajo proizvod z geografsko označbo, ali za skupine proizvajalcev, ki proizvajajo določene kategorije proizvodov z geografskimi označbami. Skupino proizvajalcev je mogoče priznati le na zahtevo. V okviru sistema priznavanja se organi iz člena 9(2) in proizvajalci iz člena 9(3) štejejo za priznane skupine proizvajalcev.

2. Države članice, ki uporabljajo sistem iz odstavka 1, določijo naslednja merila za priznanje skupine proizvajalcev:

(a) določeno pravno obliko in

(b) izpolnjevanje enega od naslednjih pogojev:

(i) več kot 50 % proizvajalcev proizvoda je včlanjenih vanjo ali

(ii) vsaj minimalni delež proizvajalcev proizvoda je včlanjenih vanjo, pri čemer obseg ali vrednost njihove tržne proizvodnje znaša več kot 50 %.

Države članice lahko določijo dodatna merila, kot na primer:

(a) skupina od svojih članov prejema potrebne finančne prispevke;

(b) pravila glede sprejema članov, prenehanja članstva in kršitev članskih obveznosti;

(c) pisni statut.

Če skupina proizvajalcev preneha izpolnjevati merila za priznanje, se priznanje zadrži ali prekliče.

3. Kadar je skupina proizvajalcev priznana v skladu s sistemom iz odstavka 1 tega člena, je priznana skupina proizvajalcev edina, ki je upravičena, da:

(a) izvaja naloge iz člena 32 v imenu vseh proizvajalcev, ki proizvajajo proizvod z zadevno geografsko označbo, kar ne posega v pravico posameznih proizvajalcev, da ščitijo svoje interese;

- (b) prejema priglasitve proizvajalcev predpakiranega živila, da bodo v imenu predpakiranega živila uporabljali geografsko označbo sestavine, kot je določeno v členu 27(2);
 - (c) zahteva določitev zavezujočih pravil o uravnavanju ponudbe proizvodov z geografsko označbo v skladu s členom 166a (1) Uredbe (EU) št. 1308/2013, tudi za obdobje do šestih let v skladu s členom 166a(4), točka (c), navedene uredbe;
 - (d) določi standardne klavzule o porazdelitvi vrednosti, ki se lahko uporabljajo v skladu s členom 172a Uredbe (EU) št. 1308/2013;
 - (e) se dogovori o trajnostnih praksah v skladu s členom 7 te uredbe;
 - (f) vloži zahtevek za odobritev spremembe v skladu s členom 24(1) te uredbe;
 - (g) vloži zahtevo za preklic v skladu s členom 25(2) te uredbe.
4. Države članice lahko določijo tudi, da je priznana skupina proizvajalcev edina skupina proizvajalcev, ki lahko opravlja naloge:
- (a) iz člena 32(4), točki (a) in (d), kadar s tem nastopi učinek za vse proizvajalce proizvoda z zadevno geografsko označbo;
 - (b) iz člena 32(4), točke (b), (e) in (f), kadar se navedene naloge izvajajo na mednarodni, nacionalni ali regionalni ravni, kar ne posega v možnost proizvajalcev proizvoda z zadevno geografsko označbo, da te naloge izvajajo na lokalni ravni.
5. Skupina proizvajalcev s sedežem v državi članici, ki ne uporablja sistema iz odstavka 1 tega člena, lahko izvaja naloge iz člena 32(4), točke (b), (c), (e) in (f) v državi članici, ki uporablja tak sistem.
6. Kadar geografska označba zajema čezmejno geografsko območje, organi zadevnih držav članic ali po potrebi Združenega kraljestva v zvezi s Severno Irsko sodelujejo pri imenovanju ene priznane skupine proizvajalcev. Kadar zadevne države članice ali po potrebi Združeno kraljestvo v zvezi s Severno Irsko ne dosežejo dogovora ali kadar ena od zadevnih držav članic ne uporablja sistema iz odstavka 1, nobena skupina proizvajalcev ni priznana za to geografsko označbo.
7. Države članice lahko odločijo, da se skupine proizvajalcev, priznane na podlagi nacionalne zakonodaje pred 13. majem 2024, priznajo v skladu z odstavkom 1.
- Če taka priznana skupina proizvajalcev ne izpolnjuje meril iz odstavka 2, se ustreznim pravilom prilagodi do 14. maja 2026. Če tudi do navedenega datuma ne izpolnjuje meril, zadevna država članica navedeni rok enkrat podaljša za največ eno leto ali prekliče priznanje.
8. Če država članica uporablja sistem priznanih skupin proizvajalcev iz odstavka 1, Komisiji prek digitalnega sistema priglasi ime in naslov priznane skupine proizvajalcev za vsako registrirano geografsko označbo in v primeru sprememb te informacije posodobi. Komisija te informacije objavi in ustrezno posodobi register Unije za geografske označbe.

Člen 34

Združenja skupin proizvajalcev

1. Združenje skupin proizvajalcev se lahko ustanovi na pobudo zainteresiranih skupin proizvajalcev.
2. Združenje skupin proizvajalcev lahko opravlja zlasti naslednje naloge:
 - (a) sodeluje v posvetovalnih organih;
 - (b) izmenjuje informacije z javnimi organi o temah, povezanih s politiko geografskih označb;

- (c) daje priporočila za boljši razvoj politik geografskih označb, zlasti v zvezi s trajnostnostjo, bojem proti goljufijam in ponarejanju, ustvarjanjem vrednosti med gospodarskimi subjekti, pravili konkurence in razvojem podeželja;
- (d) spodbuja in razširja dobre prakse med proizvajalci v zvezi s politikami geografskih označb;
- (e) sodeluje v ukrepih za promocijo v smislu Uredbe (EU) št. 1144/2014.

Člen 35

Zaščita geografskih označb pri domenskih imenih

1. Registri državnih vrhnjih domenskih imen, vzpostavljeni v Uniji, zagotovijo, da se registrirane geografske označbe v postopkih alternativnega reševanja sporov za domenska imena priznajo kot pravica, na katero se je v teh postopkih mogoče sklicevati.
2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 87 za dopolnitev te uredbe z določbami o pooblastitvi EUIPO za vzpostavitev in upravljanje sistema obveščanja in opozarjanja za domenska imena, s katerim bi vložnik ob vložitvi zahtevka za geografsko označbo dobil na voljo informacije o razpoložljivosti geografske označbe kot domenskega imena in neobvezno o registraciji domenskega imena, ki je enako njegovi geografski označbi. Registri državnih vrhnjih domenskih imen, vzpostavljeni v Uniji, lahko EUIPO prostovoljno sporočajo relevantne informacije in podatke.
3. Komisija do 14. novembra 2025 oceni nujnost in izvedljivost sistema obveščanja in opozarjanja iz odstavka 2, pri čemer upošteva uspešnost prostovoljnega sporočanja informacij in podatkov iz navedenega odstavka ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo z glavnimi ugotovitvami. Temu poročilu po potrebi priloži zakonodajni predlog.

Člen 36

Pravica do uporabe

Registrirano geografsko označbo lahko uporablja vsak gospodarski subjekt, ki trži proizvod, ki je v skladu z ustrezno specifikacijo proizvoda.

Države članice zagotovijo, da so gospodarski subjekti vključeni v preverjanje skladnosti s specifikacijo proizvoda, ki je vzpostavljeno v skladu s členom 39 te uredbe ali členom 116a Uredbe (EU) št. 1308/2013, kakor je ustrezno.

Kadar je geografska označba sestavljena iz imena posestva enega samega proizvajalca vložnika ali vsebuje tako ime, lahko tudi drugi gospodarski subjekti uporabljajo registrirano geografsko označbo, pod pogojem, da se uporablja za označevanje proizvoda, ki je skladen s specifikacijo proizvoda.

Člen 37

Simboli, označbe in kratice Unije

1. Označbe, kratice in simboli, ki se nanašajo na geografske označbe, se uporabljajo samo za proizvode, proizvedene v skladu z ustrezno specifikacijo proizvoda. Uporabljajo se lahko tudi v informativne in izobraževalne namene, če ni verjetno, da bi taka uporaba zavajala potrošnika.
2. Določijo se naslednji simboli Unije za označevanje geografskih označb in obveščanje javnosti o njih:
 - (a) simbol, ki označuje zaščitene označbe porekla kmetijskih proizvodov, ter
 - (b) simbol, ki označuje zaščitene geografske označbe kmetijskih proizvodov. Ta simbol se lahko uporablja tudi za geografske označbe žganih pijač.

3. Pri označevanju in v oglaševalskem gradivu kmetijskih proizvodov in žganih pijač s poreklom iz Unije, ki se tržijo pod geografsko označbo, se prikaže simbol Unije, povezan z njo. Pri označevanju mora biti geografska označba v istem vidnem polju kot simbol Unije.

Za geografsko označbo se uporabljajo zahteve za označevanje iz člena 13(1) Uredbe (EU) št. 1169/2011 za predstavitev obveznih podatkov.

4. Z odstopanjem od prvega pododstavka odstavka 3 se lahko pri žganih pijačah simboli Unije izpustijo.

5. Pri kmetijskih proizvodih z geografsko označbo se ime proizvajalca ali gospodarskega subjekta pri označevanju navede v istem vidnem polju kot geografska označba. V tem primeru se ime gospodarskega subjekta razume kot ime gospodarskega subjekta, ki je odgovoren za fazo proizvodnje, v kateri se pridobi proizvod z geografsko označbo, ali ki je odgovoren za bistveno predelavo tega proizvoda.

Pri žganih pijačah z geografsko označbo se ime proizvajalca pri označevanju navede v istem vidnem polju kot geografska označba.

Kadar je največja površina embalaže ali posod tolikšna, kot je navedena v členu 16(2) Uredbe (EU) št. 1169/2011, je navedba imena proizvajalca ali gospodarskega subjekta prostovoljna.

Kmetijski proizvodi in žgane pijače, ki se tržijo z geografsko označbo in so bili označeni pred 14. majem 2026, se lahko še naprej dajejo na trg, ne da bi izpolnjevali obveznost navedbe imena proizvajalca ali gospodarskega subjekta v istem vidnem polju kot geografska označba, do porabe obstoječih zalog.

6. Kadar so kmetijski proizvodi ali žgane pijače označeni z geografsko označbo, se lahko pri označevanju in v oglaševalskem gradivu kmetijskih proizvodov navedeta označbi „zaščitena označba porekla“ ali „zaščitena geografska označba“, pri označevanju in v oglaševalskem gradivu žganih pijač pa se lahko navede označba „geografska označba“.

Pri označevanju in v oglaševalskem gradivu kmetijskih proizvodov z geografsko označbo se lahko navedeta kratici „ZOP“ ali „ZGO“, ki ustrezata označbama „zaščitena označba porekla“ oziroma „zaščitena geografska označba“.

7. Označbe in kratice se lahko uporabljajo pri označevanju in v oglaševalskem gradivu predelanih proizvodov, kadar se geografska označba nanaša na njihovo sestavino. V tem primeru se označba ali kratica navede poleg imena sestavine, ki je jasno prikazana kot sestavina. Simbol Unije se ne navede v povezavi z imenom živila v smislu člena 17 Uredbe (EU) št. 1169/2011.

8. Simboli Unije, ki predstavljajo zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo, označbe „zaščitena označba porekla“, „zaščitena geografska označba“ in „geografska označba“ ter kratice „ZOP“ in „ZGO“ se lahko pri označevanju navedejo šele po objavi akta o registraciji navedene geografske označbe.

9. Pri označevanju se lahko prikaže tudi naslednje:

(a) upodobitev geografskega območja porekla iz specifikacije proizvoda in

(b) besedilo, grafike ali simboli, ki se nanašajo na državo članico in regijo, v kateri je to geografsko območje porekla, pod pogojem, da ti prikazi potrošnika ne zavajajo glede prave identitete ali porekla proizvoda.

10. Simboli Unije, povezani z geografskimi označbami, vneseni v register Unije za geografske označbe, ki označujejo proizvode s poreklom iz tretjih držav, so lahko prikazani pri označevanju proizvodov in v oglaševalskem gradivu, pri čemer se simboli uporabljajo v skladu z odstavkom 3.

11. Komisija z izvedbenimi akti določi tehnične značilnosti simbolov Unije za geografske označbe in tehnična pravila za njihovo uporabo ter uporabo označb in kratic na proizvodih, ki se tržijo z registrirano geografsko označbo, vključno z jezikovnimi različicami. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

POGLAVJE 4

Nadzor in izvrševanje

Člen 38

Področje uporabe

1. To poglavje se uporablja za vino, žgane pijače in kmetijske proizvode.

Vendar se odstavek 2, prvi pododstavek, točka (a), odstavek 3 in, glede preverjanja skladnosti s specifikacijo proizvoda, odstavek 4 tega člena ter členi 39, 40, 41 in 44 uporabljajo samo za žgane pijače in kmetijske proizvode.

2. V tem poglavju nadzor pomeni:

- (a) preverjanje, ali je bil proizvod z geografsko označbo proizveden v skladu z ustrezno specifikacijo proizvoda, in
- (b) preverjanje uporabe geografskih označb na trgu, tudi na spletnih vmesnikih.

V tem poglavju izvrševanje vključuje vse ukrepe, s katerimi se zagotavlja skladnost z naslovom II, poglavje 3, te uredbe.

3. Pristojni organi, pooblaščenata telesa in fizične osebe, na katere so bile prenesene nekatere naloge uradnega nadzora, morajo izpolnjevati zahteve iz Uredbe (EU) 2017/625.

4. Komisija ne glede na člen 116(1) Uredbe (EU) 2017/625 izvaja nadzor, vključno s presojami, nad geografskimi označbami, kot je določen v naslovu VI, poglavje I, Uredbe (EU) 2017/625, na podlagi analize tveganja, glede na relativni obseg geografskih označb v državi članici, število opravljenih pregledov ali nepravilnosti v zvezi s preverjanjem skladnosti ali uporabe geografskih označb, kot so navedene v letnem poročilu držav članic, pripravljenem v skladu s členom 113 Uredbe (EU) 2017/625. Člen 116(2) ter členi 118 in 120 do 124 Uredbe (EU) 2017/625 se ne uporabljajo za nadzor, vključno s presojami, nad geografskimi označbami.

Člen 39

Preverjanje skladnosti s specifikacijo proizvoda

1. Za namene tega poglavja vsak gospodarski subjekt, ki želi sodelovati pri kateri koli dejavnosti, vključeni v specifikacijo proizvoda z geografsko označbo, o tem uradno obvesti pristojne organe, pooblaščenata telesa ali fizične osebe iz odstavka 3, točki (a) in (b). Države članice pripravijo in posodablajo seznam gospodarskih subjektov, ki izvajajo dejavnosti, za katere velja ena ali več obveznosti iz specifikacije proizvoda z geografsko označbo iz registra Unije za geografske označbe s poreklom z njihovega ozemlja.

2. Proizvajalci so odgovorni za lastni nadzor, ki zagotavlja, da so proizvodi z geografskimi označbami skladni s specifikacijo proizvoda, preden se dajo na trg.

3. Poleg lastnega nadzora iz odstavka 2 pred dajanjem na trg proizvoda z geografsko označbo s poreklom iz Unije skladnost s specifikacijo proizvoda preveri:

- (a) eden ali več pristojnih organov v smislu člena 3, točka 3, Uredbe (EU) 2017/625 ali

(b) eden ali več pooblaščenih teles ali fizičnih oseb, na katere so bile prenesene določene naloge uradnega nadzora iz naslova II, poglavje III, Uredbe (EU) 2017/625.

4. Za geografske označbe, ki označujejo proizvode s poreklom iz tretje države, skladnost s specifikacijo proizvoda pred dajanjem zadevnega proizvoda na trg preveri:

(a) eden ali več pristojnih organov, ki jih imenuje tretja država, ali

(b) eden ali več organov za certificiranje proizvodov.

5. Kadar dejavnost, vključeno v specifikacijo proizvoda, izvaja eden ali več gospodarskih subjektov v državi, ki ni država porekla geografske označbe, se določbe za preverjanje skladnosti teh gospodarskih subjektov določijo v specifikaciji proizvoda. Če zadevna dejavnost poteka v Uniji, jo gospodarski subjekti priglasijo pristojnim organom države članice, v kateri poteka dejavnost, nad njimi pa se izvede preverjanje.

6. Kadar država članica uporablja člen 9(2), skladnost s specifikacijo proizvoda preverja organ, ki se ne šteje za skupino proizvajalcev na podlagi navedenega odstavka.

7. Stroške preverjanja skladnosti s specifikacijo proizvoda lahko nosijo gospodarski subjekti, pri katerih se navedeni nadzor izvaja. Države članice lahko zaračunajo pristojbine ali takse, s katerimi se v celoti ali delno krijejo stroški uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti.

8. Komisija sprejme izvedbene akte v zvezi z:

(a) obvestili, ki jih morajo tretje države poslati Komisiji, tudi o imenih in naslovih pristojnih organov in organov za certificiranje proizvodov;

(b) ureditvami za spremljanje in preverjanje dejavnosti iz odstavka 5.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

Člen 40

Javne informacije o pristojnih organih, pooblaščenih telesih in organih za certificiranje proizvodov ter fizičnih oseb

1. Države članice objavijo imena in naslove pristojnih organov, pooblaščenih teles in fizičnih oseb iz člena 39(3) za vsak proizvod z geografsko označbo ter te informacije posodabljaajo.

2. Komisija objavi imena in naslove pristojnih organov in organov za certificiranje proizvodov iz člena 39(4) in te informacije redno posodablja.

3. Komisija lahko vzpostavi digitalni portal, na katerem se objavijo imena in naslovi pristojnih organov, pooblaščenih teles in organov za certificiranje proizvodov ter fizičnih oseb iz odstavkov 1 in 2.

Člen 41

Akreditacija pooblaščenih teles in organov za certificiranje proizvodov

1. Pooblaščena telesa iz člena 39(3), točka (b), in organi za certificiranje proizvodov iz člena 39(4), točka (b), morajo izpolnjevati tistega od naslednjih standardov, ki je relevanten za prenesene naloge, in biti akreditirani v skladu z njim:

(a) standard EN ISO/IEC 17065 „Ugotavljanje skladnosti – Zahteve za organe, ki certificirajo proizvode, procese in storitve“ ali

(b) standard EN ISO/IEC 17020 „Ugotavljanje skladnosti – Zahteve za delovanje različnih organov, ki izvajajo kontrolo“.

2. Akreditacijo iz odstavka 1 izvaja nacionalni akreditacijski organ, priznan v skladu z Uredbo (ES) št. 765/2008, ki je podpisnik večstranskega sporazuma v okviru Evropskega združenja za akreditacijo, ki zajema standarde iz odstavka 1, ali akreditacijski organ zunaj Unije, ki je podpisnik večstranskega dogovora o priznavanju v okviru Mednarodnega akreditacijskega foruma ali mednarodnega dogovora o priznavanju v okviru Mednarodnega združenja za akreditacijo laboratorijev, ki zajema standarde iz odstavka 1.

Člen 42

Preverjanje uporabe geografskih označb na trgu in izvrševanje

1. Države članice imenujejo enega ali več pristojnih organov, odgovornih za preverjanje in izvrševanje v zvezi z uporabo geografskih označb, potem ko je bil proizvod z geografsko označbo dan na trg, kar vključuje dejavnosti, kot so skladiščenje, tranzit, distribucija ali ponujanje v prodajo, vključno z elektronskim trgovanjem. Navedeni organi so lahko isti kot pristojni organi iz člena 39(3), točka (a), te uredbe in člena 116a(2) Uredbe (EU) št. 1308/2013.

2. Organi iz odstavka 1 na podlagi analize tveganja in prejetih obvestil, med drugim od skupin proizvajalcev, redno in ustrezno pogosto ukrepajo, da zagotovijo skladnost s specifikacijo proizvoda ali enotnim dokumentom ali dokumentom, ki je enakovreden enotnemu dokumentu, za zadevno geografsko označbo, tudi kar zadeva spletno predstavitev in označevanje.

3. Države članice sprejmejo ustrezne upravne in sodne ukrepe, da preprečijo ali ustavijo uporabo, tudi prek spletnih vmesnikov, imen proizvodov ali storitev, proizvedenih, opravljenih ali trženih na njihovem ozemlju ali namenjenih za izvoz v tretje države, ki je v nasprotju s členoma 26 in 27.

4. Države članice sprejmejo ustrezne upravne in sodne ukrepe, da s svojega ozemlja onemogočijo dostop do domenskih imen, ki so v nasprotju s členom 26(2).

5. Organ ali organi, imenovani v skladu z odstavkom 1, omogočajo lažjo izmenjavo informacij med ustreznimi službami, agencijami in organi, kot so policija, agencije za boj proti ponarejanju, carina, uradi za intelektualno lastnino, organi na področju živilske zakonodaje in tržni inšpektorji, da bi zagotovili učinkovito izvrševanje.

Člen 43

Obveznosti ponudnikov na spletnem trgu

1. Vse informacije o oglaševanju, promociji in prodaji proizvodov, ki so dostopne osebam s sedežem v Uniji in ki so v nasprotju z zaščito geografskih označb iz členov 26 in 27 te uredbe, se štejejo za nezakonito vsebino, kot je opredeljena v členu 3, točka (h), Uredbe (EU) 2022/2065.

2. Ustrezni nacionalni pravosodni ali upravni organi držav članic lahko v skladu s členom 9 Uredbe (EU) 2022/2065 izdajo odločbo o ukrepanju zoper nezakonito vsebino iz odstavka 1 tega člena.

3. V skladu s členom 16 Uredbe (EU) 2022/2065 lahko vsak posameznik ali subjekt obvesti ponudnike storitev gostovanja o prisotnosti vsebine, ki krši člena 26 in 27 te uredbe.

Člen 44

Medsebojna pomoč in izmenjevanje informacij

1. Države članice si medsebojno pomagajo pri izvajanju nadzora in izvrševanju iz tega poglavja v skladu z naslovom IV Uredbe (EU) 2017/625.

2. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi podrobna pravila o naravi in vrsti informacij, ki se izmenjujejo med državami članicami, ter načinih izmenjevanja teh informacij za namene nadzora in izvrševanja iz tega poglavja. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

Člen 45

Potrdilo o skladnosti s specifikacijo proizvoda

1. Gospodarski subjekt, za čigar proizvod se po preverjanju skladnosti iz člena 39 te uredbe in člena 116a Uredbe (EU) št. 1308/2013 ugotovi, da je skladen s specifikacijo proizvoda geografske označbe, zaščitene v skladu s to uredbo, je na zahtevo in odvisno od sistema, ki se uporablja v zadevni državi članici, upravičen do:
 - (a) potrdila, tudi v digitalni obliki, ki je lahko overjena kopija, s katerim je potrjena skladnost njegove proizvodnje s specifikacijo proizvoda, ali
 - (b) uvrstitve na seznam odobrenih gospodarskih subjektov, ki ga pripravi pristojni organ, kot je seznam iz člena 39(1) te uredbe ali člena 116a Uredbe (EU) št. 1308/2013, kakor je ustrezno. Vsakemu odobrenemu gospodarskemu subjektu se da prek spleta na voljo ustrezni izpisek iz seznama (v nadaljnjem besedilu: uvrstitev na seznam).
2. Potrdilo o skladnosti in uvrstitev na seznam iz odstavka 1, točka (a) oziroma (b), se na zahtevo data na voljo izvršilnim, carinskim ali drugim organom v Uniji, ki preverjajo uporabo geografskih označb na blagu, ki je deklarirano za prosti promet ali dano na notranji trg. Gospodarski subjekt lahko da potrdilo ali uvrstitev na seznam na voljo javnosti ali kateri koli osebi, ki lahko pri poslovanju zahteva dokazilo o skladnosti. Potrdilo in uvrstitev na seznam se redno posodabljata na podlagi ocene tveganja.
3. Gospodarskemu subjektu, ki ni več upravičen do potrdila o skladnosti ali je bil umaknjen s seznama, ni dovoljeno še naprej prikazovati ali uporabljati potrdila o skladnosti ali uvrstitve na seznam.
4. Komisija z izvedbenimi akti določi podrobna pravila o predlogi in vsebini potrdila o skladnosti in uvrstitvi na seznam, predlogah, v katerih jih gospodarski subjekti ali trgovci dajo na voljo za namene nadzora ali pri poslovanju, ter okoliščinah in predlogah, v katerih se v primeru proizvodov s poreklom iz tretjih držav zahteva enakovredno potrdilo. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

POGLAVJE 5

Označbe porekla in geografske označbe kmetijskih proizvodov

Člen 46

Označbe porekla in geografske označbe kmetijskih proizvodov

1. „Označba porekla“ kmetijskega proizvoda je ime, ki opredeljuje proizvod:
 - (a) s poreklom iz posebnega kraja, regije ali izjemoma države;
 - (b) katerega kakovost ali značilnosti so pretežno ali izključno posledica določenega geografskega okolja z njemu lastnimi naravnimi in človeškimi dejavniki ter
 - (c) pri katerem vse proizvodne faze potekajo na opredeljenem geografskem območju.
2. „Geografska označba“ kmetijskega proizvoda je ime, ki opredeljuje proizvod:
 - (a) s poreklom iz posebnega kraja, regije ali države;
 - (b) katerega določeno kakovost, sloves ali drugo značilnost je mogoče pripisati predvsem njegovemu geografskemu poreklu in
 - (c) pri katerem najmanj ena proizvodna faza poteka na opredeljenem geografskem območju.
3. Ne glede na odstavke 1 se nekatera imena registrirajo kot označbe porekla, čeprav surovine zadevnih proizvodov prihajajo z geografskega območja, ki je večje ali različno od opredeljenega geografskega območja, pod pogojem, da:
 - (a) je območje proizvodnje surovin opredeljeno;
 - (b) za proizvodnjo surovin obstajajo posebni pogoji;

- (c) so vzpostavljeni nadzorni ukrepi, ki zagotavljajo upoštevanje pogojev iz točke (b), in
- (d) so bile zadevne označbe porekla priznane kot označbe porekla v državi porekla pred 1. majem 2004.

Za namene tega odstavka se za surovine lahko štejejo samo žive živali, meso in mleko.

Člen 47

Posebna pravila o izvoru krme in surovin ter zakolu

1. Krma za proizvod živalskega izvora, katerega ime je registrirano kot označba porekla, mora v celoti izvirati z opredeljenega geografskega območja.
2. Kadar krme ni mogoče v celoti pridobivati z opredeljenega geografskega območja, se lahko dodaja krma, ki ne izvira z navedenega območja, pod pogojem, da to ne vpliva na kakovost ali značilnosti proizvoda, ki so pretežno posledica geografskega okolja. Količina krme, ki ne izvira z opredeljenega geografskega območja, na letni ravni ne sme presegati 50 % suhe snovi.
3. Začasna sprememba iz člena 24(5) lahko odstopa od odstavka 2 tega člena, dokler ni mogoče ponovno omogočiti pridobivanja krme z opredeljenega geografskega območja, pod pogojem, da povezava iz člena 49(1), točka (f)(i), ni v celoti izničena.
4. Vse omejitve porekla surovin, določene v specifikaciji proizvoda, katerega ime je registrirano kot geografska označba, morajo biti upravičene na podlagi povezave iz člena 49(1), točka (f)(ii).
5. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 87 za dopolnitev te uredbe z določitvijo odstopanj in pogojev glede zakola živih živali in izvora surovin. Navedena odstopanja in pogoji morajo temeljiti na objektivnih merilih, pri čemer se upoštevajo dobrobit živali, kakovost ali uporaba surovin ter priznano znanje in izkušnje ali naravni dejavniki, vključno z omejitvami, ki vplivajo na kmetijsko proizvodnjo na določenih območjih.

Člen 48

Rastlinske sorte in živalske pasme

1. Imena ni mogoče registrirati kot geografsko označbo, kadar sovпада s poimenovanjem rastlinske sorte ali živalske pasme in bi lahko potrošnika zavajalo glede prave identitete ali porekla proizvoda z geografsko označbo ali povzročilo zmedo glede proizvodov z geografsko označbo in zadevne rastlinske sorte ali živalske pasme.
2. Pogoji iz odstavka 1 se ocenijo glede na dejansko uporabo sovpadajočih imen, vključno z uporabo poimenovanja rastlinske sorte ali živalske pasme zunaj območja njenega porekla in uporabo poimenovanja rastlinske sorte.
3. Ta uredba ne preprečuje, da bi bil na trg dan proizvod, ki ni v skladu s specifikacijo proizvoda za registrirano geografsko označbo in katerega označevanje vključuje ime ali del imena zadevne geografske označbe, ki vsebuje poimenovanje rastlinske sorte ali živalske pasme ali sestoji iz njega, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - (a) zadevni proizvod sestoji ali izvira iz navedene rastlinske sorte ali živalske pasme;
 - (b) potrošniki niso zavedeni;
 - (c) uporaba poimenovanja rastlinske sorte ali živalske pasme pomeni pošteno konkurenco;
 - (d) uporaba poimenovanja rastlinske sorte ali živalske pasme ne izkorišča slovesa registrirane geografske označbe ter
 - (e) proizvodnja in trženje zadevnega proizvoda sta se razširila zunaj območja porekla pred datumom vložitve zahtevka za registracijo geografske označbe.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 87 za dopolnitev te uredbe z določitvijo pravil za opredelitev uporabe poimenovanj rastlinske sorte ali živalske pasme.

Člen 49

Specifikacija proizvoda

1. Specifikacija proizvoda obsega vsaj naslednje:

- (a) ime, ki se registrira kot označba porekla ali geografska označba, kot se uporablja v trgovini ali v splošnem jeziku za opis posebnega proizvoda na opredeljenem geografskem območju;
- (b) opis proizvoda, po potrebi vključno s surovinami, zadevnimi rastlinskimi sortami in živalskimi pasmami, tudi s trgovskim imenom vrste in njenim znanstvenim imenom, ter glavnimi fizikalnimi, kemijskimi, mikrobiološkimi ali organoleptičnimi lastnostmi proizvoda;
- (c) opredelitev geografskega območja, omejenega glede na povezavo iz točke (f)(i) ali (ii) tega odstavka, in po potrebi podatke, ki dokazujejo izpolnjevanje zahtev iz člena 46(3);
- (d) dokaz, da proizvod izvira z opredeljenega geografskega območja, določenega v skladu s členom 46(1), točka (c), ali členom 46(2), točka (c);
- (e) opis metode pridobivanja proizvoda ter, kadar je to primerno, pristnih in nespremenljivih lokalnih metod ter informacije o pakiranju, če tako določi skupina proizvajalcev vložnica in za posamezni proizvod zadostno utemelji, zakaj je treba za zaščito kakovosti in zagotavljanje porekla ali nadzora pakiranje opraviti na opredeljenem geografskem območju, ob upoštevanju prava Unije, zlasti prava Unije o prostem pretoku blaga in prostem opravljanju storitev;
- (f) podrobnosti, ki dokazujejo naslednje:
 - (i) pri zaščiteni označbi porekla: povezavo med kakovostjo ali značilnostmi proizvoda in geografskim okoljem iz člena 46(1), točka (b). Podrobnosti o človeških dejavnikih navedenega geografskega okolja so lahko po potrebi omejene na opis upravljanja tal in krajine, pridelovalnih praks ali katerega koli drugega ustreznega človeškega prispevka k ohranjanju naravnih dejavnikov geografskega okolja iz navedene določbe;
 - (ii) pri zaščiteni geografski označbi: povezavo med določeno kakovostjo, slovesom ali drugo značilnostjo proizvoda in geografskim poreklom iz člena 46(2), točka (b).

2. Specifikacija proizvoda lahko vključuje tudi:

- (a) trajnostne prakse iz člena 7;
- (b) vsa posebna pravila o označevanju zadevnega proizvoda;
- (c) druge veljavne zahteve, kadar jih določijo države članice ali skupina proizvajalcev, če je primerno, ob upoštevanju tega, da morajo biti take zahteve objektivne, nediskriminatorne in skladne s pravom Unije in nacionalnim pravom.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 87 za dopolnitev te uredbe z določitvijo pravil, ki omejujejo informacije iz specifikacije proizvoda iz odstavka 1 tega člena, kadar je takšna omejitev potrebna, da se preprečijo preobsežni zahtevki za registracijo.

4. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi pravila o predlogi specifikacije proizvoda. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

Člen 50

Enotni dokument

1. Enotni dokument vsebuje:
 - (a) glavne točke specifikacije proizvoda, in sicer ime, ki se registrira kot označba porekla ali geografska označba, opis proizvoda, po potrebi vključno s posebnimi pravili o pakiranju in označevanju ter jedrnato opredelitvijo geografskega območja;
 - (b) opis povezave proizvoda z geografskim okoljem ali geografskim poreklom iz člena 49(1), točka (f), po potrebi vključno s posebnimi elementi opisa proizvoda ali metode proizvodnje, ki utemeljujejo to povezavo.
2. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi predlogo in spletno predstavitev enotnega dokumenta iz odstavka 1 tega člena ter izločitev ali anonimizacijo osebnih podatkov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

NASLOV III

ZAJAMČENE TRADICIONALNE POSEBNOSTI IN NEOBVEZNE NAVEDBE KAKOVOSTI

POGLAVJE 1

Področje uporabe

Člen 51

Področje uporabe

Ta naslov se uporablja za kmetijske proizvode, vključno z živili.

Za namene tega naslova izraz „kmetijski proizvodi, vključno z živili“ zajema kmetijske proizvode, namenjene za prehrano ljudi, iz Priloge I k PDEU ter druga živila in kmetijske proizvode iz Priloge II k tej uredbi.

Ta naslov se ne uporablja za žgane pijače ali proizvode vinske trte, kot so opredeljeni v delu II Priloge VII k Uredbi (EU) št. 1308/2013, razen za vinski kis.

POGLAVJE 2

Zajamčene tradicionalne posebnosti

Člen 52

Cilji

1. Vzpostavi se shema za zajamčene tradicionalne posebnosti (ZTP), s katero se zaščitijo tradicionalne metode proizvodnje in recepti, tako da se:
 - (a) proizvajalcem tradicionalnih proizvodov pomaga pri trženju ter pri obveščanju potrošnikov o lastnostih njihovih tradicionalnih receptov in proizvodov, ki imajo dodano vrednost;
 - (b) pomaga ustvarjati dodano vrednost s podpiranjem poštene konkurence v tržni verigi, pravičnega dohodka za proizvajalce in prispevanjem k uresničevanju ciljev politike za razvoj podeželja.
2. Registracija in zaščita zajamčenih tradicionalnih posebnosti ne posegata v obveznost proizvajalcev, da upoštevajo druga pravila Unije, zlasti pravila o dajanju proizvodov na trg, enotni skupni ureditvi trgov in označevanju živil.
3. Direktiva (EU) 2015/1535 se ne uporablja za shemo zajamčenih tradicionalnih posebnosti iz te uredbe.

Člen 53

Merila za upravičenost

1. Ime izpolnjuje pogoje za registracijo kot zajamčena tradicionalna posebnost, kadar opisuje proizvod:
 - (a) katerega način proizvodnje, predelava ali sestava ustreza tradicionalni praksi za zadevni proizvod ali

- (b) ki je proizveden iz surovin ali sestavin, ki se tradicionalno uporabljajo.
- 2. Da se ime registrira kot zajamčena tradicionalna posebnost:
 - (a) se mora ime tradicionalno uporabljati za označevanje proizvoda ali
 - (b) mora opredeljevati tradicionalno naravo proizvoda.
- 3. Kadar se v postopku ugovora iz člena 61 izkaže, da se ime uporablja tudi v drugi državi članici ali v tretji državi, se lahko, da bi se primerljivi proizvodi ali proizvodi, ki imajo identično ali podobno ime, razlikovali, z odločitvijo o registraciji, sprejeto v skladu s členom 64(3), točka (b), zagotovi, da je ime zajamčene tradicionalne posebnosti dopolnjeno s trditvijo „izdelano po tradiciji“, čemur neposredno sledi ime države ali regije zadevnega proizvoda.
- 4. Ime se ne registrira, če se nanaša le na splošne trditve, uporabljene za skupino proizvodov, ali na trditve, ki so določene v posebni zakonodaji Unije.
- 5. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 87 za dopolnitev te uredbe z določitvijo dodatnih pravil, ki pojasnjujejo merila za upravičenost iz tega člena.

Člen 54

Specifikacija proizvoda

- 1. Specifikacija proizvoda obsega vsaj naslednje:
 - (a) ime proizvoda, predlagano za registracijo, v ustreznih jezikovnih različicah;
 - (b) opis proizvoda, vključno z njegovimi glavnimi fizikalnimi, kemijskimi, mikrobiološkimi ali organoleptičnimi lastnostmi;
 - (c) opis metode proizvodnje, ki jo morajo proizvajalci upoštevati, po potrebi vključno z vrsto in značilnostmi uporabljenih surovin ali sestavin, če je relevantno, vključno s trgovskim imenom zadevne vrste in njenim znanstvenim imenom, in metode, po kateri je proizvod pripravljen, ter
 - (d) ključne elemente, ki opredeljujejo tradicionalno naravo proizvoda.

Specifikacija proizvoda lahko vključuje tudi zahteve za označevanje.

- 2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 87 za dopolnitev te uredbe z določitvijo pravil, ki omejujejo informacije iz specifikacije proizvoda, kadar je takšna omejitev potrebna, da se preprečijo preobsežni zahtevki za registracijo.
- 3. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi pravila o predlogi specifikacije proizvoda. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

Člen 55

Skupine proizvajalcev

- 1. Skupina proizvajalcev je združenje, ne glede na njegovo pravno obliko, sestavljeno iz proizvajalcev istega proizvoda ali proizvodov. Ustanovi se na pobudo proizvajalcev glede na naravo zadevnega proizvoda ali proizvodov. Skupina proizvajalcev mora delovati pregledno in nediskriminatorno. Poleg tega mora biti demokratično organizirana, kontrolirajo in nadzorujejo pa jo njeni člani.
- 2. Države članice se lahko odločijo, da so gospodarski subjekti, predstavniki gospodarskih dejavnosti, povezanih z eno od faz dobavne verige proizvodov, označenih kot zajamčena tradicionalna posebnost, in deležniki iz člena 157 Uredbe (EU) št. 1308/2013 lahko člani skupine proizvajalcev, če imajo posebni interes za proizvode, ki jih proizvajajo proizvajalci iz te skupine. Navedeni člani ne smejo imeti nadzora nad skupino proizvajalcev.

3. Skupina proizvajalcev lahko opravlja zlasti naslednje naloge:
 - (a) izdelava specifikacije proizvoda, vloži zahtevek za spremembo in preklic, upravlja lastni nadzor svojih članov;
 - (b) ukrepa za izboljšanje uspešnosti zajamčenih tradicionalnih posebnosti;
 - (c) razvija informacijske in promocijske dejavnosti, namenjene obveščanju potrošnikov o lastnostih proizvoda, ki imajo dodano vrednost;
 - (d) sprejema ukrepe za povečanje vrednosti proizvodov in, če je to potrebno, za preprečevanje ali odpravljanje vseh ukrepov, ki ogrožajo sloves teh proizvodov.

Člen 56

Nacionalna faza postopka registracije

1. Zahtevke za registracijo zajamčene tradicionalne posebnosti lahko vloži samo skupina proizvajalcev vložnica. Skupina proizvajalcev vložnica je združenje, ne glede na njegovo pravno obliko, ki ga sestavljajo proizvajalci istega proizvoda, katerega ime se predlaga za registracijo, ali en sam proizvajalec, kadar je zadevna oseba edini proizvajalec, ki je pripravljen vložiti zahtevek. Več skupin proizvajalcev vložnic iz različnih držav članic ali tretjih držav lahko vloži skupni zahtevek za registracijo. Javni organi in druge zainteresirane strani lahko pomagajo pri pripravi zahtevka in pri s tem povezanem postopku.
2. Zahtevek za registracijo imena kot zajamčene tradicionalne posebnosti vsebuje:
 - (a) ime in naslov skupine proizvajalcev vložnice;
 - (b) specifikacijo proizvoda iz člena 54.
3. Kadar zahtevek pripravi skupina proizvajalcev s sedežem v državi članici, ga naslovi na organe navedene države članice. Država članica zahtevek preizkusi, da preveri, ali izpolnjuje pogoje iz meril za upravičenost iz člena 53. Država članica pri preizkusu izvede nacionalni postopek ugovora. Če država članica meni, da so zahteve iz tega poglavja izpolnjene, lahko sprejme pozitivno odločitev in vloži zahtevek za registracijo na ravni Unije, kot je navedeno v členu 58.
4. Država članica zagotovi, da ima vsaka fizična ali pravna oseba s pravnim interesom možnost izpodbijati njeno odločitev. Država članica zagotovi tudi objavo pozitivne odločitve in ustrezne specifikacije proizvoda ter elektronski dostop do specifikacije proizvoda.

Člen 57

Zahtevek za registracijo na ravni Unije

1. Zahtevek za registracijo zajamčene tradicionalne posebnosti na ravni Unije vsebuje specifikacijo proizvoda iz člena 54 in:
 - (a) za zahtevke iz držav članic: izjavo države članice, na katero je bil zahtevek naslovljen v nacionalni fazi postopka registracije, ki potrjuje, da zahtevek izpolnjuje pogoje za registracijo, in informacije o morebitnem dopustnem ugovoru na nacionalni ravni po nacionalnem postopku preizkusa in ugovora ali
 - (b) za zahtevke iz tretjih držav: pooblastilo, kadar vložnika zastopa pooblaščenec.
2. Dokumenti iz odstavka 1 se pripravijo v enem od uradnih jezikov Unije.
3. Skupni zahtevek vključuje specifikacijo proizvoda iz člena 54 in, če je ustrezno, izjavo iz odstavka 1, točka (b), tega člena vseh zadevnih držav članic ali tretjih držav. Povezani nacionalni postopki, vključno s fazo ugovora, se izvedejo v vseh zadevnih državah članicah.

4. Komisija z izvedbenimi akti določi podrobna pravila o postopkih, predlogi in predstavitvi za zahteve za registracijo, tudi za zahteve za registracijo zajamčene tradicionalne posebnosti, ki se nanašajo na več kot eno nacionalno ozemlje. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

Člen 58

Vložitev zahtevka za registracijo na ravni Unije

1. Zahtevek za registracijo zajamčene tradicionalne posebnosti na ravni Unije se pri Komisiji vloži elektronsko prek digitalnega sistema. Komisija na zahtevo vsaj ene države članice prilagodi digitalni sistem, da bi bil primeren za uporabo v nacionalnem delu postopka registracije zajamčene geografske posebnosti v kateri koli državi članici, ki to želi.

2. Kadar zahtevek za registracijo pripravi vložnik s sedežem v tretji državi, ga pri Komisiji neposredno vloži vložnik, tj. skupina proizvajalcev ali en sam proizvajalec, ali se vloži prek organov zadevne tretje države.

3. Skupni zahtevek za registracijo iz člena 56(1) vloži:

(a) ena od zadevnih držav članic ali

(b) vložnik iz tretje države, in sicer skupina proizvajalcev ali en sam proizvajalec, neposredno ali prek organov navedene tretje države.

4. Komisija objavi imena, za katera so bili vloženi zahtevki za registracijo na ravni Unije, prek digitalnega sistema iz odstavka 1.

Člen 59

Preizkus s strani Komisije in objava za ugovor

1. Komisija preizkusi vsak zahtevek, ki ga prejme v skladu s členom 58(1), (2) in (3), da preveri, ali vsebuje zahtevane informacije in ali v njem ni očitnih napak, pri tem pa upošteva rezultate postopka preizkusa in ugovora, ki ga je izvedla zadevna država članica. Takšen preizkus upošteva izsledke nacionalne faze postopka, ki jo je izvedla zadevna država članica.

2. Preizkus ne traja dlje kot šest mesecev od dneva prejema zahtevka. Komisija lahko od vložnika zahteva vse potrebne dodatne informacije ali spremembo zahtevka. Kadar Komisija naslovi tako zahtevo na vložnika, obdobje preizkusa ni daljše od petih mesecev od dneva, ko Komisija prejme vložnikov odgovor.

3. Če Komisija ne zaključi preizkusa iz odstavka 2 v predpisanih rokih, vložnika pisno obvesti o razlogih za zamudo in navede predvideni čas, potreben za zaključek preizkusa, ki ni daljši od enega meseca.

4. Kadar Komisija na podlagi preizkusa, izvedenega v skladu z odstavkom 1 tega člena, meni, da so pogoji iz členov 53, 54, 56 in 57 izpolnjeni, specifikacijo proizvoda objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 60

Nacionalno izpodbijanje zahtevka za registracijo

1. Države članice Komisijo obveščajo o vseh nacionalnih upravnih ali sodnih postopkih, ki lahko vplivajo na registracijo zajamčene tradicionalne posebnosti.

2. Komisija je izvzeta iz obveznosti spoštovanja rokov za izvedbo preizkusa iz člena 59(2) in obveščanja zadevne države članice o razlogih za zamudo, kadar za zahtevek za registracijo iz člena 56 prejme sporočilo države članice, s katerim ta:

(a) Komisijo obvesti, da je bila odločitev iz člena 56(3) na nacionalni ravni razveljavljena s takoj izvršljivo, vendar nepravnomočno upravno ali sodno odločbo, ali

(b) Komisijo pozove, naj začasno prekine preizkus, ker se je začel nacionalni upravni ali sodni postopek za izpodbijanje veljavnosti zahtevka in država članica meni, da za ta postopek obstajajo tehtni razlogi.

3. Izvzetej velja, dokler država članica Komisije ne obvesti, da je bilo za prvotni zahtevek ugotovljeno, da je veljaven, ali da država članica umika svojo zahtevo za začasno prekinitev.

4. Če je bila pozitivna odločitev iz člena 56(3) v celoti ali delno razveljavljena s pravnomočno sodbo nacionalnega sodišča, zadevna država članica po potrebi pretehta ustrezne ukrepe, kot je umik ali sprememba zahtevka za registracijo na ravni Unije.

Člen 61

Postopek ugovora na ravni Unije

1. V treh mesecih od datuma objave specifikacije proizvoda v *Uradnem listu Evropske unije* v skladu s členom 59(4) lahko organi države članice ali tretje države oziroma fizične ali pravne osebe s pravnim interesom in s sedežem ali prebivališčem v tretji državi vložijo ugovor pri Komisiji.

2. Vsaka fizična ali pravna oseba s pravnim interesom in s sedežem ali prebivališčem v državi članici, ki ni tista, iz katere je bil vložen zahtevek za registracijo na ravni Unije, lahko vloži ugovor pri državi članici, v kateri ima sedež ali prebivališče, v roku, ki navedeni državi članici omogoča, da ta ugovor preizkusi in se odloči, ali ga bo vložila pri Komisiji v skladu z odstavkom 1. Države članice lahko ta rok določijo v nacionalni zakonodaji.

3. V ugovoru se navede, da se nasprotuje registraciji zajamčene tradicionalne posebnosti. Ugovor, ki ne vsebuje te navedbe, je neveljaven.

4. Komisija preuči dopustnost ugovora. Če Komisija meni, da je ugovor dopusten, v petih mesecih od datuma objave specifikacije proizvoda v *Uradnem listu Evropske unije* iz člena 59(4) vložnika ugovora in vložnika zahtevka pozove k ustreznemu posvetovanju z razumnim trajanjem, ki ne sme biti daljše od treh mesecev. Komisija vložniku zahtevka pošlje ugovor in vse dokumente, ki jih je predložil vložnik ugovora. Komisija lahko kadar koli v teh treh mesecih na zahtevo vložnika zahtevka podaljša rok za posvetovanja za največ tri mesece.

5. Vložnik ugovora in vložnik zahtevka brez nepotrebnega odlašanja začneta posvetovanje. Drug drugemu zagotovita ustrezne informacije, potrebne za oceno, ali je zahtevek za registracijo skladen s pogoji iz tega poglavja.

6. V enem mesecu po koncu posvetovanja iz odstavka 4 vložnik zahtevka uradno obvesti Komisijo o izidu posvetovanja, vključno z vsemi izmenjanimi informacijami, ter o tem, ali je bil dosežen dogovor z enim ali vsemi vložniki ugovora, in o vseh posledičnih spremembah zahtevka. Vložnik ugovora lahko prav tako ob koncu posvetovanja o svojem stališču obvesti Komisijo.

7. Kadar se po koncu posvetovanja specifikacija proizvoda, objavljena v skladu s členom 59(4), spremeni, Komisija ponovno preizkusi zahtevek za registracijo, kakor je bil spremenjen. Kadar je bil zahtevek bistveno spremenjen in Komisija meni, da spremenjeni zahtevek izpolnjuje pogoje za registracijo, specifikacijo proizvoda ponovno objavi v skladu z navedenim odstavkom.

8. Dokumenti iz tega člena se pripravijo v enem od uradnih jezikov Unije.

9. Komisija zaključi svojo oceno zahtevka za registracijo na ravni Unije, pri čemer upošteva vse zahteve za prehodna obdobja, izid postopka ugovora in vse druge zadeve, ki se pojavijo po njenem preizkusu in bi lahko povzročile spremembo specifikacije proizvoda.

10. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 87 za dopolnitev te uredbe z določitvijo podrobnih postopkov in rokov za postopek ugovora.

11. Komisija z izvedbenimi akti določi obliko in predstavitev ugovorov ter izločitev ali anonimizacijo osebnih podatkov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

Člen 62

Razlogi za ugovor

1. Ugovor, vložen v skladu s členom 61, je dopusten le, če vložnik ugovora dokaže, da:
 - (a) predlagana zajamčena tradicionalna posebnost ni v skladu z določbami tega poglavja ali
 - (b) bi registracija imena ogrozila obstoj delno ali popolnoma identičnega imena.
2. Dopustnost ugovora se oceni glede na ozemlje Unije.

Člen 63

Prehodna obdobja za uporabo zajamčenih tradicionalnih posebnosti

1. Za proizvode, katerih označba je sestavljena iz imena ali vsebuje ime, ki je v nasprotju s členom 68, lahko Komisija z izvedbenimi akti odobri prehodno obdobje do petih let, da se omogoči nadaljnja uporaba označbe, s katero so bili trženi, pod pogojem, da dopustni ugovor v skladu s členom 56(3) ali členom 61 zoper zahtevek za registracijo zajamčene tradicionalne posebnosti, katere zaščita je kršena, kaže, da se je taka označba zakonito uporabljala na notranjem trgu najmanj pet let pred datumom objave specifikacije proizvoda iz člena 59(4).
2. Izvedbeni akti iz odstavka 1 tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2), kadar pa je na podlagi člena 56(3) vložen dopustni ugovor, se sprejmejo brez uporabe postopka pregleda.

Člen 64

Odločitev Komisije o zahtevku za registracijo

1. Kadar Komisija na podlagi razpoložljivih informacij po preizkusu, izvedenem v skladu s členom 59, meni, da kateri koli od pogojev iz navedenega člena ni izpolnjen, z izvedbenimi akti zavrne zahtevek za registracijo. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).
2. Če ni nobenega dopustnega ugovora, Komisija z izvedbenimi akti in brez uporabe postopka iz člena 88(2) registrira zajamčeno tradicionalno posebnost.
3. Kadar Komisija prejme dopustni ugovor, potem ko je končan postopek iz člena 61 in ob upoštevanju njegovega izida:
 - (a) sprejme izvedbene akte o registraciji zajamčene tradicionalne posebnosti brez uporabe postopka iz člena 88(2), če je bil dosežen dogovor, potem ko preveri, da je dogovor skladen s pravom Unije, in po potrebi spremeni informacije, objavljene v skladu s členom 59(4), če te spremembe niso bistvene, ali
 - (b) sprejme izvedbene akte, s katerimi odloči o zahtevku za registracijo, če dogovor ni bil dosežen. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

4. Izvedbeni akti o registraciji zajamčene tradicionalne posebnosti določajo vse pogoje, ki se uporabljajo za registracijo, in ponovno objavo, za namene obveščanja, specifikacije proizvoda, objavljene v skladu s členom 59(4) in spremenjene po postopku ugovora, v primeru sprememb, ki niso navedene v členu 61(7).

5. Izvedbene uredbe Komisije o registraciji in izvedbeni sklepi Komisije o zavrnitvi se objavijo v seriji L *Uradnega lista Evropske unije*.

Člen 65

Register Unije za zajamčene tradicionalne posebnosti

1. Komisija z izvedbenimi akti in brez uporabe postopka iz člena 88(2) vzpostavi in vodi javno dostopen register Unije za zajamčene tradicionalne posebnosti. Podatki, vpisani v navedeni register po 13. maju 2024, morajo biti v strojno berljivem formatu, kakor je opredeljen v členu 2, točka 13, Direktive (EU) 2019/1024 Evropskega parlamenta in Sveta.

2. Komisija dokumentacijo o registraciji zajamčene tradicionalne posebnosti hrani v digitalni ali papirni obliki. V primeru preklica registracije Komisija dokumentacijo hrani nadaljnjih deset let.

3. Komisija z izvedbenimi akti določi vsebino in predstavitev registra Unije za zajamčene tradicionalne posebnosti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

Člen 66

Spremembe specifikacije proizvoda

1. Skupina proizvajalcev proizvoda, katerega ime je registrirana zajamčena tradicionalna posebnost, lahko vloži zahtevek za odobritev spremembe specifikacije proizvoda. Zahtevki vsebujejo opis zahtevanih sprememb in njihovo utemeljitev.

2. Za postopek spremembe specifikacije proizvoda se smiselno uporablja postopek iz členov 56 do 64.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 87 za dopolnitev te uredbe z določitvijo pravil o postopku za spremembo specifikacije proizvoda.

4. Komisija z izvedbenimi akti določi podrobna pravila o postopkih, predlogi in predstavitvi za zahtevke za spremembo specifikacije proizvoda. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

Člen 67

Preklic registracije

1. Komisija lahko na lastno pobudo ali na ustrezno utemeljeno zahtevo države članice, tretje države ali katere koli fizične ali pravne osebe s pravnim interesom in s sedežem ali prebivališčem v tretji državi z izvedbenimi akti prekliče registracijo zajamčene tradicionalne posebnosti v naslednjih primerih:

(a) kadar ni več mogoče zagotoviti skladnosti s specifikacijo proizvoda;

(b) kadar vsaj sedem predhodnih zaporednih let na trg ni bil dan noben proizvod, označen kot zadevna zajamčena tradicionalna posebnost.

2. Komisija lahko z izvedbenimi akti prekliče registracijo tudi na zahtevo proizvajalcev proizvoda, ki se trži pod registriranim imenom.

3. Za postopek preklica se smiselno uporabljajo členi 56 do 62 in člen 64.

Ugovori so dopustni samo, če izkazujejo trajno trgovinsko odvisnost zadevne fizične ali pravne osebe v zvezi z registriranim imenom.

4. Komisija se pred sprejetjem izvedbenih aktov iz odstavkov 1 in 2 posvetuje z organi zadevne države članice, organi zadevne tretje države, ali kadar je mogoče, s proizvajalcem iz tretje države, ki je prvotno vložil zahtevek za registracijo zajamčene tradicionalne posebnosti, razen če preklic neposredno zahtevajo navedeni prvotni vložniki. Posvetovanje traja vsaj en mesec.
5. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi podrobna pravila o postopkih, predlogi in predstavitvi za zahteve za preklic registracije zajamčene tradicionalne posebnosti.
6. Izvedbeni akti iz odstavkov 1, 2 in 5 tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

Člen 68

Omejitve pri uporabi registriranih zajamčenih tradicionalnih posebnosti

1. Registrirane zajamčene tradicionalne posebnosti so zaščitene pred vsako zlorabo, posnemanjem ali namigovanjem, tudi če je zaščiten ime prevedeno in tudi kadar so ti proizvodi uporabljeni kot sestavina, ali pred vsakršnimi drugimi praksami, ki bi lahko zavajale potrošnika.
2. Imena, ki se uporabljajo za kmetijske proizvode in živila na nacionalni ravni, ne smejo povzročiti zamenjave z registriranimi zajamčenimi tradicionalnimi posebnostmi.
3. Zaščita iz odstavka 1 se uporablja tudi za proizvode, prodane na daljavo, na primer z elektronskim trgovanjem.
4. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi postopkovne zahteve za zaščito zajamčenih tradicionalnih posebnosti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).
5. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 87 za dopolnitev te uredbe z določitvijo dodatnih pravil o uporabi zajamčenih tradicionalnih posebnosti v imenu predelanih proizvodov v zvezi z uporabo primerljivih sestavin in meril za podelitev bistvenih značilnosti predelanim proizvodom.

Člen 69

Izjeme pri nekaterih uporabah

Določbe tega poglavja ne posegajo v:

- (a) uporabo izrazov, ki so v Uniji generični, tudi če je generični izraz del imena, ki je zaščiten kot zajamčena tradicionalna posebnost;
- (b) dajanje na trg proizvodov, katerih označevanje vsebuje poimenovanje rastlinske sorte ali živalske pasme ali sestoji iz njega, ki se uporablja v dobri veri;
- (c) uporabo pravil Unije ali držav članic, ki urejajo intelektualno lastnino, zlasti tistih, ki zadevajo označbe porekla, geografske označbe in znamke, ter pravice, dodeljene na podlagi teh pravil.

Člen 70

Simbol, označba in kratica Unije

1. Določi se simbol Unije za proizvode, označene kot zajamčena tradicionalna posebnost. Označba „zajamčena tradicionalna posebnost“, kratica „ZTP“ in simbol Unije, ki se nanašajo na zajamčeno tradicionalno posebnost, se lahko uporabljajo samo za proizvode, proizvedene v skladu z ustrezno specifikacijo proizvoda. Uporabljajo se lahko tudi v informativne in izobraževalne namene, če ni verjetno, da bi taka uporaba zavajala potrošnika. Pri označevanju se lahko navede označba „zajamčena tradicionalna posebnost“ ali ustrezna kratica „ZTP“.
2. Pri proizvodih s poreklom v Uniji, ki se tržijo kot zajamčena tradicionalna posebnost, registrirana v skladu s to uredbo, se pri označevanju in v oglaševalskem gradivu simbol Unije iz odstavka 2 prikaže skupaj z registriranim imenom v istem vidnem polju. Za registrirano zajamčeno tradicionalno posebnost se uporabljajo zahteve za označevanje iz člena 13 (1) Uredbe (EU) št. 1169/2011 za predstavitev obveznih podatkov.

3. Simbol Unije se lahko uporabi pri označevanju zajamčenih tradicionalnih posebnosti, ki so proizvedene zunaj Unije.
4. Komisija z izvedbenimi akti določi tehnične značilnosti simbola Unije ter tehnična pravila za njegovo uporabo in uporabo označbe in kratice na proizvodih, ki se tržijo kot zajamčena tradicionalna posebnost, vključno z jezikovnimi različicami. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

Člen 71

Sodelovanje v shemi zajamčenih tradicionalnih posebnosti

1. Ime, registrirano kot zajamčena tradicionalna posebnost, lahko uporablja vsaka fizična ali pravna oseba, ki trži proizvod, ki je v skladu z ustrezno specifikacijo proizvoda.
2. Države članice zagotovijo, da so gospodarski subjekti vključeni v preverjanje skladnosti s specifikacijo proizvoda, ki je vzpostavljeno v skladu s členom 72.

Člen 72

Nadzor in izvrševanje

1. Nadzor zajamčenih tradicionalnih posebnosti pomeni:
 - (a) preverjanje, da je bil proizvod, označen kot zajamčena tradicionalna posebnost, proizveden v skladu z ustrezno specifikacijo proizvoda, in
 - (b) preverjanje uporabe zajamčenih tradicionalnih posebnosti na trgu.
2. Za namene tega poglavja izvrševanje vključuje vse ukrepe, s katerimi se zagotavlja skladnost s členi 68, 69 in 70 te uredbe.
3. Pristojni organi, pooblaščenata telesa in fizične osebe, na katere so bile prenesene nekatere naloge uradnega nadzora, morajo izpolnjevati ustrezne zahteve iz Uredbe (EU) 2017/625.
4. Vsak gospodarski subjekt, ki želi sodelovati pri kateri koli dejavnosti, za katero velja ena ali več obveznosti iz specifikacije proizvoda, označenega kot zajamčena tradicionalna posebnost, o tem uradno obvesti pristojne organe, pooblaščenata telesa ali fizične osebe iz odstavka 6, točki (a) in (b).

Države članice sestavijo seznam gospodarskih subjektov, ki opravljajo dejavnosti, za katere velja ena ali več obveznosti iz specifikacije proizvoda za proizvod, označen kot zajamčena tradicionalna posebnost, vpisan v register Unije za zajamčene tradicionalne posebnosti na njihovem ozemlju, in ga posodablja.

5. Proizvajalci so odgovorni za lastni nadzor, ki zagotavlja, da so proizvodi, označeni kot zajamčene tradicionalne posebnosti, skladni s specifikacijo proizvoda, preden se dajo na trg.
6. Poleg lastnega nadzora iz odstavka 5 pred dajanjem na trg proizvoda, označenega kot zajamčena tradicionalna posebnost, s poreklom iz Unije skladnost s specifikacijo proizvoda preveri:
 - (a) eden ali več pristojnih organov v smislu člena 3, točka 3, Uredbe (EU) 2017/625 ali
 - (b) eno ali več pooblaščenih teles ali fizičnih oseb, na katere so bile prenesene nekatere naloge uradnega nadzora, kot je določeno v naslovu II, poglavje III, Uredbe (EU) 2017/625.
7. Za zajamčene tradicionalne posebnosti, ki označujejo proizvod s poreklom iz tretje države, skladnost s specifikacijo proizvoda pred dajanjem proizvoda na trg preveri:
 - (a) eden ali več pristojnih organov, ki jih imenuje tretja država, ali
 - (b) eden ali več organov za certificiranje proizvodov.

Stroške preverjanja skladnosti s specifikacijo proizvoda lahko nosijo gospodarski subjekti, pri katerih se navedeni nadzor izvaja. Države članice lahko zaračunajo pristojbino za kritje stroškov preverjanja skladnosti s specifikacijo proizvoda.

8. Države članice objavijo imena in naslove pristojnih organov, pooblaščenih teles in fizičnih oseb iz odstavka 6 za vsak proizvod, označen kot zajamčena tradicionalna posebnost, ter te informacije posodablja.

9. Komisija objavi imena in naslove pristojnih organov in organov za certificiranje proizvodov iz odstavka 7 ter te informacije redno posodablja.

10. Komisija lahko vzpostavi digitalni portal, na katerem se objavijo imena in naslovi pristojnih organov, pooblaščenih teles in organov za certificiranje proizvodov ter fizičnih oseb iz odstavkov 6 in 7.

11. Komisija sprejme izvedbene akte o obvestilih, ki jih morajo tretje države poslati Komisiji, tudi obvestilih o imenih in naslovih pristojnih organov in organov za certificiranje proizvodov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

12. Komisija lahko z izvedbenimi akti in brez uporabe postopka iz člena 88(2) določi načine za objavo imen in naslovov pristojnih organov in pooblaščenih teles iz tega člena.

Člen 73

Akreditacija pooblaščenih teles in organov za certificiranje izdelkov

1. Pooblaščena telesa iz člena 72(6), točka (b), in organi za certificiranje proizvodov iz člena 72(7), točka (b), morajo izpolnjevati tistega od naslednjih standardov, ki je relevanten za prenesene naloge, in biti akreditirani v skladu z njim:

(a) standard EN ISO/IEC 17065 „Ugotavljanje skladnosti – Zahteve za organe, ki certificirajo proizvode, procese in storitve“ ali

(b) standard EN ISO/IEC 17020 „Ugotavljanje skladnosti – Zahteve za delovanje različnih organov, ki izvajajo kontrolo“.

2. Akreditacijo iz odstavka 1 izvaja nacionalni akreditacijski organ, priznan v skladu z Uredbo (ES) št. 765/2008, ki je podpisnik večstranskega sporazuma v okviru Evropskega združenja za akreditacijo, ki zajema standarde iz odstavka 1, ali akreditacijski organ zunaj Unije, ki je podpisnik večstranskega dogovora o priznavanju v okviru Mednarodnega akreditacijskega foruma ali mednarodnega dogovora o priznavanju v okviru Mednarodnega združenja za akreditacijo laboratorijev, ki zajema standarde iz odstavka 1.

Člen 74

Preverjanje uporabe zajamčene tradicionalne posebnosti na trgu in izvrševanje

1. Države članice imenujejo enega ali več pristojnih organov, odgovornih za preverjanje in izvrševanje v zvezi z uporabo zajamčene tradicionalne posebnosti, potem ko je bil proizvod, označen z zajamčeno tradicionalno posebnostjo, dan na trg, kar vključuje dejavnosti, kot so skladiščenje, tranzit, distribucija ali ponujanje v prodajo, vključno z elektronskim trgovanjem. Navedeni organi so lahko isti kot pristojni organi iz člena 72(6), točka (a). Uporaba zajamčene tradicionalne posebnosti se preveri na podlagi analize tveganja.

2. Organi iz odstavka 1 zagotovijo skladnost s specifikacijo proizvoda za zadevno zajamčeno tradicionalno posebnost.

3. Države članice sprejmejo ustrezne upravne in sodne ukrepe, da preprečijo ali ustavijo uporabo imen proizvodov ali storitev, proizvedenih, opravljenih ali trženih na njihovem ozemlju ali namenjenih za izvoz v tretje države, ki je v nasprotju z zaščito zajamčenih tradicionalnih posebnosti iz člena 68.

4. Organ ali organi, imenovani v skladu z odstavkom 1, omogočajo lažjo izmenjavo informacij med ustreznimi službami, agencijami in organi, kot so policija, agencije za boj proti ponarejanju, carina, uradi za intelektualno lastnino, organi na področju živilske zakonodaje in tržni inšpektorji, da bi zagotovili učinkovito izvrševanje.

Člen 75

Obveznosti ponudnikov na spletnem trgu

1. Vse informacije o oglaševanju, promociji in prodaji proizvodov, ki so dostopne osebam s sedežem v Uniji in ki so v nasprotju z zaščito zajamčenih tradicionalnih posebnosti iz člena 68 te uredbe, se štejejo za nezakonito vsebino, kot je opredeljena v členu 3, točka (h), Uredbe (EU) 2022/2065.

2. Ustrezni nacionalni pravosodni ali upravni organi držav članic lahko v skladu s členom 9 Uredbe (EU) 2022/2065 izdajo odločbo o ukrepanju zoper nezakonito vsebino iz odstavka 1 tega člena.

Člen 76

Medsebojna pomoč in izmenjevanje informacij

1. Države članice si medsebojno pomagajo pri izvajanju nadzora in izvrševanju iz tega poglavja v skladu z naslovom IV Uredbe (EU) 2017/625.

2. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi podrobna pravila o naravi in vrsti informacij, ki se izmenjujejo med državami članicami, ter načinih izmenjevanja teh informacij za namene nadzora in izvrševanja iz tega poglavja. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

Člen 77

Potrdilo o skladnosti s specifikacijo proizvoda

1. Gospodarski subjekt, za čigar proizvod se po preverjanju skladnosti iz člena 72 ugotovi, da je skladen s specifikacijo proizvoda za zajamčeno tradicionalno posebnost, zaščiten v skladu s to uredbo, je na zahtevo in odvisno od sistema, ki se uporablja v zadevni državi članici, upravičen do:

(a) potrdila, ki je lahko tudi overjena kopija, s katerim je potrjena skladnost s specifikacijo proizvoda, ali

(b) uvrstitve na seznam odobrenih gospodarskih subjektov, ki ga pripravi pristojni organ, kot je seznam iz člena 72(4). Vsakemu odobrenemu gospodarskemu subjektu se da prek spleta na voljo ustrezni izpisek s seznamom (uvrstitev na seznam).

2. Potrdilo o skladnosti in uvrstitev na seznam iz odstavka 1, točka (a) oziroma (b), se redno posodabljata na podlagi analize tveganja.

3. Gospodarskemu subjektu, ki ni več upravičen do potrdila o skladnosti ali je bil umaknjen s seznama, ni dovoljeno še naprej prikazovati ali uporabljati potrdila o skladnosti ali uvrstitve na seznam.

4. Komisija z izvedbenimi akti določi podrobna pravila o predlogi in vsebini potrdila o skladnosti in uvrstitvi na seznam, ter okoliščinah in predlogah, v katerih jih morajo gospodarski subjekti ali trgovci dati na voljo za namene nadzora ali pri poslovanju, tudi v primeru enakovrednega potrdila glede proizvodov s poreklom iz tretjih držav. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

POGLAVJE 3

Neobvezne navedbe kakovosti

Člen 78

Cilj

Vzpostavi se shema za neobvezne navedbe kakovosti, da bi proizvajalci kmetijskih proizvodov lažje sporočali značilnosti ali lastnosti dodane vrednosti svojih proizvodov znotraj notranjega trga.

Člen 79

Nacionalna pravila

1. Države članice lahko ohranijo nacionalna pravila o neobveznih navedbah in shemah kakovosti, ki niso zajeti v tej uredbi, pod pogojem, da so takšna pravila v skladu s pravom Unije.
2. Komisija lahko vzpostavi in zagotavlja podporo za digitalni sistem za vključitev navedb in shem iz odstavka 1, da bi spodbudila poznavanje proizvodov in shem po vsej Uniji. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi tehnične podrobnosti, potrebne za priglasitev neobveznih navedb kakovosti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).

Člen 80

Neobvezne navedbe kakovosti

1. Neobvezne navedbe kakovosti izpolnjujejo naslednja merila:
 - (a) nanašajo se na značilnost ene ali več kategorij proizvodov ali na lastnost kmetovanja ali predelave, ki velja za posebna območja;
 - (b) njihova uporaba dodaja vrednost proizvodu v primerjavi s podobnimi proizvodi in
 - (c) imajo razsežnost Unije.
2. Neobvezne navedbe kakovosti, ki opisujejo tehnične lastnosti proizvoda z namenom uveljavitve obveznih tržnih standardov in niso namenjene obveščanju potrošnikov o navedenih lastnostih proizvoda, ne spadajo na področje uporabe tega poglavja.
3. Neobvezne navedbe kakovosti izključujejo neobvezne rezervirane navedbe, ki podpirajo in dopolnjujejo posebne tržne standarde, določene na podlagi sektorja ali kategorije proizvoda.
4. Da bi upoštevali posebne značilnosti določenih sektorjev in pričakovanja potrošnikov, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 87 za dopolnitev te uredbe z določitvijo podrobnih pravil o merilih iz odstavka 1 tega člena.
5. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi pravila o predlogah, postopkih ali drugih tehničnih podrobnostih, potrebnih za uporabo tega poglavja. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).
6. Komisija pri sprejemanju delegiranih in izvedbenih aktov v skladu z odstavkoma 4 in 5 upošteva vse ustrezne mednarodne standarde.

Člen 81

Rezerviranje dodatnih neobveznih navedb kakovosti

Da bi upoštevali pričakovanja potrošnikov, razvoj znanstvenih in tehničnih dognanj, položaj na trgu ter razvoj tržnih in mednarodnih standardov, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 87 za dopolnitev te uredbe, s katerimi rezervira dodatne neobvezne navedbe kakovosti in določi pogoje njihove uporabe.

Člen 82

Gorski proizvod

1. Kot neobvezni izraz kakovosti se uvede izraz „gorski proizvod“. Rezervira se kot sestavljeni izraz. Uporablja se le za opis proizvodov, ki so namenjeni za prehrano ljudi iz Priloge I k PDEU ter pri katerih:
 - (a) surovine in krma za rejne živali v prvi vrsti izvirajo z gorskih območij;

(b) pri predelanih proizvodih tudi predelava poteka na gorskih območjih.

2. Za namene tega člena so gorska območja v Uniji območja, razmejena na podlagi člena 32(2) Uredbe (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽³⁰⁾.

Pri proizvodih iz tretjih držav gorska območja vključujejo območja, ki jih je kot taka uradno določila zadevna tretja država ali ki izpolnjujejo merila, enakovredna tistim iz člena 32(2) Uredbe (EU) št. 1305/2013.

3. V ustrezno utemeljenih primerih ter da bi upoštevali naravne omejitve, ki vplivajo na kmetijsko proizvodnjo na gorskih območjih, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 87 za dopolnitev te uredbe z določitvijo odstopanj od pogojev iz odstavka 1 tega člena, zlasti pogojev, pod katerimi je dovoljeno, da surovine ali krma izvirajo zunaj gorskih območij, pogojev, pod katerimi lahko predelava proizvodov poteka zunaj gorskih območij na geografskem območju, ki se opredeli, in opredelitve tega geografskega območja.

4. Da bi upoštevali naravne omejitve, ki vplivajo na kmetijsko proizvodnjo na gorskih območjih, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 87 za dopolnitev te uredbe glede uvedbe metod proizvodnje in drugih meril, ki so pomembna za uporabo neobvezne navedbe kakovosti iz odstavka 1 tega člena.

Člen 83

Omejitve pri uporabi in nadzoru

1. Neobvezne navedbe kakovosti se lahko uporablja le za opis proizvodov, ki so v skladu z ustreznimi pogoji uporabe.
2. Določbe tega poglavja ne posegajo v uporabo pravil Unije ali nacionalnih pravil, ki urejajo intelektualno lastnino, in zlasti pravil v zvezi z označbami porekla, geografskimi označbami in znamkami ter v pravice, ki jih ta pravila zagotavljajo.
3. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi pravila uporabe neobveznih navedb kakovosti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2).
4. Države članice na podlagi analize tveganja izvajajo nadzor za zagotovitev izpolnjevanja zahtev iz tega poglavja in v primeru kršitve naložijo ustrezne upravne kazni.

NASLOV IV

SPREMEMBE UREDB (EU) št. 1308/2013, (EU) 2019/787 IN (EU) 2019/1753

Člen 84

Spremembe Uredbe (EU) št. 1308/2013

Uredba (EU) št. 1308/2013 se spremeni:

(1) v členu 93(1) se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) ‚geografska označba‘ pomeni ime, vključno s tradicionalno uporabljenim imenom, ki opredeljuje proizvod iz člena 92(1):

(i) katerega posebno kakovost, sloves ali druge značilnosti je mogoče pripisati njegovemu geografskemu poreklu;

(ii) s poreklom iz določenega kraja, regije ali države;

⁽³⁰⁾ Uredba (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRL) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 (UL L 347, 20.12.2013, str. 487).

- (iii) za katerega vsaj 85 % grozdja, iz katerega je pridelan, izvira izključno z navedenega geografskega območja;
 - (iv) katerega proizvodnja poteka na navedenem geografskem območju in
 - (v) ki je pridobljen iz sort vinske trte vrste *Vitis vinifera* ali s križanjem vrste *Vitis vinifera* z drugimi vrstami rodu *Vitis*“;
- (2) člena 94 in 95 se nadomestita z naslednjim:

„Člen 94

Specifikacija proizvoda

1. Specifikacija proizvoda zainteresiranim stranem omogoča, da preverijo pogoje pridelave v zvezi z označbo porekla ali geografsko označbo. Specifikacija proizvoda vsebuje:

- (a) ime, ki se zaščiti;
- (b) kategorije proizvodov vinske trte;
- (c) vrsto geografske označbe, in sicer zaščiteni označbo porekla ali zaščiteni geografsko označbo;
- (d) opis vina ali vin:
 - (i) glavne analitske in organoleptične lastnosti za vina z označbo porekla;
 - (ii) glavne analitske lastnosti, kot tudi vrednotenje ali navedbe organoleptičnih lastnosti za vina z geografsko označbo;
- (e) po potrebi posebne enološke postopke pridelave vina ali vin ter ustrezne omejitve pri njihovi pridelavi;
- (f) opredelitev geografskega območja, omejenega glede na povezavo iz točke (i) tega odstavka;
- (g) največji hektarski donos;
- (h) navedbo sorte ali sort vinske trte, iz katerih je pridobljeno vino oziroma vina;
- (i) podrobnosti o povezavi iz člena 93(1), točka (a)(i) oziroma točka (b)(i):
 - (i) pri zaščiteni označbi porekla povezavo med kakovostjo ali značilnostmi proizvoda in geografskim okoljem iz člena 93(1), točka (a)(i); podrobnosti o človeških dejavnikih geografskega okolja so lahko po potrebi omejene na opis upravljanja tal, rastlinskega materiala in krajine, pridelovalnih praks ali katerega koli drugega ustreznega človeškega prispevka k ohranjanju naravnih dejavnikov geografskega okolja iz navedene točke;
 - (ii) pri zaščiteni geografski označbi povezavo med posebno kakovostjo, slovesom ali drugo značilnostjo proizvoda in geografskim poreklom iz člena 93(1), točka (b)(i);
- (j) druge veljavne zahteve, kadar jih določijo države članice ali, če je primerno, priznana skupina proizvajalcev, pod pogojem, da so takšne zahteve objektivne, nediskriminatorne in skladne s pravom Unije in nacionalnim pravom.

2. Specifikacija proizvoda lahko vsebuje trajnostne prakse v skladu s členom 7 Uredbe (EU) 2024/1143 Evropskega parlamenta in Sveta (*).

3. Kadar se lahko vino ali vina delno dealkoholizirajo, specifikacija proizvoda smiselno vsebuje tudi opis delno dealkoholiziranega vina ali vin v skladu z odstavkom 1, točka (d), in po potrebi posebne enološke postopke, ki se uporabljajo za pridelavo delno dealkoholiziranega vina ali vin, ter ustrezne omejitve pri njihovi pridelavi.

Člen 95

Enotni dokument

1. Enotni dokument vsebuje naslednje:

- (a) ime, ki se zaščiti kot označba porekla ali geografska označba;
- (b) državo članico ali tretjo državo, ki ji pripada razmejeno območje;
- (c) vrsto geografske označbe;
- (d) opis vina ali vin;
- (e) kategorije proizvodov vinske trte;
- (f) največji hektarski donos;
- (g) navedbo sorte ali sort vinske trte, iz katerih je pridobljeno vino ali vina;
- (h) jedrnat opredelitev razmejenega geografskega območja;
- (i) opis povezave iz člena 94(1), točka(i);
- (j) po potrebi posebne enološke postopke pridelave vina ali vin ter ustrezne omejitve pri njihovi pridelavi;
- (k) po potrebi posebna pravila v zvezi s pakiranjem in označevanjem ter vse druge ustrezne bistvene zahteve.

2. Kadar vloga zajema različne kategorije proizvodov vinske trte, se podrobnosti, ki potrjujejo povezavo iz člena 94(1), točka(i), predstavijo za vsako kategorijo zadevnega proizvoda vinske trte.

(*) Uredba (EU) 2024/1143 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024o geografskih označbah za vino, žgane pijače in kmetijske proizvode ter zajamčenih tradicionalnih posebnosti in neobveznih navedb kakovosti za kmetijske proizvode, spremembi uredb (EU) št. 1308/2013, (EU) 2019/787 in (EU) 2019/1753 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1151/2012 (UL L, 2024/1143, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj>).“;

- (3) členi 96 do 99 se črtajo;
- (4) v členu 100 se črtata odstavka 1 in 2;
- (5) člena 101 in 102 se črtata;
- (6) člen 103 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 103

Zaščita

Zaščitene označbe porekla in zaščitene geografske označbe iz te uredbe so zaščitene v skladu s členi 26 do 31, 35 in 36 Uredbe (EU) 2024/1143.“;

- (7) členi 104 do 106 se črtajo;
- (8) v členu 107 se črtajo odstavki 2, 3 in 4;
- (9) člen 110 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 110

Izvedbena pooblastila

- 1. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi pravila v zvezi s:
 - (a) predlogo specifikacije proizvoda;
 - (b) opredelitvijo oblike in spletne predstavitve enotnega dokumenta iz člena 95;
 - (c) izločitvijo ali anonimizacijo osebnih podatkov.
 - 2. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2) Uredbe (EU) 2024/1143.“;
- (10) vstavi se naslednji člen:

„Člen 113a

Razmerje do označb porekla in geografskih označb

- 1. Registracija tradicionalnega izraza, katerega uporaba bi bila v nasprotju s členom 26 Uredbe (EU) 2024/1143, se zavrne, če je zahtevek za registracijo tradicionalnega izraza vložen po datumu vložitve zahtevka za registracijo označbe porekla ali geografske označbe pri Komisiji.
- 2. Komisija z izvedbenimi akti za neveljavne razglasi vse tradicionalne izraze, registrirane v nasprotju z odstavkom 1 tega člena, in jih izbriše iz registra iz člena 25 Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2019/34 (*).
- 3. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

(*) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2019/34 z dne 17. oktobra 2018o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z vlogami za zaščito označb porekla, geografskih označb in tradicionalnih izrazov v vinskem sektorju, postopkom ugovora, spremembami specifikacij proizvoda, registrom zaščitenih imen, preklicem zaščite in uporabo simbolov ter Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z ustreznim sistemom pregledov (UL L 9, 11.1.2019, str. 46).“;

- (11) v delu II, naslov II, poglavje I, oddelek 2, se pododdelek 4 nadomesti z naslednjim:

„Pododdelek 4

Pregledi za preverjanje skladnosti s specifikacijo proizvoda za označbe porekla in geografske označbe ter za preverjanje skladnosti z opredelitvijo in pogoji uporabe zaščitenih tradicionalnih izrazov ter izvrševanje pogojev za uporabo tradicionalnih izrazov

Člen 116a

Pregledi

- 1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da ustavijo nezakonito uporabo zaščitenih tradicionalnih izrazov iz te uredbe.
- 2. Države članice imenujejo pristojni organ, ki je odgovoren za preverjanje skladnosti s specifikacijami proizvoda za označbe porekla in geografske označbe ter za preverjanje skladnosti z opredelitvijo in pogoji uporabe tradicionalnih izrazov ter izvrševanje pogojev za uporabo tradicionalnih izrazov. V ta namen se uporabljata člen 4(2) in (4) ter člen 5(1), (4) in (5) Uredbe (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta (*).

3. Znotraj Unije pristojni organ iz odstavka 2 tega člena ali eno ali več pooblaščenih teles, kot so opredeljena v členu 3, točka 5, Uredbe (EU) 2017/625, ki delujejo kot certifikacijski organ za proizvode v skladu z merili iz naslova II, poglavje III, navedene uredbe, letno zagotovijo preverjanje skladnosti s specifikacijami proizvodov med pridelavo in med polnjenjem vina ali po njem ter zagotovijo preverjanje skladnosti z opredelitvijo iz člena 112 te uredbe in, kadar je ustrezno, s pogoji uporabe tradicionalnih izrazov iz člena 115(3) te uredbe.

Vsak gospodarski subjekt, ki želi sodelovati pri kateri koli dejavnosti, vključeni v specifikacijo proizvoda, označenega z označbo porekla ali geografsko označbo, o tem uradno obvesti pristojni organ ali pooblaščenega telesa iz prvega pododstavka. Države članice pripravijo in posodablajo seznam gospodarskih subjektov, ki izvajajo dejavnosti, za katere velja ena ali več obveznosti iz specifikacije proizvodov za označbo porekla ali geografsko označbo iz registra Unije za geografske označbe s poreklom z njihovega ozemlja.

4. Komisija sprejme izvedbene akte v zvezi z:

- (a) obvestili, ki jih morajo države članice poslati Komisiji;
- (b) pravili glede organa, pristojnega za preverjanje skladnosti s specifikacijami proizvodov za zaščitene označbe porekla in zaščitene geografske označbe, tudi kadar je geografsko območje v tretji državi, ter za preverjanje skladnosti z opredelitvijo iz člena 112 in, kadar je ustrezno, s pogoji uporabe tradicionalnih izrazov;
- (c) ukrepi, ki jih morajo države članice izvesti, da se prepreči nezakonita uporaba zaščiteneh tradicionalnih izrazov;
- (d) pregledi za preverjanje skladnosti s specifikacijo proizvoda, ki jih morajo izvesti države članice, vključno s testiranjem.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 229(2).

- (*) Uredba (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o izvajanju uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmi, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmacevtskih sredstvih, ter o spremembi uredb (ES) št. 999/2001, (ES) št. 396/2005, (ES) št. 1069/2009, (ES) št. 1107/2009, (EU) št. 1151/2012, (EU) št. 652/2014, (EU) 2016/429 in (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 1/2005 in (ES) št. 1099/2009 ter direktiv Sveta 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES in 2008/120/ES ter razveljavitvi uredb (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 89/608/EGS, 89/662/EGS, 90/425/EGS, 91/496/EGS, 96/23/ES, 96/93/ES in 97/78/ES ter sklepa Sveta 92/438/EGS (Uredba o uradnem nadzoru) (UL L 95, 7.4.2017, str. 1).“;

(12) v členu 120(1) se doda naslednja točka:

„(h) kratici ‚ZOP‘ ali ‚ZGO‘, ki ustrezata označbama ‚zaščitena označba porekla‘ ali ‚zaščitena geografska označba‘.“;

(13) člen 166a se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Na zahtevo organizacije proizvajalcev ali združenja organizacij proizvajalcev, priznanega v skladu s členom 152(1) ali 161(1) te uredbe, medpanožne organizacije, priznane na podlagi člena 157(1) te uredbe, skupine proizvajalcev iz člena 32 Uredbe (EU) 2024/1143, ali priznane skupine proizvajalcev iz člena 33 Uredbe (EU) 2024/1143 lahko države članice, brez poseganja v člena 167 in 167a te uredbe, za omejeno obdobje določijo zavezujoča pravila o uravnavanju ponudbe kmetijskih proizvodov iz člena 1(2) te uredbe z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo na podlagi člena 46(1) in (2) Uredbe (EU) 2024/1143 ali na podlagi člena 93(1), točki (a) in (b), te uredbe. Če obstaja priznana skupina proizvajalcev iz člena 33 Uredbe (EU) 2024/1143, skupina proizvajalcev iz člena 32 navedene uredbe te pravice nima.“;

(b) v odstavku 4 se točka (c) nadomesti z naslednjim:

„(c) so lahko zavezujoča največ tri leta, razen kadar zahtevo vloži priznana skupina proizvajalcev iz člena 33 Uredbe (EU) 2024/1143, ko lahko to obdobje traja do šest let, vendar se lahko po tem obdobju obnovijo na podlagi nove zahteve iz odstavka 1 tega člena;“;

(14) v členu 231 se doda naslednji odstavek:

„3. Člen 113a se ne uporablja za vloge za zaščito tradicionalnega izraza, ki so bile Komisiji predložene pred 13. majem 2024.“.

Člen 85

Spremembe Uredbe (EU) 2019/787

Uredba (EU) 2019/787 se spremeni:

(1) v členu 3 se točki 6 in 7 črtata;

(2) člena 16 in 21 se črtata;

(3) v členu 22 se vstavi naslednji odstavek:

„1a. Specifikacija proizvoda lahko vključuje tudi trajnostne prakse.“;

(4) člen 23 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 23

Enotni dokument

Enotni dokument vsebuje naslednje:

(a) glavne točke specifikacije proizvoda, vključno z imenom, ki se zaščiti, kategorijo, v katero sodi žgana pijača, ali izraz „žgana pijača“, metodo proizvodnje, opis značilnosti žgane pijače, natančno opredelitev geografskega območja, in kadar je ustrezno, posebna pravila o pakiranju in označevanju;

(b) opis povezave žgane pijače z njenim geografskim poreklom iz člena 3, točka 4, kadar je ustrezno, vključno s posebnimi elementi opisa proizvoda ali metode proizvodnje, ki utemeljujejo navedeno povezavo.“;

(5) členi 24 do 33 se črtajo;

(6) člen 34 se spremeni:

(a) črtajo se odstavki 1, 2 in 3;

(b) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„Zaščita geografskih označb na podlagi te uredbe ne posega v zaščitene geografske označbe in zaščitene označbe porekla vinskih proizvodov na podlagi Uredbe (EU) št. 1308/2013.“;

(7) členi 35, 36, 38, 39 in 40 se črtajo;

(8) člen 42 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 42

Izvedbena pooblastila

1. Komisija lahko sprejme izvedbene akte v zvezi s:

(a) predlogo specifikacije proizvoda;

(b) opredelitvijo oblike in spletne predstavitve enotnega dokumenta iz člena 23;

(c) izločitvijo ali anonimizacijo osebnih podatkov.

2. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 88(2) Uredbe (EU) 2024/1143 Evropskega parlamenta in Sveta (*).

(*) Uredba (EU) 2024/1143 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o geografskih označbah za vino, žgane pijače in kmetijske proizvode ter zajamčenih tradicionalnih posebnostih in neobveznih navedbah kakovosti za kmetijske proizvode, spremembi uredb (EU) št. 1308/2013, (EU) 2019/787 in (EU) 2019/1753 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1151/2012 (UL L, 2024/1143, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj>).“;

(9) Priloga I se spremeni:

(a) vstavi se naslednja točka:

„9a. Krompirjevo žganje

- (a) Krompirjevo žganje je žgana pijača, proizvedena izključno z alkoholno fermentacijo in destilacijo gomoljev krompirja pri manj kot 94,8 vol. % alkohola, tako da ima destilat aromo in okus, ki izhajata iz uporabljenih surovin.
- (b) Največja vsebnost metanola v krompirjevem žganju je 1 000 gramov na hektoliter 100 vol. % alkohola.
- (c) Najmanjši volumenski delež alkohola v krompirjevem žganju je 38 %.
- (d) Ni dodajanja razredčenega ali nerazredčenega alkohola.
- (e) Krompirjevo žganje se ne aromatizira.
- (f) Krompirjevo žganje lahko vsebuje samo dodan karamel kot sredstvo za prilagoditev barve.
- (g) Krompirjevo žganje je lahko sladkano, da se zaokroži končni okus. Vendar končni proizvod ne sme vsebovati več kot 10 gramov sladil na liter, izraženih kot invertni sladkor.“;

(b) vstavita se naslednji točki:

„13a. Kruhovo žganje

- (a) Kruhovo žganje je žgana pijača, proizvedena izključno z alkoholno fermentacijo in destilacijo svežega kruha pri manj kot 86 vol. % alkohola, tako da ima destilat aromo in okus, ki izhajata iz uporabljenih surovin.
- (b) Najmanjši volumenski delež alkohola v kruhovem žganju je 38 %.
- (c) Ni dodajanja razredčenega ali nerazredčenega alkohola.
- (d) Kruhovo žganje se ne aromatizira.
- (e) Kruhovo žganje lahko vsebuje samo dodan karamel kot sredstvo za prilagoditev barve.
- (f) Kruhovo žganje je lahko sladkano, da se zaokroži končni okus. Vendar končni proizvod ne sme vsebovati več kot 20 gramov sladil na liter, izraženih kot invertni sladkor.

13b. Žganje iz brezovega soka, žganje iz javorjevega soka ter žganje iz brezovega in javorjevega soka

- (a) Žganje iz brezovega soka, žganje iz javorjevega soka ter žganje iz brezovega in javorjevega soka so žgane pijače, proizvedene izključno z neposredno destilacijo drozge, pridobljene s fermentacijo svežega brezovega ali javorjevega soka ali obeh pri običajnem tlaku do vsebnosti alkohola manj kot 88 vol. %, tako da ima destilat organoleptične značilnosti, ki izhajajo iz brezovega ali javorjevega soka ali obeh.
- (b) Najmanjši volumenski delež alkohola v žganju iz brezovega soka, žganju iz javorjevega soka ter žganju iz brezovega in javorjevega soka je 38 %.
- (c) Ni dodajanja razredčenega ali nerazredčenega alkohola.
- (d) Žganje iz brezovega soka, žganje iz javorjevega soka ter žganje iz brezovega in javorjevega soka se ne aromatizira.

- (e) Žganje iz brezovega soka, žganje iz javorjevega soka ter žganje iz brezovega in javorjevega soka lahko vsebuje samo dodan karamel kot sredstvo za prilagoditev barve.
- (f) Žganje iz brezovega soka, žganje iz javorjevega soka ter žganje iz brezovega in javorjevega soka je lahko sladkano, da se zaokroži končni okus. Vendar končni proizvod ne sme vsebovati več kot 20 gramov sladil na liter, izraženih kot invertni sladkor.“.

Člen 86

Spremembe Uredbe (EU) 2019/1753

Uredba (EU) 2019/1753 se spremeni:

(1) v členu 2 se vstavi naslednji odstavek:

„2a. Kadar zahtevo, naslovljeno na državo članico, iz odstavka 2, točka (a), vloži priznana skupina proizvajalcev iz člena 33 Uredbe (EU) 2024/1143 Evropskega parlamenta in Sveta (*), mora ta zahteva, z odstopanjem od odstavka 2, vsebovati preverljive informacije o gospodarskem interesu za mednarodno zaščito zadevne geografske označbe.

Zadevna država članica na podlagi zahteve iz prvega pododstavka oceni gospodarski interes za mednarodno zaščito zadevne geografske označbe. Če je v oceni ugotovljen tak gospodarski interes, zadevna država članica od Komisije zahteva, da registrira zadevno geografsko označbo.

(*) Uredba (EU) 2024/1143 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024o geografskih označbah za vino, žgane pijače in kmetijske proizvode ter zajamčenih tradicionalnih posebnostih in neobveznih navedbah kakovosti za kmetijske proizvode, spremembi uredb (EU) št. 1308/2013, (EU) 2019/787 in (EU) 2019/1753 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1151/2012 (UL L, 2024/1143, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj>).“;

(2) v členu 11 se vstavi naslednji odstavek:

„2a. V zvezi z vsako označbo porekla iz države članice pogodbenice Lizbonskega sporazuma za proizvod, ki ne spada na področje uporabe Uredbe (EU) št. 1151/2012, vendar spada na področje uporabe Uredbe (EU) 2024/1143, zadevna država članica na podlagi zahteve fizične ali pravne osebe iz točke (ii) člena 5(2) Ženevskega akta ali upravičenca, kakor je opredeljen v točki (xvii) člena 1 Ženevskega akta, ali na svojo lastno pobudo zahteva:

(a) mednarodno registracijo navedene označbe porekla na podlagi Ženevskega akta v 12 mesecih od datuma njene registracije na podlagi Uredbe (EU) 2024/1143, če je zadevna država članica ratificirala Ženevski akt ali k njemu pristopila na podlagi pooblastila iz člena 3 Sklepa (EU) 2019/1754, ali

(b) izbris registracije navedene označbe porekla iz mednarodnega registra.

V primeru zahteve iz točke (a) prvega pododstavka zadevna država članica obvesti Komisijo o odločitvi iz navedenega pododstavka v enem mesecu od datuma registracije zadevne označbe porekla na podlagi Uredbe (EU) 2024/1143, v primeru zahteve iz točke (b) navedenega pododstavka pa do 14. maja 2025.

V primerih iz točke (a) prvega pododstavka zadevna država članica v sodelovanju s Komisijo pri Mednarodnem uradu preveri, ali so v skladu s členom 7(4) Skupnega pravilnika potrebne morebitne spremembe za namen registracije na podlagi Ženevskega akta. Komisija z izvedbenim aktom pooblasti zadevno državo članico, da opravi potrebne spremembe in o tem obvesti Mednarodni urad. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 15 (2) te uredbe.

Če se zahteva za registracijo na podlagi Uredbe (EU) 2024/1143 zavrne in so bila izčrpana s tem povezana upravna in pravna sredstva ali če zahteva za registracijo na podlagi Ženevskega akta ni bila predložena, zadevna država članica nemudoma zahteva izbris registracije navedene označbe porekla iz mednarodnega registra.“.

NASLOV V

PRENOS POOBLASTILA TER POSTOPKOVNE, PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE*Člen 87***Izvajanje prenosa pooblastila**

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 17(10), člena 24(10), člena 27(5), člena 35(2), člena 47(5), člena 48(4), člena 49(3), člena 53(5), člena 54(2), člena 61(10), člena 66(3), člena 68(5), člena 80(4), člena 81 ter člena 82(3) in (4) se prenese na Komisijo za obdobje sedmih let od 13. maja 2024. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem sedemletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.
3. Prenos pooblastila, vezanega na člene iz odstavka 2, lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi členov iz odstavka 2, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

*Člen 88***Postopek v odboru**

1. Komisiji pomaga Odbor za politiko kakovosti za kmetijske proizvode, vino in žgane pijače. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

*Člen 89***Prehodna določba za razvrstitev geografskih označb**

Razvrstitev geografskih označb iz člena 6(1), ki so bile registrirane ali za katere so bili vloženi zahtevki pred 13. majem 2024, se izvede v skladu s tabelo iz Priloge III.

*Člen 90***Prehodne določbe za nerešene zahtevke in registrirana imena**

1. Pravila, ki so se uporabljala pred 13. majem 2024, se še naprej uporabljajo za zahtevke za registracijo geografskih označb, zahtevke za odobritev spremembe specifikacije proizvoda na ravni Unije in zahteve za preklic geografskih označb, ki jih je Komisija prejela pred 13. majem 2024.
2. Vendar se za tiste zahtevke in zahteve, za katere se v *Uradnem listu Evropske unije* po 13. maju 2024 za namene podaje ugovora objavi zahtevek za registracijo geografske označbe ali zahtevek za odobritev spremembe specifikacije proizvoda na ravni Unije ali zahteva za preklic geografske označbe, uporabljajo člena 17 in 19, člen 20(1) do (5) ter člen 21.

3. Določba o podaljšanju prehodnega obdobja iz člena 20(7) se uporablja tudi za prehodna obdobja, ki se 13. maja 2024 še niso končala.
4. Člen 29(4) se ne uporablja za imena, ki so bila registrirana ali za katere so se zahtevki vložili pred 13. majem 2024.
5. Pravila, ki se uporabljajo pred 13. majem 2024, se še naprej uporabljajo za zahtevke za registracijo zajamčenih tradicionalnih posebnosti, zahtevke za odobritev spremembe specifikacije proizvoda na ravni Unije in zahteve za preklic zajamčenih tradicionalnih posebnosti, ki jih Komisija prejme pred 13. majem 2024.
6. Vendar se za tiste zahtevke in zahteve, za katere se v *Uradnem listu Evropske unije* po 13. maju 2024 za namene podaje ugovora objavi zahtevke za registracijo zajamčene tradicionalne posebnosti ali zahtevke za odobritev spremembe specifikacije proizvoda na ravni Unije ali zahteva za preklic zajamčene tradicionalne posebnosti, uporabljajo členi 61 do 64.

Člen 91

Prehodne določbe za nacionalne postopke ugovora za geografske označbe

Uporabljajo se naslednje prehodne določbe:

- (a) z odstopanjem od člena 84, točka 3, te uredbe, se člen 96(3), drugi pododstavek, Uredbe (EU) št. 1308/2013 še naprej uporablja do 31. decembra 2024;
- (b) z odstopanjem od člena 85, točka 5, te uredbe, se člen 24(6), prvi pododstavek, Uredbe (EU) 2019/787 še naprej uporablja do 31. decembra 2024;
- (c) z odstopanjem od člena 94 te uredbe se člen 49(3), prvi pododstavek, Uredbe (EU) št. 1151/2012 še naprej uporablja do 31. decembra 2024.

Člen 92

Prehodne določbe za nacionalne geografske označbe

1. Zaščita geografskih označb za proizvode, ki ne spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) št. 1151/2012, vendar spadajo na področje uporabe te uredbe, dodeljena v skladu z nacionalnim pravom, preneha veljati 14. maja 2025, če Komisiji ni predložen zahtevke za registracijo v skladu s členom 13 te uredbe.
2. Če je Komisiji pred datumom iz odstavka 1 predložen zahtevke za registracijo geografske označbe iz odstavka 1 tega člena, nacionalna zaščita te geografske označbe preneha veljati na datum, ko Komisija odloči o njeni registraciji v skladu s členom 21. Člen 10 se ne uporablja za takšne zahtevke. Če se zahtevke za registracijo zavrne, nacionalna zaščita velja, dokler niso izčrpana vsa pravna sredstva, če je to ustrezno. Po prenehanju veljavnosti nacionalne zaščite zadevna država članica brez odlašanja zahteva izbris registracije zadevne označbe porekla iz mednarodnega registra Mednarodnega urada.

Člen 93

Kontinuiteta registrov

1. Vsaka označba porekla in geografska označba vina in kmetijskih proizvodov ter vsaka geografska označba žganih pijač, vključno z vsemi ustreznimi podatki in podatki o nerešenih zahtevkih za registracijo, spremembo ali preklic, ki so 12. maja 2024 vpisane v zadevne registre geografskih označb iz člena 11 Uredbe (EU) št. 1151/2012, člena 104 Uredbe (EU) št. 1308/2013 in člena 33 Uredbe (EU) 2019/787, se samodejno vnese v register Unije za geografske označbe.
2. Vsaka zajamčena tradicionalna posebnost, ki je 12. maja 2024 vpisana v register zajamčenih tradicionalnih posebnosti iz člena 22 Uredbe (EU) št. 1151/2012, vključno z vsemi ustreznimi podatki in podatki o nerešenih zahtevkih za registracijo, spremembo ali preklic, se samodejno vnese v register Unije za zajamčene tradicionalne posebnosti.

Člen 94**Razveljavitev**

Uredba (EU) št. 1151/2012 se razveljavi.

Člen 95**Korelacijska tabela**

Sklicevanje na razveljavljeno Uredbo (EU) št. 1151/2012 in sklicevanje na črtane določbe iz člena 84 in člena 85 te uredbe se šteje za sklicevanje na to uredbo in se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge IV te uredbe.

Člen 96**Razveljavitev ali nadomestitev delegiranih in izvedbenih aktov**

Komisija razveljavi ali nadomesti, kakor je ustrezno, delegirane in izvedbene akte, sprejete na podlagi Uredbe (EU) št. 1151/2012 ali na podlagi določb iz členov 84 in 85 te uredbe, kolikor je to potrebno za njihovo uskladitev s pooblastili iz te uredbe.

Člen 97**Začetek veljavnosti in datum začetka uporabe**

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 13. maja 2024.

Vendar se člen 10(4) in (5), člen 39(1) in člen 45 uporabljajo od 1. januarja 2025.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 11. aprila 2024.

Za Evropski parlament

predsednica

R. METSOLA

Za Svet

predsednica

H. LAHBIB

PRILOGA I

Kmetijski proizvodi iz člena 5(1), točka (c)

Proizvodi

Tarifna številka KN 2501 (sol)

Tarifna številka KN 3203 (košenilja)

Tarifna številka KN 3301 (eterična olja)

Tarifne številke KN 3501 do 3505 (beljakovinske snovi, modificirani škrobi, lepila)

Tarifne številke KN 4101 do 4103 (kože)

Tarifna številka KN 4301 (surovo nestrojeno krzno)

Tarifna številka KN 4501 (pluta)

Tarifne številke KN 5001 do 5003 (surova svila in svileni odpadki)

Tarifne številke KN 5101 do 5103 (volna in živalska dlaka)

Tarifne številke KN 5201 do 5203 (surov bombaž, odpadki in mikan ali česan bombaž)

Tarifna številka KN 5301 (surov lan)

Tarifna številka KN 5302 (surova konoplja)

PRILOGA II

Živila in kmetijski proizvodi iz člena 51

Zajamčene tradicionalne posebnosti:

- (a) pripravljene jedi,
 - (b) pivo,
 - (c) čokolada in izdelki iz nje,
 - (d) kruh,
 - (e) pecivo in torte,
 - (f) slaščice,
 - (g) keksi in drugi pekovski izdelki,
 - (h) pijače iz rastlinskih izvlečkov,
 - (i) testenine,
 - (j) sol,
 - (k) sodavice,
 - (l) pluta.
-

PRILOGA III

Korelacijska tabela za razvrstitev iz člena 89

Obstoječa razvrstitev proizvodov	Tarifne številke kombinirane nomenklature, ki ustrezajo obstoječi razvrstitvi proizvodov
Vina	KN 2204
Žgane pijače	KN 2208
Skupina 1.1 Sveže meso (in klavnični izdelki)	KN 02
Skupina 1.2 Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itn.)	KN 16
Skupina 1.3 Siri	KN 0406
Skupina 1.4 Drugi proizvodi živalskega izvora (jajca, med, različni mlečni proizvodi razen masla itn.)	KN 04
Skupina 1.5 Olja in masti (maslo, margarina, olje itn.)	KN 15
Skupina 1.6 Sadje, zelenjava in žita, sveži ali predelani	KN 07; KN 08; KN 10; KN 11; KN 20
Skupina 1.7 Sveže ribe, mehkužci in raki ter iz njih pridobljeni proizvodi	KN 03; KN 16
Skupina 1.8 Ostali proizvodi iz Priloge I k Pogodbi (začimbe itn.)	Skupina 1.8 zajema različne tarifne številke kombinirane nomenklature
Skupina 2.1 Pivo	KN 2203
Skupina 2.2 Čokolada in izdelki iz nje	KN 1806
Skupina 2.3 Kruh, pecivo, torte, slaščice, keksi in drugi pekovski proizvodi	KN 1905
Skupina 2.4 Pijače iz rastlinskih izvlečkov	KN 2205; KN 2206
Skupina 2.5 Testenine	KN 1902
Skupina 2.6 Sol	KN 2501
Skupina 2.7 Naravne gume in smole	KN 1301
Skupina 2.8 Gorčična pasta	KN 2103
Skupina 2.9 Seno	KN 1214 90
Skupina 2.10 Eterična olja	KN 3301
Skupina 2.11 Pluta	KN 4501

Obstoječa razvrstitev proizvodov	Tarifne številke kombinirane nomenklature, ki ustrezajo obstoječi razvrstitvi proizvodov
Skupina 2.12 Košenilja	KN 3203
Skupina 2.13 Cvetje in okrasne rastline	KN 0602; KN 0603; KN 0604
Skupina 2.14 Bombaž	KN 5201
Skupina 2.15 Volna	KN 5101
Skupina 2.16 Protje	KN 1401
Skupina 2.17 Trt lan	KN 5301 21
Skupina 2.18 Usnje	KN 41
Skupina 2.19 Krzno	KN 4301
Skupina 2.20 Perje	KN 0505
Skupina 2.21 Aromatizirana vina	KN 2205
Skupina 2.22 Druge alkoholne pijače	KN 2206
Skupina 2.23 Čebelji vosek	KN 1521 90

PRILOGA IV

Korelacijska tabela

Ta uredba	Uredba (EU) št. 1151/2012	Uredba (EU) št. 1308/2013	Uredba (EU) 2019/787
člen 1	—	—	—
člen 2	člen 3	člen 101(1), drugi pododstavek	člen 3(6) in (7)
člen 3	—	—	—
člen 4	člena 1 in 4	—	—
člen 5	člen 2	člen 99(3)	—
člen 6	—	—	—
člen 7	—	—	—
člen 8	—	—	—
člen 9	člen 49(1)	člen 95 v različici Uredbe (EU) št. 1308/2013 v veljavi 12. maja 2024	člen 24(1), (2), (3) in (4), prvi pododstavek
člen 10(1)	člen 49(2)	člen 96(2)	člen 24(5), prvi pododstavek
člen 10(2)	člen 8(1)	člen 94(1) v različici Uredbe (EU) št. 1308/2013 v veljavi 12. maja 2024	člen 23(1) v različici Uredbe (EU) 2019/787 v veljavi 12. maja 2024
člen 10(3)	člen 49(2)	člen 96(3), prvi pododstavek	člen 24(5), drugi pododstavek
člen 10(4) in (5)	člen 49(3), prvi pododstavek	člen 96(3), drugi pododstavek	člen 24(6), prvi pododstavek
člen 10(6)	člen 49(4)	člen 96(5), prvi pododstavek	člen 24(7), prvi pododstavek
člen 10(7)	člen 49(4)	—	člen 24(7), drugi in tretji pododstavek
člen 10(8)	—	—	člen 24(4), tretji pododstavek
člen 11	člen 9	—	člen 25
člen 12	—	—	—
člen 13(1)	člen 8(2) in člen 49(4), prvi pododstavek	člen 96(5), drugi in tretji pododstavek	člen 23(2) v različici Uredbe (EU) 2019/787 v veljavi 12. maja 2024 in člen 24(7), prvi in četrti pododstavek
člen 13(2)	člen 8(1)	—	člen 23(1) v različici Uredbe (EU) 2019/787 v veljavi 12. maja 2024.
člen 13(3)	—	—	—
člen 13(4)	člen 49(6)	—	člen 24(9)
člen 13(5)	člen 49(7)	—	—

Ta uredba	Uredba (EU) št. 1151/2012	Uredba (EU) št. 1308/2013	Uredba (EU) 2019/787
člen 14	—	—	—
člen 14(2)	člen 49(5)	—	člen 24(8)
člen 14(3)	—	—	člen 24(4), drugi pododstavek
člen 14(4)	člen 50(1), tretji pododstavek	člen 97(1)	člen 26(1), drugi pododstavek
člen 15(1), (2) in (3)	člen 50(1)	člen 97(2)	člen 26(1), prvi pododstavek
člen 15(4)	člen 50(2)	člen 96(4), prvi pododstavek	člen 26(2)
člen 16(1)	člen 49(8)	člen 96(6)	—
Člen 16(2), (3) in (4)	člen 50(3)	člen 97(3)	—
člen 17	člen 51	člen 98	člen 27
člen 18	—	—	—
člen 19	člen 10	—	člen 28
člen 20	člen 15	—	člen 29
člen 21(1)	člen 52(1)	člen 97(4), drugi pododstavek	člen 30(1)
Člen 21(2), (3) in (5)	člen 52(2), (3) in (4)	Člen 99(1) in (2)	člen 30(2), (3) in (4)
člen 21(4)	—	—	—
člen 22	člen 11	člen 104	člen 33
člen 23	—	—	—
člen 24	člen 53	člen 105	člen 31
člen 25	člen 54	člen 106	člen 32
člen 26	člen 13	člen 103	člen 21
člen 27	—	—	—
člen 28(1)	člen 6(1)	člen 101(1), prvi pododstavek	člen 35(1), prvi pododstavek
člen 28(2)	člen 41(2)	člen 101(1), tretji pododstavek	člen 35(2), drugi pododstavek
člen 29(1) in (2)	člen 6(3)	člen 100(1) in (2)	Člen 34(1) in (2)
Člen 29(3) in (4)	—	—	—
člen 30	člen 6(4)	člen 101(2)	člen 35(2)
člen 31(1), (2) in (3)	člen 14	člen 102	člen 36
člen 31(4)	—	—	—
člen 31(5)	člen 12(5)	—	—
člen 32	člen 45	—	—
člen 33	—	—	—
člen 34	—	—	—
člen 35	—	—	—
člen 36	člen 12(1) in člen 46	—	—

Ta uredba	Uredba (EU) št. 1151/2012	Uredba (EU) št. 1308/2013	Uredba (EU) 2019/787
člen 37(1)	člen 44	—	člen 16
člen 37(2)	člen 12(2)	—	—
člen 37(3)	člen 12(3)	—	—
člen 37(4)	—	—	—
člen 37(5)	—	—	—
člen 37(6)	člen 12(3)	—	—
člen 37(7)	—	—	—
člen 37(8)	—	—	—
člen 37(9)	člen 12(4)	—	—
člen 37(10)	člen 12(6)	—	—
člen 37(11)	člen 12(7)	—	—
člen 38(1)	člen 35	—	—
člen 38(2)	člen 36(3)	—	—
člen 39(1)	—	—	člen 38(1)
člen 39(3)	člen 37(1)	—	člen 38(2)
člen 39(4)	člen 37(2)	—	člen 38(3)
člen 39(6)	—	—	člen 38(2), drugi pododstavek
člen 39(7)	—	—	člen 38(2), tretji pododstavek
člen 40(1)	—	—	člen 38(4), prvi pododstavek
člen 40(2)	člen 37(3)	—	člen 38(4), drugi pododstavek
člen 41	člen 39	—	člen 38(5)
člen 42(1)	—	—	člen 39(2), drugi pododstavek
člen 42(2)	—	—	člen 39(1)
člen 42(3)	člen 13(3)	—	člen 39(2), prvi pododstavek
člen 42(4) in (5)	—	—	—
člen 43	—	—	—
člen 44	—	—	—
člen 45	—	—	—
člen 46(1)	člen 5(1)	—	—
člen 46(2)	člen 5(2)	—	—
člen 46(3)	člen 5(3)	—	—
člen 47(5)	člen 5(4), drugi in tretji pododstavek	—	—
člen 48(1) in (2)	člen 6(2)	—	—
člen 48(3)	člen 42(1)	—	—

Ta uredba	Uredba (EU) št. 1151/2012	Uredba (EU) št. 1308/2013	Uredba (EU) 2019/787
člen 48(4)	člen 42(2)	—	—
člen 49	člen 7	—	—
člen 50(1)	člen 8(1)(c)	—	—
člen 50(2)	člen 49(7), drugi pododstavek	—	—
člen 51	člen 2(1), prvi pododstavek	—	—
člen 52	člen 17	—	—
člen 53	člen 18	—	—
člen 54	člen 19	—	—
člen 55	člen 45	—	—
člen 56(1)	člen 49(1)	—	—
člen 56(2)	člen 20(1)	—	—
člen 56(3)	Člen 49(2), (3) in (4), prvi pododstavek	—	—
člen 56(4)	člen 49(4), drugi in tretji pododstavek	—	—
člen 57(1)	člen 20(1), točka (b), in člen 20(2), točka (a)	—	—
člen 57(1), točka (a)	člen 20(2), točka (b)	—	—
člen 57(3)	člen 49(7), drugi pododstavek	—	—
člen 58	—	—	—
člen 59	člen 50(1) in (2)	—	—
člen 60	člen 50(3)	—	—
člen 61	člen 51	—	—
člen 62	člen 21	—	—
člen 63	člen 24a	—	—
člen 64	člen 52	—	—
člen 65	člen 22	—	—
člen 66	člen 53	—	—
člen 67	člen 54	—	—
člen 68	člen 24	—	—
člen 69	—	—	—
člen 70	člen 23(2), (3) in (4)	—	—
člen 71(1)	člen 23(1)	—	—
člen 71(2)	člen 46(1)	—	—
člen 72(1)	člen 36(3)	—	—
člen 72(6)	člen 37(1), prvi pododstavek	—	—

Ta uredba	Uredba (EU) št. 1151/2012	Uredba (EU) št. 1308/2013	Uredba (EU) 2019/787
člen 72(7), prvi pododstavek	člen 37(2)	—	—
člen 72(7), drugi pododstavek	člen 37(1), drugi pododstavek	—	—
člen 72(9)	člen 37(3)	—	—
člen 73	člen 39	—	—
člen 74	—	—	—
člen 75	—	—	—
člen 76	—	—	—
člen 77	—	—	—
člen 78	člen 27	—	—
člen 79	člen 28	—	—
člen 80	člen 29	—	—
člen 81	člen 30	—	—
člen 82	člen 31	—	—
člen 83(1), (2) in (3)	člen 33	—	—
člen 83(4)	člen 34	—	—
člen 84	—	—	—
člen 85	—	—	—
člen 86	—	—	—
člen 87	člen 56	—	—
člen 88	člen 57	—	—
člen 89	—	—	—
člen 90	—	—	—
člen 91	—	—	—
člen 92	—	—	—
člen 93	člen 58	—	—
člen 94	—	—	—
člen 95	—	—	—
člen 96	člen 59	—	—
Priloga I	Priloga I, točka I	—	—
Priloga II	Priloga I, točka II	—	—
Priloga III	—	—	—